

PARTIUMI KÖZLÖNY

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS LAPJA

XXVIII.
ÉVFOLYAM
1. SZÁM

2018.
MÁRCIUS

28 oldal
Ára 3 lej

ISSN 1583-5782

HÚSVÉTI PÁSZTORLEVÉL

Isten lámpása a Bárány

„Napra sincs szüksége a városnak, sem holdra, hogy világítsanak neki, mert az Isten dicsősége világosította meg, és lámpása a Bárány”
(Jel 21,2).

Szeretett ünneplő Testvéreim!

Ezen a húsvéton is sokan kérdeznék, vajon az általunk hirdetett feltámadás mit hoz nekünk? Jézus Krisztus halálának és húsvéti győzelmének története nem kerülhet be sok más feledésre ítélt emlék közé, mert történelmet meghatározó jelentésével megint eleveníteni akar, ébreszteni mély álomból, hogy erőforrás legyen mindannyiunknak.

Isten az emmausi tanítványoknak eszébe juttatta üdvözítő akaratát, mely szerint szenvednie és megdicsőülnie kellett (Luk 24,26)! A Heidelbergi Káté 45. kérdése megkérdezi, mit használ nekünk Krisztus feltámadása? A felelet harmadik tétele erre így hangzik: hogy „a mi boldog feltámadásunk záloga” legyen. A régebbi fordítás szerint „dicsőséges feltámadásunk biztos záloga”. Isten dicsősége cselekszik a feltámadásban, amely halált eltipró erő, sírgödör sötétjét átütő fény és görcsösen bezárkózó

világunk felszabadítása. Isten Krisztuson át érkező dicsősége a mi gyarló testünket magához hasonlóvá teszi üdvözítő erejével (Fil 3,21). Isten dicsőségét, mint erőforrást kell látnunk és láttatnunk. Azt olvassuk, hogy „amint Krisztus feltámadt az Atya dicsősége által, úgy mi is új életben járunk” (Róm 6,4). Ehhez viszont el kellett temetnünk Vele a halálba a keresztség által. Nagyon gazdag ez a dicsőség, éppen az ige üzenetének számtalan titka nyomán, amelyek kijelentett ígéretkévé lettek az egyházban, annak feltámadt megalapítója nyomán (Kol 1,27). Az Emberfia beül a dicsőség királyi székébe, elérkezik az új világ, amely Krisztus követőinek örök életet jelent (Mt 19,27-30).

A mennyei Jeruzsálemben Isten dicsőségének teljessége árad el, amelynek lámpása a Bárány. Ézsaiás a szenvedő bárányról szól (Ézs 53), Keresztelő János már így kiált fel: Íme az Isten Báránya, aki hordozza a világ bűnét (Jn 1,29)! Jézus Krisztus szenvedésén át, a feltámadáson keresztül jut az Atya jobbára, hogy közben mindenütt lámpása legyen a mindeneiket átjáró dicsőségnek. Ezért kell nagyon komolyan vennünk a figyelmeztetést a magunk

törekény és földi lámpásunkra nézve: „Legyen derekatok felővezve, és lámpásotok meggyújtva” (Luk 12,5).

Ünneplő Testvéreim! Ne csak emlékezzünk a feltámadás eseményére, hanem legyünk Isten dicsőségének szorgalmas hirdetői, várjuk éberen úgy a mennyei országot, hogy még itt lent már lámpást gyűjtsünk az Ő érkezésének tiszteletére. Erősítsen lélekben és testben bennünket a mindeneken áttörő égi fény, mely az örök életet ajándékozó hatalmától indul és érkezik hozzánk. Megtalál a halál árnyékában is, hogy az életet felkínálja minden szépségével együtt.

Áldott ünnepet kívánok mindenkinek, a boldogan örvendezőknek és a fájdalom között reménykedőknek egyaránt, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület nevében!

Nagyvárad, 2018 húsvétján

A békesség kötelékében!

CSÜRY ISTVÁN
püspök

JEGYZÖKÖNYV,

mely felvétel a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Közgyűlésén

2017. június 9-én a régi Egyházkerületi Székház dísztermében

A közgyűlés elején Kánya Zsolt Attila aljegyző hirdeti Isten Igéjét a 1Jn 3,1-3 alapján.

A nagy ünneplési sorozatban, amikor minden protestáns ebben az esztendőben ünnepli az 500. esztendő méltóságos történelmét, néha elhangzanak hangzatos szólások, néha erőltetett frázisok és olykor kételkedő kijelentések is. Ebben a színes, ünnepi folyamatban szólít meg a jános iige, bátorítva bennünket arra, hogy Isten gyermekének van mit ünnepelnie Krisztusban. A református történelmünk, minden eredményével és kudarcával Isten kezében van és volt, és az isteni kéz ajándéka méltó az ünneplésre.

A felolvasott ígerész első verse máris megadja az ünneplési vágyónak azt a bátorító gondolatot, ami így jut kifejezésre: „...nagy szeretetet

adott nekünk az Atya”. Egy vitathatatlan tényre mutat rá János, amely örökérvényű megfogalmazása által átöleli a múltat és a jelent. Tény ez, amiben ott van az aggodalmaskodó, de értünk mindent megtevő Atya képe. Sokat vitatkozott az egyházi történelem azon, hogy jelen van-e az Atya a földi életünkben, hogy benne volt-e a történelem alakításában, de laikus és mégis hívő emberekként be kell látnunk: Ő mindig velünk volt, s legyen az Luther egyre mélyebb hitének kora, vagy a gályarabság megpróbáltató és szenvedésekben bővelkedő ideje, a lelki ébredés új százada, vagy a liberalizmus megosztó időszaka, Isten mindig szeretetével volt jelen történelmünkben. Persze a Szentírás idézett néhány szava csak a szeretetet emeli ki mint ajándékot, de tudjuk, hogy eme szeretet mögött a cselekvő és alakító Isten

kezét látjuk, aki úgy alakított történelmet, politikát és közéletet, hogy mi biztonságba érezhettük magunkat. A formáló és megtartó szeretet ilyen módon a református ember pecsétje is lehet, aki határozottan hiszi és tudja, hogy az 500 esztendő nagy szeretettel Őtőle kaptuk.

Jó lenne azt láttatni a mai emberrel, hogy vallásunk, a benne rejlő meg-megújuló hitünk olyan érték, amit bátran mutogathatunk, s amiről büszkén beszélhetünk. Ha Jeruzsálemet említik, azonnal eszünkbe jut a templom szépsége és kultikus ereje. Ha Athént említik, azonnal előttünk van az Akropolisz, és az annak csúcán magasló Parthenon. Ha az Európai keresztény világot említik, eszébe kell jusson az ma emberének a protestáns vallás ereje, mely az egyházat, a művészetet és akár a közéletet is átformálta.

Az első vers határozott kijelentése után következzenek a második vers sejtető ereje. Addig, amíg a múltban jelen volt az Isten, a következő vers a jövőbeli események pozitív történetét sejtető mondatára utal, amely így hangzik: „...most Isten gyermekei vagyunk, és még nem lett nyilvánvalóvá, hogy mi vé leszünk”. Meg is ijedhetnénk kissé, hiszen fenyegetésként is olvasható eme sor, de ha nem felejtsük el az első vers evangéliumát, akkor tudjuk, itt lelki és értékbeli emelkedésről van szó.

Titokban, gondolatunk rejtett zugaiban sokszor gondolunk arra, hogy majd egyszer nagyobbak és jobbak leszünk valamiben, reménykedünk, hogy majd megmutathatjuk a világnak mi mindenre leszünk majd képesek. Az ige a rejtett gondolatot erősíti fel úgy, hogy nem saját erőből emelkedek egyre magasabbra az emberek szeme előtt, hanem Isten segítségével válok egyre értékesebbé közösségem, szerettem szemében. Krisztus ügye vagyunk! Nekünk ezt az ügyet kell szolgálunk, s a szolgálatban Isten előre segít bennünket. Elgondolkodtató eredményt látok lelki szemem előtt: az istenhívó ember egyre jobba válik. A lelkipásztor hiszi a jövőt, annak ellenére, hogy a statisztikák lélekrombolóak, de egyre hitelesebben hirdeti Isten igéjét. A református tanító egyre több lelkesedéssel neveli a jövő nemzedékét, s önmaga növekedő hitét áthagyományozza a következőkre. A protestáns ügyvéd érti a paragrafusokat, s mindent mi mögötte húzódik, de hite emberi lelkeket és életeket ment, mert hiszi a szebb holnapot. A keresztyén orvos tudása minden erejét felhasználja majd, de életmentő mozdulatai mögött mindig imádkozik, s kéri a Teremtő csodáját a gyógyulás folyamatában. Éreznünk kell a második vers erejét saját életünkben, s ha sokan azt is mondják egyre gyengébbek lesznek egyházaink, nekünk az ellenkezőjét kell bizonyítani. Nem darabolódhatunk fel, hanem az egységet kell munkálnunk, nem mondhatunk le a hit dolgairól, hanem azt egyre jobban kell erősítenünk magunkban és közösségünkben. Ravasz László szavait idézve kell szívünkbe vésnünk: nem lehetünk az emlékek mauzóleuma, hanem pitvara valaminek, ami nagyobb, újabb és dicsőségesebb.

A felolvasott ige ajándékozóné korántsem ér véget itt, hiszen ott van még a harmadik vers jelentésmegszólító üzenete. Eddig beszéltünk múlt-ról és jövő-ről, most beszélnünk kell jelenünkről is. Milyen lábakon áll a ma egyháza? Milyennek érzi magát a mai keresztyén ember? Mielőtt válaszokat keresnénk a feltett kérdésekre, hadd idézzem a harmadik vers egyik legfontosabb üzenetét: „És akiben megvan ez a reménység Ő iránta, az mind megtisztítja önmagát, amiképpen Ő is tiszta”.

A tisztaság minden embernek fontos dolog, sőt lelkileg is szeretünk tiszták lenni. Érdekes az ige mondatának szerkezeti felépítése, hiszen nem azt mondja, hogy Isten majd megtisztít bennünket, hanem arról szól az ige, hogy a megszerzett reménység és az Ő tisztasága elindítja bennünk a folyamatot, hogy mi is megtisztítsuk önmagunkat. Lehet kissé bonyolultnak tűnik a logikai alapvetés, de itt egyszerűen csak arról van szó, hogy képessé válok arra, hogy

jobbá tegyem magamat. Tiszta lelkűnek és kezűnek lenni a mai világban lehet, hogy nem teljesen kifizetődő, de érdemes ilyenné válni, mert az Isten áldása csak így lehet az idő folyamatos múlásában az enyém. A reformáció átalakított is jelent, de jelenti a vallásos élet és cselekmények megtisztítását, az Szentírás fényében. Ugyanerre van szükségünk az 500. esztendő küszöbén, Isten szeretetében látni a biztos kézben levő holnapot, s közben megtisztulva testben és lélekben a mai napban mindent megtenni az Ő anyaszentegyházáért.

Méltó zárásként, engedtessek meg, hogy egy bibliai idézettel zárjam a mondanivalót, ami a ma fontos feladatára készít fel és ad kelendő tanácsot:

„Kérlek azért titeket atyámfiai az Istennek irgalmasságára, hogy szánjátok oda a ti testeteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos tiszteleteteket. És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el a ti elméteknek megújulása által, hogy megvizsgáljátok, mi az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata.” (Róm 12,1-2).

Szám: 1/2017.

Tárgy: Számbavétel, hitelesítők kinevezése

Jelen vannak:

Csúry István püspök, Bara Lajos István főgondnok, Forró László főjegyző, Török Sándor presbiteri főjegyző, Kánya Zsolt Attila aljegyző, Tatár Miklós presbiteri aljegyző, Dénes István Lukács generális direktor-esperes;

- a Nagybányai Református Egyházmegye képviselőjében: Gellén Sándor esperes, valamint Dombi Erzsébet, Tasnádi András, Lovász István, Kölcsei István, Szász Ferenc küldöttek;

- a Szatmári Református Egyházmegye képviselőjében: Király Lajos esperes, dr. Puskás Csaba főgondnok, Kiss József főjegyző, Boga Ferenc presbiteri főjegyző, valamint Máthé Róbert, Rácz Ervin, Csúry Miklós, Gyapai Sándor, Búcs Attila, Kiss József küldöttek;

- a Nagykárolyi Református Egyházmegye képviselőjében: Dobai Zoltán főjegyző, valamint Csáki József Gedeon, Kátai Tibor, Fóris László küldöttek;

- az Érmelléki Református Egyházmegye képviselőjében: Rákosi Jenő esperes, Mészáros János főgondnok, valamint Kovács Gyula, Futó Ferenc, Oláh József, Borsi Attila, Stiak László, Ladányi Árpád küldöttek;

- a Bihari Református Egyházmegye képviselőjében: Garnai Sándor főgondnok, valamint Mikló István Boldizsár katechetikai előadó, Kondor Endre, Földesy Márta, Szabó Zsolt, Szigeti Ferenc Ernő, Zsigmond Attila, Papp Csaba, Hurguly György, Bódi Irma, Pápa Gyula, Koszorús István, Pásztor Sándor, Mészáros Károly, Matyi Miklós küldöttek;

- az Aradi Református Egyházmegye képviselőjében: Módi József esperes, Venter Miklós

főgondnok, Baracsi Levente főjegyző, Bíró Zoltán presbiteri főjegyző;

- a Temesvári Református Egyházmegye képviselőjében: Bódis Ferenc esperes, Valkai Németh György presbiteri főjegyző, valamint Tamássy Jenő, Kótai József küldöttek;

- a Szilágysomlyói Református Egyházmegye képviselőjében: Bogdán Szabolcs esperes, Szőnyi Levente főjegyző, Tóth András presbiteri főjegyző, valamint Mike Zoltán, Kiss Miklós, Balázs Ernő, Vízaknai Zoltán küldöttek;

- a Zilahi Református Egyházmegye képviselőjében: László Kálmán presbiteri főjegyző, valamint Nagy Mihály, Sándor András, P. Szilágyi Zoltán, Papp János küldöttek;

Hiányoznak:

- a Nagybányai Református Egyházmegye képviselőjében: Székely Zsolt, Huszár László, Moni János küldöttek;

- a Szatmári Református Egyházmegye képviselőjében: Keresztúri Sándor Zsolt, Képiró Gyula, Korda Zoltán küldöttek;

- a Nagykárolyi Református Egyházmegye képviselőjében: Tolnay István esperes, Kovács Jenő főgondnok, Dallos László presbiteri főjegyző, valamint Kovács Szabolcs, Szász Ferenc küldöttek;

- az Érmelléki Református Egyházmegye képviselőjében: Bara László főjegyző, Bede László presbiteri főjegyző, valamint Darabont Tibor, Illyés Tamás küldöttek;

- a Bihari Református Egyházmegye képviselőjében: Filep Attila főjegyző, Jakab Gyula presbiteri főjegyző;

- az Aradi Református Egyházmegye képviselőjében: Papp József, Dénes József, Faragó István, Varga István küldöttek;

- a Temesvári Református Egyházmegye képviselőjében: Végh József főgondnok, valamint Gazda István küldött;

- a Szilágysomlyói Református Egyházmegye képviselőjében: Székely Csaba főgondnok, valamint Kovács István, Szűcs János küldöttek;

- a Zilahi Református Egyházmegye képviselőjében: Szilágyi Zoltán főjegyző, valamint Fekete Károly, Mária Sándor küldöttek;

Igazoltan hiányoznak:

- a Nagybányai Református Egyházmegye képviselőjében: Vicsai János főgondnok, Ecsedi Árpád főjegyző, Pozán Edit presbiteri főjegyző;

- a Nagykárolyi Református Egyházmegye képviselőjében: Geréb Miklós;

- a Bihari Református Egyházmegye képviselőjében: Barabás Imre küldött;

- a Temesvári Református Egyházmegye képviselőjében: Bálint Sándor főjegyző;

- a Zilahi Református Egyházmegye képviselőjében: Szász Bálint Róbert esperes.

Tanácskozási joggal jelen vannak:

Jobb Domokos ifjúsági előadó, Emődi Tamás műszaki előadó, Fenesi Tibor jogtanácsos, dr. Pásztori Kupán István PTI-képviselő, valamint Farkas Zsolt, Salánki Lóránt, Vinczéné Pálfi Judit, Antal János, Wagner Erik, Szűcs Éva

előadótanácsosok, Bogya Kiss Mária nőszövetségi elnök, Emődi András levéltáros, dr. Pálfi József, a PKE rektora.

Megállapítást nyer, hogy a Közgyűlés szabályszerűen hivatott össze és határozatképes. Közgyűlés egyhangúlag megbízza Biró Zoltánt és Baracsi Leventét a jelen jegyzőkönyv hitelesítésével.

Szám: 2/2017.

Tárgy: Az előző jegyzőkönyv hitelesítése – Forró László főjegyző

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja az előző közgyűlés jegyzőkönyvét.

Szám: 3/2017.

Tárgy: Közgyűlés megnyitása – Bara Lajos István főgondnok

„Főtiszteletű Közgyűlés!

Gyakran borúlátóak vagyunk egyházunk, nemzetünk, közösségeink jövője felől, és valamilyen oknál fogva a hiányosságokra és kritikai értelmezésre formálódott ki látásunk, pedig sok olyan Istentől kapott ajándék és hitet erősítő pillanat van az egyház és egyéni életünkben is, ami hálaadással és bizakodással kell hogy eltöltson minket. Egy ilyen pillanat volt egyházkerületünk életében május 20., az egység napja.

Engedjék meg, hogy megosszam a Főtiszteletű Közgyűlés tagjaival főgondnok testvérem, Dr. Huszár Pál, a Zsinat világi elnökének gondolatait, aki a május 20. egységnapja rendezvényünk kapcsán így fogalmazott:

Csodálatos találkozási alkalom volt ez az ünneplés. Az Úristen szép ajándékként éltük meg, hogy együtt adhattunk hálát megtartásunkért, 2009. május 22-én helyreállított Kárpát-medencei református egységünkért. Örült a lelkem, amikor láttam, hogy mintegy öt-hatezren ünnepelünk együtt a nagyváradi várban. Büszke örömmel fogalmazódott meg bennem: Van itt erő. Akár erődemonstrációként is felfoghatjuk ezt a találkozást. Bizony nagy szükségünk is van az ilyen alkalmakra annak érdekében, hogy legyőzzük oly gyakran jelentkező kishitűségünket. – fogalmazott főgondnok úr.

Hiszem, hogy ez az alkalom valóban hitbéli gyarapodásunkat szolgálta, egymás hite által történő erősödésünket. Hálaadó közös ünneplésünk egyik fontos üzenetét pedig tartsuk emlékezetünkben mégpedig úgy, hogy valóban sok megőriznivalónk van. Meg kell védenünk sok oldalról veszélyeztetett keresztyénységünket és magyarságunkat egyaránt.

Egyikünk sem tudja azonban egyedül véghezvinni azt, amire csak együtt vagyunk képesek. Pál azt írja: »Ti pedig Krisztus teste (az Egyház) vagytok, és egyenként annak tagjai.« De tudjuk, hogy ez a test nem mindig viselkedik rendesen. Az agy leértékeli a szívet. A

kezek bírálják a térdeket. A szemek nem hajlandók együttműködni a lábakkal. Ezért írja Pál: „Nem mondhatja a szem a kéznek: »Nincs rád szükségem«, vagy a fej a lábknak: »Nincs rátok szükségem!«” A nagy gyülekezeteknek szüksége van a kis gyülekezetekre. A liberális gondolkodásúaknak a konzervatívokra. A lelkésznek szüksége van a nyájra és a nyájnak a pásztorra. Szükségünk van az együttműködésre.

Az együttműködés sokkal több egy jó ötletnél, ez szentírási parancs. »Igyekeztek megtartani a Lélek egységét a békesség kötelékével« (Efezus 4,3). Ha egyetértésben tevékenykedünk, akkor Isten megáldja igyekezetünket, szolgálatainkat. Nem arra vagyunk elhívva, hogy egymáshoz hasonlítgassuk magunkat, nem arra, hogy versengjünk, panaszkodjunk, vagy kritizáljuk egymást. A mi hivatásunk az, hogy kiegészítsük egymást! Csak ebben az egymást kiegészítő, megbecsülő, értékelő, tisztelő egységben tudunk egyrészt Jézus testének tagjai, másrészt pedig egymás számára hasznos tagok lenni Isten dicsőségére és Anyaszentegyházunk javára.

Ennek az együttműködésnek értelmében biztatok munkálkodásra, tanácskozássra, imádkozásra minden közgyűlési tagot ma is, tudván, hogy ha közülünk ketten egyetértenek a földön mindabban, amit kérnek, azt mind megadja nekik a mi mennyei Atyánk.

Természetesen, van amiért imádkozunk és vannak dolgok, amikben reformálódunk, újralakulunk kell, de ha Krisztusban maradunk és egységben tudunk maradni egymással meghallgattatnak ezek az imádságok és megreformálódnak az arra érdemes dolgaink.”

Szám: 4/2017.

Tárgy: Napirend elfogadása – Csűry István püspök (1. sz. melléklet).

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja az előzetesen kiküldött napirendet.

Szám: 5/2017.

Tárgy: Püspöki jelentés – Csűry István püspök

„Főtiszteletű Közgyűlés!

Jelentésem elején Istennek adok hálát, aki mellettünk volt az elmúlt esztendőben is. A zsoltórossal kérdezhetjük: „Ki hasonlítható az Úrhoz, aki a magasban lakozik és a mélybe néz, az égre és a földre is?” (113. Zsolt 5-6).

Visszatekintve az elmúlt időszakra, Jézus Lázár sírjánál mondott ígését is idézhetjük: „Meglátod Isten dicsőségét!” (Ján 11,40). Minden elvégzett feladatban, sikerben és eredményben az Ő áldását, dicsőségét és kegyelmét látjuk.

Röviden felsorolva az elmúlt esztendő eseményeit, ki kell emelnem a teljesség igénye nélkül a következő eseményeket:

A 2016-os esztendőben:

- Megalakult az Egyházkerületi Reformációi Emlékbizottság
- Április 17-én ünnepélyes keretek között megnyitottuk egyházkerületünk új székházát
- Zán Fábrián Sándor kárpátaljai püspököt fogadtuk, aki a Festum Varadinum ünnepségsorozat ünnepélyes megnyitóján hirdette Isten ígését
- Mocsolyán lelkészbeiktatásra került sor és az Immanuel Közösségi Ház ünnepélyes átadására
- Április 19-én Köröstárkányban vettünk részt a megemlékezésen
- Szatmár-Szamosnegyedben diakóniai központot adtunk át
- Április 25–26 között a Generális Konventen vettünk részt
- Május 20–21-én Tenkén táj- és népismereti konferencián vettünk részt (A Fekete-Körös völgyének kincsei)
- Élesden a Bocskai-napokon került sor a gyülekezeti központ átadására
- Júniusban Krasznán lelkészek beiktatásán vettünk részt, majd a Budakalászi Népfőiskolán
- Június 19-én Hosszúmezőn, 28-án a Kolozsvári Protestáns Teológián, délután Kisbáonyban hirdetem az ígét
- Július 1-jén Balatonlellén tartottam előadást a Népfőiskolán a migránskérdés teológiai szempontjairól
- Július 9-én egyházkerületi nőszövetségi találkozó volt Köröskisjenőben, ahol több ezer asszonytestvérünkkel együtt ünnepelhettünk
- Július 10-én Szapárfalván kopjafát állítottak
- Július 23-án Adorján várán falunapon vettünk részt
- Augusztus 21-én Köröskisjenőben szolgáltam
- Augusztus 26-án a Presbiteri Szövetség konferenciáján vettem részt
- Augusztus 29-én Szentjobbon szolgáltam
- Szeptember 25-én a Kolozsvári Protestáns Teológián, majd délután Kémerben hirdetem az ígét
- Szeptember 30-án Krasznán, október 1-jén Aradon, október 2-án Dobrán, délután Patóházán szolgáltam
- Október 8-án Temesváron az evangélikus testvéreink között hirdetem az ígét
- Október 9-én Szaniszlón szolgáltam
- Október 30-án Érendréden és Dengelegen hirdetem ígét
- November 8–9-én a Generális Konvent debreceni ülésén vettem részt
- November 13-án a révi szórványnapokon végeztem igei szolgálatot
- November 18-án Hegyközkovácsiban hirdetem ígét, 19-én Szatmárnémetiben lelkészbeiktatáson szolgáltam
- December 5-én a párizsi reformátusok között hirdetem az ígét
- December 9-én Áder János köztársasági elnök adventi fogadásán vettem részt

- December 10-én alakuló közgyűlésre és lelkészszentelésre került sor Élesden
- December 11-én Szalárdon adventi szolgálatot végeztem, délután Szilágyszegen gyülekezeti házat szenteltünk
- December 17-én a KDNP választmányi ülésén vettem részt
- December 18-án Tasnádon hirdetem az ígét
- December 21-én az Egyházkerületi Székházban karácsonyi ünnepséget tartottunk az egyházkerületi munkatársak gyermekeinek ünnepi szavalataival és éneklésével

2017-ben a következő alkalmakon vettem részt:

- Január 17-én Nagyváradon végeztem imaheti szolgálatot, 22-én Szódemeteren, majd Tasnádon
- Január 31-én a Reformációi Emlékév megnyitására került sor Debrecenben
- Február 10-én Miskolcon, február 19-én a kárpátaljai Salánkon szolgáltam
- Február 22-én ülésezett a Zsinati Tanács Kolozsváron
- Február 25-én jótékonyági bálon vettem részt Debrecenben, majd a micskei Sámuel Otthon ünnepélyes átadásán végeztem igei szolgálatot
- Március 3-án Arany János születésének 200. évfordulójára rendezett ünnepségen vettem részt Szalontán
- Március 14-én Budapesten az Országházban részt vettem a történelmi egyházak vezetővel együtt Áder János köztársasági elnök megválasztásán
- Március 15-én Nagyváradon az Olaszi templomban ökumenikus istentiszteleten imádkoztunk, majd megkoszorúztuk Szacsavay Imre szobrát
- Március 18-án a Presbiteri Szövetség Közgyűlésén vettem részt
- Március 22-én elkészült Jakabffy Tamás egyházkerületünkről forgatott filmje „Minden javunkra van” címmel
- Március 24-én a Házasság tisztasága mozgalomhoz csatlakoztunk
- Április 10-13 között az angliai reformátusok között jártunk
- Április 19-én Tárkányban szolgáltam
- Április 22-én Sárospatakon a Magyar Népfőiskolai Collégium 25 éves évfordulóján ünnepeltünk
- Április 27-én a Generális Konvent elnökségi ülésén vettem részt Budapesten, utána az Ige-idők kiállítás ünnepélyes megnyitóján a Nemzeti Múzeumban
- Május 3-án Nagyváradon tartottunk sajtótájékoztatót
- Május 5-én Szatmárnémetiben tájékoztattuk a médiát az Őrizd a várat! rendezvényünkről
- Május 8-án Áder János köztársasági elnök eskütételén vettem részt az Országházban
- Május 12-án a nagyváradi Lorántffy-központban reformációi egyházzenei konferenciára került sor „Református egyházzene a partiumi térségben” címmel
- Május 13-án a Presbiteri Szövetség családnapiján vettünk részt Solyomkőváron
- Május 14-én Szatmár-Külteleken az óvoda és diakóniai központ alapkövét tettük le
- Május 15-én A Felső-Tisza Völgye Vidékfejlesztési Egyesület és a Falvak Kultúrájáért Alapítvány Felső-Tisza Völgye Minőségi Védjegyet adományozott egyházkerületünknek a „Középkori templomok útja” örökségturisztikai szolgáltatásért, valamint átvehettem a Karitatív Béke-díjat
- Május 19-én megnyitottuk Nagyváradon a Szeretethidat, majd a Generális Konvent elnökségi ülésére került sor
- Május 20-án a az Őrizd a várat! egyházkerületi rendezvényen vettünk részt, ahol a Kárpát-medence valamennyi református püspöke szolgálatot végzett.
- Május 24-én Vaud kanton református egyházának képviselőit fogadtam. A vaudi reformátusok több királyhágómelléki szeretetszolgálati kezdeményezést támogattak az elmúlt 3 évben a Svájci Protestáns Egyházak Szövetsége segélyszervezetén keresztül.
- Május 26-án a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium diákjainak ballagási ünnepségén vettem részt
- Május 28-án Budapesten a Kálvin-téri templomban a Református Zenei Fesztiválon esti áhítattal szolgáltam
- Júniusban elkezdődött a „molínó-botrány”, azaz több egyházközségünk is felszólítást kapott, hogy a reformáció 500. évfordulójára készült molinót jogellenesen helyezték ki, mert „reklámszólónak” minősül. Ezt különösnek tartjuk, mert korábban más felekezetek vonatkozásában ez a gond nem merült fel. Jogorvoslatot keresünk ebben az ügyben!

Felsorolásomból természetesen sok minden kimaradt, minden eseményre nem térhettem ki. Istennek adok hálát, aki erőt adott arra, hogy dicsőségére szolgálhassak!”

Püspök ismerteti a nyugdíjba vonult lelkipásztorok névsorát (2. sz. melléklet) és megköszöni a gyülekezetekben, az Igazgatótanácsban, vagy a Közgyűlésben végzett szolgálatukat.

Ezek után Közgyűlés – felállva – megemlékezik az elmúlt esztendőben elhunyt lelkipásztorokról (3. sz. melléklet).

Bódis Ferenc esperes köszönetet mond a szapáryfalvai püspöki látogatásért és igei szolgálatért, kihangsúlyozva azt, hogy azóta a gyülekezet új lendületet kapott és – külső segítséggel – elkezdtek munkálkodni.

Rákosi Jenő esperes megköszöni a május 20-i Református Egységnap megszervezését.

Közgyűlés, három tartózkodás mellett, elfogadja a püspöki jelentést.

Szám: 6/2017.

Tárgy: Nyugdíjpénztári jelentés – Tárkányi Márton igazgató (4. sz. melléklet)

A Nyugdíjpénztár állapotára nézve, előzetesen meg kell érteni annak helyzetét. Jelenleg a pénzügyi helyzet stabil. Soknak tűnhet a meglévő 10 millió eurós vagyon, ellenben évi 2 millió euró kifizetése mellett már nem is tűnik olyan soknak.

Visszatekintve 20 évre, illetve előre nézve a prognosztizált gazdasági mutatókra úgy tűnik, hogy a 20-as évek végére jutunk oda, hogy egy dolgozóra jut egy nyugdíjas eltartása. Jelenleg a havi befizetésekből még marad tartalék, ellenben – előreláthatólag – a 30-as évekre, ami most megmaradt, az ki fog menni a nyugdíjak kifizetésére. Következésképpen, olyan befektetésekbe kell kezdeni, amelyek eredményeképpen 20 év múlva sem lesz gond a nyugdíjak folyósítása körül.

Fontos megérteni, hogy tévhit az, hogy a Nyugdíjpénztár úgynevezett magánnyugdíjpénztár lenne. Jogi státusa szerint, az Állami Nyugdíjpénztár mellett, speciális engedéllyel működő nyugdíjpénztári intézmény. 1959 óta egyetlen fontos célja: ellátni a nyugdíjasokat, az árvákat és özvegyeket!

Nem egyszer hallani azt, hogy a Nyugdíjpénztár tőkéjét be kell vonni a közegyházi beruházásokba. Ellenben – a jelenleg prognosztizálható helyzet ismeretében – amennyiben más célok is kitűzünk, mint az eredeti, úgy a Nyugdíjpénztárunk rendszere összeomlik.

A továbbiakban tisztázza a Nyugdíjpénztár vízierőmű részesedését. A Nyugdíjpénztár tulajdonképpen kölcsönzött az erőműépítésre, a kölcsönt visszakapta kamatokkal együtt és ezenfelül még 10%-os részesedést is. Jelenleg a 10%-os részesedés eladása folyik, a legkedvezőbb áron.

Felhívja a Közgyűlés figyelmét arra, hogy készül az új nyugdíjpénztári szabályzat. Ezt a Zsinati Állandó Tanács közvitára fogja bocsátani.

Máthé Róbert küldött azon igényének ad hangot, hogy szeretne hivatalból értesítést kapni, mely esztendőnként jelzi, hogy miként is áll a befizetésekkel?

Tárkányi Márton igazgató először kifejti azt, hogy mi a különbség a szolidaritáson, illetve a befizetésen alapuló nyugdíjpénztári rendszerek között. A Református Nyugdíjpénztár nem magánnyugdíjpénztár, s így nem a befizetésekre alapoz. Elmagyarázza, hogy miként számolják a nyugdíjpont értékét, mely akár havonta is változhat. Ezért nehéz az adatszolgáltatás, ellenben kérésre kötelezően megteszik.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 7/2017.

Tárgy: Közigazgatási jelentés – Farkas Zsolt előadótanácsos (5. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a közigazgatási jelentést.

Szám: 8/2017.

Tárgy: Közigazgatási Ellenőrző Bizottság jelentése – Módi József esperes (6. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a Közigazgatási Ellenőrző Bizottság jelentését.

Szám: 9/2017.

Tárgy: Gazdasági jelentés – Salánki Lóránt előadótanácsos (7. sz. melléklet)

Kovács Gyula küldött elégedettségét fejezi ki, az előzetesen kiküldött jelentés át- és körültekintő mivoltáért.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a gazdasági jelentést.

Szám: 10/2017.

Tárgy: Gazdasági Ellenőrző Bizottság jelentése – Nagy Mihály ellenőr (8. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a Gazdasági Ellenőrző Bizottság jelentését.

Szám: 11/2017.

Tárgy: Missziói jelentés – Dénes István generális direktor, Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos, Bogya Kiss Mária nőszövetségi elnök, Jobb Domokos ifjúsági előadó (9, 10, 11. sz. mellékletek)

Bogya Kiss Mária nőszövetségi elnök kiemelten beszél a 2017. július 19-i nőszövetségi találkozóról és meghívja a Közgyűlés tagjait.

Jobb Domokos ifjúsági elnök felhívja a figyelmet a Csillagpont találkozó debreceni rendezvényeire és kéri az ifjúság mozgósítását.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a missziói jelentést, majd külön-külön a nőszövetségi és ifjúsági jelentéseket.

Szám: 12/2017.

Tárgy: Katechetikai jelentés – Mikló István Boldizsár előadó (12. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a katechetikai jelentést.

Szám: 13/2017.

Tárgy: Tanügyi jelentés – Szűcs Éva előadótanácsos (13. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a tanügyi jelentést.

Szám: 14/2017.

Tárgy: Kiadói- és Sajtóosztály jelentése – Wagner Erik előadótanácsos (14. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a Kiadói- és Sajtóosztály jelentését.

Szám: 15/2017.

Tárgy: Külügyi jelentés – Antal János előadótanácsos (15. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a külügyi jelentést.

Szám: 16/2017.

Tárgy: Jogi jelentés – Fenesi Tibor jogász (16. sz. melléklet)

Fenesi Tibor jogtanácsos külön is szól a jelentés kiküldése utáni zászlóbotrányról. A nagyváradi önkormányzat felszólította a Nagyvárad-újvárosi gyülekezetet, hogy a templomról vegyék le a nagyméretű reformációi emlékszűrlőt. A felszólításban reklámzászlónak minősítik azt.

Kifejti, hogy a vallásügyi törvény értelmében minden felekezetnek joga van a saját jelképei és szimbólumai használatához. Tekintettel arra, hogy a szóban forgó emlékszűrlő nem tartalmaz sem eseményre való meghívást, sem semmiféle „termékreklámot”, csupán emlékeztet az 500 esztendőre, úgy az nem minősülhet reklámzászlónak. Ezért jogi úton megindult a szimbólumhasználatához való csorbíthatatlan jogunk érvényesítése.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a jogi jelentést.

Szám: 17/2017.

Tárgy: Műszaki jelentés – Emödi Tamás műszaki előadó (17. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a műszaki jelentést.

Szám: 18/2017.

Tárgy: Levéltári jelentés – Emödi András levéltáros (18. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a levéltári jelentést.

Szám: 19/2017.

Tárgy: Zenei jelentés – Orosz Otília (felolvassa Wagner Erik) (19. sz. melléklet)

Bódis Ferenc esperes kéri, hogy a zenei előadó ajánljon, illetve állítson össze egy címlistát az orgonajavító mesterekről.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a zenei jelentést.

Szám: 20/2017.

Tárgy: Presbiteri Szövetség jelentése – Tóth András elnök (20. sz. melléklet)

Tóth András PSZ-elnök elmondja, hogy minden gyülekezetnek megküldték a presbiterképzéshez használható tematikus füzetcsomagokat, illetve a Presbiter újság egy-egy példányát.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a Presbiteri Szövetség jelentését.

Szám: 21/2017.

Tárgy: Lelkészerterkezleti jelentés – Dobai Zoltán (21. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a lelkeszerterkezleti jelentést.

Szám: 22/2017.

Tárgy: Átvilágítás – Baracsi Levente

Közgyűlés egyhangúlag megerősíti az Igazgatótanács Molnár Kálmán, Korda Zoltán, P. Szilágyi Zoltán és Kádár Miklós lelképásztorok, valamint Kun László, Nan Lujza Karolina, Illés Jenő, Kósa Ágnes Ilona, Székely (Várdai) Erzsébet, Lakatos Nella, Mészáros János, Nagy Lajos és Orbán Géza presbiterek átvilágítása során hozott 9/2017. számú határozatát.

Szám: 23/2017.

Tárgy: Beérkezett kérések – Farkas Zsolt közigazgatási tanácsos

A. A Sárközújlaki Református Egyházközség földeladása

Közgyűlés 3 tartózkodás mellett jóváhagyja, hogy a Sárközújlaki Református Egyházközség eladjon 2,7 hektár szántóterületet 200 euro/ár telekárón.

B. A Szatmár-Kültelki Református Egyházközség telekvásárlása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Szatmár-Kültelki Református Egyházközség óvodaépítésre alkalmas telket vásároljon.

C. A Mezőteremi Református Egyházközség közigazgatási átszervezése

Közgyűlés egyhangúlag elrendeli, hogy a Mezőteremi Református Egyházközség az Irinyitől az Érendrédi Református Egyházközséghez csatoltassék.

D. A Székelyhídi Református Egyházközség telekvásárlása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Székelyhídi Református Egyházközség

megvásárolhassa a közvetlen szomszédságában lévő 1.014 négyzetméteres telket.

E. A Magyarkakucsi Református Egyházközség terület adományozása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Magyarkakucsi Református Egyházközség a helyi önkormányzatnak adományozzon 0,1 hektár temetőrészt, melyre a Polgármesteri Hivatal temetőkápolnát épített.

F. A Bihari Református Egyházközség földvásárlása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Bihari Református Egyházközség 8 hektár termőföldet vásárolhasson.

G. A Belényesi Református Egyházközség földügyletei

Közgyűlés tudomásul veszi, hogy a Nemzeti Útépítő Vállalat a Belényesi Református Egyházközségtől kisajátít több útépítés alá eső földterületet, melyekért kárpótlást fizet a gyülekezetnek.

Ugyanakkor, Közgyűlés – 1 tartózkodás mellett – jóváhagyja, hogy a gyülekezet földet cseréljen az önkormányzattal, melyre az ipari parkot létesíthet.

Közgyűlés 1 tartózkodás mellett, jóváhagyja, hogy a Belényesi Református Egyházközség eladhasson 800 négyzetméter területet a Transgex vállalatnak, úgy hogy a területen létrehozandó termálkút jövedelméből a gyülekezet részese-dést kapjon.

H. A Biharpüspöki Református Egyházközség földeladása

Közgyűlés 18 tartózkodás mellett jóváhagyja, hogy a Biharpüspöki Református Egyházközség eladhasson 2 hektár földet, melynek árából a temetőt keríténe-körbe.

I. A Hegyközcstári Református Egyházközség földeladása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Hegyközcstári Református Egyházközség a szükségszerű birtokrendezés során eladjon 0,3 hektár telekrészt.

J. A Feketeerdői Református Egyházközség lakáseladása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Feketeerdői Református Egyházközség eladhassa tömbház-lakását és helyette más ingatlant vásároljon.

K. A Nagyszalontai Református Egyházközség telekvásárlása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Nagyszalontai Református Egyházközség megvásárolhassa az iskola melletti 490 négyzetméteres telket.

L. A Mezőtelki Református Egyházközség földvásárlása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Mezőtelki Református Egyházközség megvásárolhasson egy 1,35 hektáros földterületet.

M. A Tenkei Református Egyházközség kérelme

Közgyűlés 5 tartózkodás mellett jóváhagyja, hogy a Tenkei Református Egyházközség eladhasson – a gyülekezeti öregotthonba való belépéskor, az intézményfenntartásra szolgáló, magánszemélyektől kapott – 6 hektár földterületet.

N. A Zimándközi Református Egyházközség közigazgatási átszervezése

Közgyűlés egyhangúlag elrendeli a Zimándközi Református Egyházközség leányegyházközségként való átszervezését, az Arad-Belvárosi Református Egyházközséghez.

O. A Végvári Református Egyházközség ingatlanvásárlása

Közgyűlés jóváhagyja, hogy a Végvári Református Egyházközség egy szórványkollégiumnak megfelelő épületet vásárolhasson.

P. A Szilágypercsenyi Református Egyházközség földjének bérbeadása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Szilágypercsenyi Református Egyházközség 15 évre bérbe adhasson 14 hektár földterületet.

Q. A Zilah-Fenyvesi Református Egyházközség adományelfogadása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Zilah-Fenyvesi Református Egyházközség adományként elfogadjon egy zilah-i épületingatlant, valamint 490 négyzetméter telket.

R. A Dobai Református Egyházközség földügyletei

Közgyűlés, 6 tartózkodás mellett, jóváhagyja, hogy a Dobai Református Egyházközség eladjon két 0,15 hektáros

telket, valamint egyhangúlag engedélyezi, hogy – a temető kiegészítése végett – elcseréljen 0,4 hektár földterületet

S. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület régi székházának eladása

Közgyűlés, három tartózkodással elfogadja a Partiumi Keresztény Egyetemnek a régi székházra vonatkozó vásárlási szándékát. Az ellenértéket a kis-Lorántffy épületének visszaadása mellett, 200 millió forint jelenti.

Tekintettel arra, hogy a régi Székház eladása, a Partiumi Keresztény Egyetem kampuszának kialakítását szolgálja, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület támogatásáról biztosítja az Egyetemet.

T. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület telekvásárlása

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja az új székház melletti teljes területnek a Nyugdíjpénztártól való megvásárlását.

Több tárgy nem lévén, Csúry István püspök zárszóként elmondja, hogy amikor átvette a püspöki szolgálatot, az Egyházkerületet az anyagi csőd közeli állapot jellemezte. Örömmel tudni azt, hogy már nem ott tartunk, hanem sikerült fellendíteni anyagilag is az egyházkerületet. Ez hallható a gazdasági jelentésből, illetve az ingatlanügyek felvetésénél.

Végezetül felveti a Kölcsey Társaság kérését, miszerint az Egyházkerülettől egy személy legyen tagja a Társaságnak, amelynek kitűzött célja visszaszerezni a feltételezett szödemeteri Kölcsey-szülőházat.

Közgyűlés egyhangúlag támogatja a Kölcsey Társaságot és megbízza Csúry István püspököt, hogy az Egyházkerület képviselőjeként a Kölcsey Társaság tagja legyen.

Csúry István püspök imádsággal és áldással berekeszti a közgyűlést.

K. m. f.

CSÚRY ISTVÁN
püspök

BARA LAJOS ISTVÁN
főgondnok

FORRÓ LÁSZLÓ
főjegyző

BARACSI LEVENTE
hitelesítő

BIRÓ ZOLTÁN
hitelesítő

1. sz. melléklet

KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET IGAZGATÓTANÁCSI HIVATALA – Szám: 634/2017.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Közgyűlési Tagjainak – Szék- és Lakóhelyükön

MEGHÍVÓ

Tisztelettel értesítjük, hogy a Királyhágómelléki Református Egyházkerület rendes közgyűlésére 2017. június 9-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel kerül sor a régi Egyházkerületi Székház dísztermében.

Napirenden szerepelnek:

1. Igehirdetés – Kánya Zsolt Attila aljegyző
2. A közgyűlés megnyitása – Bara Lajos István főgondnok
3. Püspöki jelentés – Csúry István püspök
4. A Romániai Református Egyház Nyugdíjpénztárának jelentése – Tárkányi Márton igazgató
5. Közigazgatási jelentés – Farkas Zsolt előadótanácsos
  - A Közigazgatási Ellenőrző Bizottság jelentése – Módi József esperes
6. Gazdasági jelentés – Salánki Lóránt előadótanácsos
  - A Gazdasági Ellenőrző Bizottság jelentése – Nagy Mihály elnök

7. Missziói jelentés – Dénes István Lukács generális direktor és Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos

- Nőszövetségi jelentés – Bogya Kis Mária elnök
- Ifjúsági jelentés – Jobb Domokos szakelőadó

8. Katekétikai jelentés – Mikló István Boldizsár katekétikai előadó

9. Tanügyi és Katekétikai Ügyosztály jelentése – Szűcs Éva szakelőadó

10. A Kiadói- és Sajtóosztály jelentése – Wagner Erik előadótanácsos

11. A Külügyi és Ökumenikus Osztály jelentése – Antal János előadótanácsos

12. Az egyházkerületi jogász jelentése – Fenesi Tibor egyházkerületi jogtanácsos

13. A műszaki előadó jelentése – Emödi Tamás műszaki előadó

14. A zenei előadó jelentése – Orosz Otilia zenei előadó

15. A Presbiteri Szövetség jelentése – Tóth András elnök

16. Lelkészerkezleti jelentés – Gál Sándor elnök

17. Egyházkerületi levéltáros jelentése – Emödi András levéltáros

18. Átvilágítási jelentés – Püsök Sándor Csaba elnök

19. Beérkezett kérések, indítványok, javaslatok.

Ebédszünet

Külön is felhívjuk az esperesek figyelmét, hogy amennyiben szükséges, feltétlenül gondoskodjanak a póttagok behívásáról.

Isten áldását kérve életükre, szeretettel küldjük üdvözlötünket.

Nagyvárad, 2017. május 5.

CSÚRY ISTVÁN
püspökBARA LAJOS ISTVÁN
főgondnok**4. sz. melléklet****Jelentés a Romániai Református Egyház Nyugdíjintézetének 2016. esztendei tevékenységéről**

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete az elmúlt évekhez hasonlóan hatékonyan el tudta látni feladatát. Évről évre azonban folyamatosan növekszik a munka mennyisége, mivel állandóan bővül a hivatalos kötelezettségeinek és tevékenységének köre.

1. Pénzügyi helyzet

A Nyugdíjintézet pénzügyi helyzete változatlanul stabil. A 2016. évre szóló számadás adatai alapján a pénzügyek a következőképpen alakultak:

Bevételek: 15.881.288,46 lej

Kiadások: 9.947.176,03 lej

Egyenleg: 5.943.112,43 lej

Tartalékalap összesen: 54.257.276,34 lej

A nyugdíjakra és egyéb szociális juttatásokra kiutalt összegek alább találhatóak:

Nyugdíjak, segélyek és egyéb szociális juttatások: 8,325,253.73

Ebből: Kárpátalja 31,000.00

nyugdíj 7,334,634.23

kedvezményes üdülés 10,501.50

nyugdíj kiegészítés 178,840.00

túlélő házastárs segélye 16,272.00

állandó segélyek 78,266.00

orvosi segélyek + szoc. pótlék 21,725.00

I. fokú rokkant segély 16,054.00

húsvét + karácsonyi segély 579,900.00

temetési segély 29,225.00

szociális pótlék 24,136.00

lelkészerkezleti támogatás 4,700.00

A kiadások fennmaradt összegéből az iroda fenntartása mellett az adók, illetékek, épü-

letbiztosítások, posta és szolgáltatások, amortizációs költségek, nyomdaköltségek, tervezési és épület-karbantartási költségek értékét fedezték.

Fontos megjegyezni, hogy 2015-höz képest (2015 - 7,824,174.29 lej) 6,4%-al fizettünk többet nyugdíjakra és egyéb szociális juttatásokra a nyugdíjpont emelésének következtében.

2. Beruházások

Amint az előző jelentésben említettük, a Vezető Bizottság alapos gazdasági felmérés elvégzése után úgy döntött, hogy Kolozsváron 20 évre szóló, hosszú távú ingatlan-befektetésbe kezd, hiszen a vízerőművek befektetéseiből megtérült beruházási alapot használni kell a tartalékalap gyarapítása érdekében.

A beruházás folyamata elkezdődött, sor került egy 2113 négyzetméteres telek megvásárlására a Házsongárdi temető szomszédságában, a tervezési munkálatok előrehaladott állapotban vannak. Nagyon hosszas (8 hónapos) és szerzőtárgzó tanulmányozás után, figyelembe véve a jelenlegi kolozsvári gazdasági fejlődés és ingatlanpiac dinamikáját, a hosszú távú fejlődés paraméterei szerint minden arra engedett következtetni, hogy a legésszerűbb és legbiztonságosabb befektetés egy közel 330 férőhelyes parkolóház megépítése lenne. A beruházás megtérülése pontosan arra az időszakra van tervezve, amikor a gazdasági elemzés szerint a nyugdíjrendszerünk jelenlegi stabilitási mutatói nagyon megváltoznak. Pontosán arra az időszakra lesz biztos jövedelemforrás, amikor a társadalombiztosítási járulékok és nyugdíjköltségek, valamint az aktív dolgozók és nyugdíjasok aránya kiegyenlítődik,

illetve átbillen a mérleg túlsó oldalára. A piacnak ezen szegmense annyira dinamikus, hogy a gazdasági elemzés és üzleti terv elkészítése óta az ingatlanpiacon közel 10%-os emelkedés tapasztalható (vagyis ennyivel többet ér a megvásárolt ingatlanunk), ugyanakkor az árak dinamikája is számunkra pozitív mozgást mutat, hiszen az aktuális számítások szerint a 17-20 éves megtérülési időszak lecsökkent 16-19 évre (a központban megnövekedtek a parkolási díjak, ugyanakkor a városvezetés pár éven belül a Farkas-utcát sétáló övezetté akarja alakítani, vagyis ott megszűnik a parkolási lehetőség).

A marosvásárhelyi és sepsiszentgyörgyi ingatlan-beruházások és a LAM Mikrohitel-ben levő részvények változatlanul jól termelnek, a vízerőművek terén sem történt semmi negatív változás, ezekről az előző jelentésekben részletes beszámoló olvasható.

3. Statisztikai adatok**A tagság aránya:**

Az alábbiakban közlünk egy kimutatást a bruttó átlagfizetések, ill. aktív és nyugdíjasok számának alakulásáról a 2016. január 1. - december 31. közötti időszakra. Viszonyítási alapként az oldal alján szerepelnek a 2015. esztendő adatai is.

A két táblázat egyértelműen mutatja, hogy mindaz, amit a két évvel ezelőtti gazdasági elemzésben megfogalmaztunk, szinte százaléknyi pontossággal megvalósulni látszik. Vagyis növekszik az egyházi átlagbér, stagnál az aktívok száma, a nyugdíjasok száma pedig évente 5%-kal emelkedik.

Időpont	egyházi bruttó átlagbér	országos bruttó átlagbér	arány
2016. január	2070 lej	2688 lej	0,77%
2016. december	2323 lej	3257 lej	0,71%

Viszonyításképpen álljon itt két adat az egyházi és az országos bruttó átlagbér viszonyáról:

Jóllehet az egyházi átlagbér 12,22%-ot emelkedett év végére, az országos átlagbérhez viszonyítva aránya mégis csökkent 0,06%-kal.

A 2016. esztendőben nyugdíjaztunk összesen 76 személyt, ebből: 23 lelkész, 2 lelkészutód, 45 világi és 6 világi utód.

Új nyugdíjasok 2016-ban

Székely Ilona	2016.01.01	v
Keszeg Katalin	2016.01.01	v
Darvas Erzsébet	2016.01.01	v
Béres János	2016.01.01	l
Sípos Magdolna	2016.01.14	v
Csernák Béla	2016.02.01	l
Sükösd Árpád	2016.02.01	v
Ursuj Teréz	2016.02.01	v
Szombati Judta	2016.02.01	v
Orbán Irén	2016.02.01	lu
Csóka Dezső	2016.03.01	l
Molnár Irma	2016.03.01	l
Hatházi Anna	2016.03.01	vu
Borsos József	2016.03.01	v
Deák Gyöngyi	2016.03.01	v
Trombitás Károly	2016.04.01	l
Boros István	2016.04.01	l
Gábos Magdolna	2016.04.01	v
Péli Alina	2016.04.01	vu
Császár Imre Sándor	2016.04.04	v
Sipos Erzsébet	2016.05.01	v
Pító Antal	2016.05.01	l
Pálfi Lajos	2016.05.01	v
Gocsman Sándor-János	2016.05.01	l
Fazakas Zsuzsanna	2016.05.01	v
Török István	2016.05.01	v
Balogh Melinda Margit	2016.05.04	v
Burcă Márta-Melinda	2016.05.20	v
Demeter József	2016.06.01	l
Ferenczy Miklós	2016.06.01	l
Sebestyén Ferenc	2016.06.01	l
Szentgyörgyi Zsombor Mihály	2016.06.01	l
Dénes Vilmos	2016.06.17	v
Dénes Ibolya	2016.07.01	v
Bereczki András	2016.07.01	l
Kiss Károly	2016.07.01	l
Binder Éva Erzsébet	2016.07.01	v

Márton György	2016.07.01	v
Farkas Sándor	2016.07.01	l
Cseh Lajos	2016.07.01	v
Hegyi Anna Klára	2016.07.01	v
Tamás Etelka	2016.07.01	v
Kozma Peti Piroska	2016.07.01	v
Szabó Károly	2016.08.01	l
Fehérvári Jolán	2016.08.01	v
Mezei István	2016.08.01	v
Lázár Sarolta	2016.08.01	v
Kele Klára	2016.08.01	v
Szöllősi Sándor	2016.08.01	v
Both Ibolya	2016.08.02	v
Lukács Dániel	2016.09.01	l
Székely Jusztina Helén	2016.09.01	v
Pító Gyöngyike	2016.09.01	v
Bende Sándor	2016.09.01	v
Visky Mária	2016.09.01	v
Somogyi Barna	2016.09.01	v
Henter Mária	2016.09.01	lu
Szabó József Kálmán	2016.09.01	l
Pázmány József	2016.09.01	l
Tárkányi István	2016.10.01	l
Bagdi Erzsébet	2016.10.01	v
Nagy László	2016.10.01	l
Barabás Jenő István	2016.10.01	v
Kicsid Margit	2016.10.01	v
Varga János	2016.10.01	v
Kondor Erzsébet	2016.10.01	v
Dezső András	2016.11.01	l
Dezső Mária	2016.11.01	v
Konrádi Árpád	2016.11.01	v
Kőő László	2016.11.01	l
Nagy Ibolya	2016.12.01	v
Széles Margareta	2016.12.01	vu
Széles Zoltán	2016.12.01	vu
Széles Zalán	2016.12.01	vu
Széles Eszter	2016.12.01	vu
Luczi Julianna	2016.12.15	v

2016-ban elhunyt összesen 27 személy, ebből:

lelkész = l 11
lelkészutód = lu 7
világi = v 9
világi utód = vu 0

Elhunytak 2016-ban

Péli József	2016.01	v
Varga Éva	2016.01	lu
Vetési Sándor	2016.01	l
Mihály István	2016.01	l
Orbán Áron	2016.02	l
Tőkés István	2016.02	l
Eszenyei Mária	2016.03	l
Bottyán Gyula	2016.04	l
Gál István	2016.04	v

2015	Egyházi bruttó átlagfizetés	Alkalmazottak száma	Nyugdíjasok száma	Arány alkalm./nyugd.
2015. jan.	1,796	2,050	797	2.57
2015. febr.	1,796	2,050	803	2.55
2015. márc.	1,818	2,049	803	2.55
2015. ápr.	1,815	2,052	810	2.53
2015. máj.	1,811	2,051	812	2.53
2015. jún.	1,809	2,050	809	2.53
2015. júl.	1,841	2,032	814	2.50
2015. aug.	1,842	2,034	821	2.48
2015. szept.	1,853	2,046	825	2.48
2015. okt.	1,864	2,051	829	2.47
2015. nov.	1,886	2,049	824	2.49
2015. dec.	2,036	2,048	823	2.49

2016	Egyházi bruttó átlagfizetés	Alkalmazottak száma	Nyugdíjasok száma	Arány alkalm./nyugd.
2016. jan.	2,070	2,043	823	2.48
2016. febr.	2,099	2,037	827	2.46
2016. márc.	2,101	2,040	832	2.45
2016. ápr.	2,095	2,041	833	2.45
2016. máj.	2,188	2,042	837	2.44
2016. jún.	2,183	2,044	841	2.43
2016. júl.	2,180	2,042	850	2.40
2016. aug.	2,200	2,036	854	2.38
2016. szept.	2,247	2,045	860	2.38
2016. okt.	2,304	2,040	869	2.35
2016. nov.	2,297	2,038	866	2.35
2016. dec.	2,323	2,042	866	2.36

Nagy Rozália	2016.04	lu
Bucsi Mária	2016.05	lu
Majos Bálint	2016.05	l
Varsányi Márta Erzsébet	2016.05	v
Bedő Irén	2016.06	lu
Tóth Rozália	2016.06	v
Dongi Sándor	2016.07	v
Boncz Erzsébet	2016.08	v
Dávid Etelka	2016.08	lu
Berekméri János	2016.09	v
Henter Lajos	2016.09	l
Sípos Gizella	2016.09	lu
Balog Sándor	2016.11	l
Bartha Gizella Sára	2016.11	v
Czira Margit	2016.11	lu
Molnár József Károly	2016.12	l
Nagy István	2016.12	l
Széles Zoltán Lajos	2016.12	v

4. Fontos tudnivalók, aktualitások

Nyugdíjmelés

A Vezető Bizottság 2016. március 1. hatálylyal megemelte a nyugdíjpont értékét 985 lejről 1015 lejre, 2017. február 1-től pedig 1050 lejre.

Álljon itt a nyugdíjpont értékének emelkedéséről szóló kimutatás, az állami rendszerrel összevetve. Fontos megjegyezni, hogy a nyugdíjpont számolása és értékének meghatározása a 2001. esztendővel kezdődött. 2001-2009 között intézetünk az állami rendszerben alkalmazott azonos értékkel dolgozott. A változás 2013-ban kezdődött az alábbiak szerint:

Nyugdíjpont értéke

Érvényes	állami	egyházi
01.10.2009	732.8	
01.01.2013	762.1	916.0
01.01.2014	790.7	985.0
01.01.2015	830.2	985.0
01.01.2016	871.7	985.0
01.03.2016	871.7	1,015.0
01.01.2017	917.5	1,015.0
01.02.2017	917.5	1,050.0

Üdülési támogatás

A Bizottság a 2017. esztendőre is jóváhagyta az üdülési támogatást a nyugdíjasok számára, amelynek fedezésére 20.000 lejes keretszeget különített el a költségvetésben. Minden nyugdíjas igénybe veheti az 50%-os támogatást az egyházi tulajdonban levő üdülők esetében. Évfolyam találkozó szervezése esetén a nyugdíjas házastársa is jogosult a támogatásra. Jelenleg a Parajdi Urbán Andor Konferenciaközpont és a Hegyközszentmiklósi Termálfürdő jelezte együttműködési szándékát. A feltételekről bővebb tájékoztatást lehet kérni intézetünknel.

Bankszámla nyugdíjasoknak

Figyelembe véve a készpénzforgalom korlátozásának bevezetését, a bankkártya használatának rohamos terjedését, valamint a posta nyugdíjkészítési szolgáltatásainak drága és minőségén aluli jellegzetességét, hangsúlyozottan szorgalmazzuk a bankszámlára való áttérést.

Megváltozott a nyugdíjbizottság összetétele

A Királyhágómelléki Egyházkerületben tisztújító közgyűlésre került sor, 2017. március 1. hatálylyal a nyugdíjintézet vezető bizottságának összetétele a következő:

Elnök: Kántor Csaba püspökhelyettes

Alelnök: Forró László püspökhelyettes

Tagok: Bíró István esperes

Dénes István Lukács generális direktor

Dr. Pásztori Kupán István teológiai professzor

Farkas Zsolt előadótanácsos
Fekete P. P. János egyházkerületi főgondnok
Fodor Béla presbiter
Gyenge János előadótanácsos
Mihály Lajos esperes
Szabó Géza igazgató, OTP Bank Nagyvárad

Személyzeti változások

A nyugdíjintézet vezető bizottsága a 2017. január 30-án tartott gyűlésén meghatározta az intézet új személyzeti keretét és minden állásnak elkészítette a munkaügyi és egyházi törvényeknek megfelelő munkaköri leírást.

A tevékenységi kör és hivatalos kötelezettségek állandó bővülése következtében a munka mennyisége is folyamatosan növekszik. Az elkezdett beruházások megfigyelt odafüggyelést és szakértelmet igényelnek, a nyugdíjazási akták száma hónapról hónapra emelkedik, az állami hivatalok szerteágazó és egyre bővülő elvárásainak maradéktalanul eleget kell tenni.

Állandóan ellenőrzés alatt tartják intézetünket, havi, negyedéves, illetve éves rendszerességgel jelentéseket kell tennünk a következő hivatalok felé: 1. Román Nemzeti Bank (Banca Nationala a Romaniei); 2. Nemzeti Statisztikai Hivatal (Institutul National de Statistica); 3. Nemzeti Adóhatóság (Agentia Nationala de Administrare Fiscala); 4. Nemzeti Nyugdíjfolyósító Igazgatóság (Casa Nationala de Pensii Publice Bucuresti); 5. Nemzeti Egészségbiztosító (Casa Nationala de Asigurari de Sanatate Bucuresti); 6. Területi Munkavédelmi Felügyelőség (Inspectoratul Teritorial de Munca); 7. Megyei Nyugdíjfolyósító Igazgatóságok (Casa Judeteana de Pensii Publice).

Folyamatosan növekszik a nemzetközi nyugdíjazások száma, amelyek európai uniós szabályok szerinti elbírálás alá kerülnek. Nemzetközi nyugdíjban részesül az a biztosított személy, akinek az európai unióban belül legalább két tagállamban szolgálati, illetve hozzájárulási ideje bizonyított. Ezek a nyugdíjak külön szabályok és rendeletek alapján kerülnek megállapításra. Annyira bonyolulttá vált az ügyintézés, hogy minden állami nyugdíjfolyósító létrehozta a saját nemzetközi nyugdíjazási ügyosztályát, ezekkel állandó kapcsolattartásban vagyunk, ugyanis a mi intézetünk is bekerült a nemzetközi adatbázisba. Nekünk is alkalmaznunk kell minden nemzetközi jogszabályt, amelyet Románia ratifikált. Mindez az intézetünkben bővülő munkakört eredményezett, s a közeljövőben (2-3 éven belül) valószínű, hogy új munkakörrel kell bővítenünk személyi állományunkat.

A felsoroltak csupán egy töredékét teszik ki a munkánknak, ezen kívül állandó ügyintézésre van szükség a következő területeken: irodai adminisztráció, az idősothont működtető alapítvány, ingatlanok, szerződések, az egyházmegegyekkel és egyéb egyházi intézményekkel való napi kapcsolattartás, részvényeink helyzete, idősothton működtetése stb.

Ekkora volumenű munkát 4 embernek képesség időben és hibátlanul ellátni. Ezért döntött úgy a vezető bizottság, hogy az év folyamán bővíteni fogja a személyzeti keretet és sor kerül egy személyi asszisztens alkalmazására a feladatok és kötelezettségek pontos, szakszerű és időben történő ellátása érdekében. Az új munkaköri leírásokban átrendeztük a feladatokat, hogy hatékony legyen a tevékenységünk.

Ugyanakkor személyi váltásra is sor kerül, ugyanis Orbán Enikő főkönyvelő az év folyamán nyugdíjba vonul. A bizottság ezt az állást is

betöltötte meghívás útján, július folyamán megtörténik az átadás. A vezető bizottság és az iroda közösségének nevében ez úton mondunk köszönetet főkönyvelőnk közel 16 éves szakszerű és hűség munkájáért és kérjük Isten áldását nyugdíjas éveire.

Új nyomtatványok és kapcsolattartás

A vezető bizottság a 2017. január 30. napján tartott gyűlésén elfogadta a nyugdíjintézet tevékenységével kapcsolatos új nyomtatványokat és elrendelte ezek kötelező használatát. 2017. december 31-ig párhuzamosan lehet használni a meglévővel, 2018. január 1-vel kezdődően csak az újak alapján fogadjuk el az igényléseket. Ezen nyomtatványok nagy része elektronikusan is kitölthető (pdf), rövidesen kiküldjük minden egységnek, de a nyugdíjintézet honlapján is hozzá lehet férni, a www.cpbr.ro weboldalon, amelyet rövidesen értesíteni fogunk. Tisztelettel kérünk mindenkit, hogy amennyiben esetleges hibát észlel ezekben, jelezze intézetünkkel.

A hivatalos kapcsolattartás terén is változások lesznek 2018. január 1-től.

Új e-mail címek kerülnek bevezetésre a munkakörnek megfelelően, a következők szerint: levelezés, általános adminisztráció – office@cpbr.ro; könyvelőség, pénzügyek – finansial@cpbr.ro; nyugdíjak – pension@cpbr.ro; társadalombiztosítási nyilatkozatok, igazolások – tbjentes@cpbr.ro. Hangsúlyozottan kérünk mindenkit, hogy az ügynek megfelelő címet szíveskedjék használni, hogy operatíván járassunk el minden esetben. Ha nem a megfelelő címre kerül a küldemény, nem a megfelelő személyhez jut, akinek feladatukra lenne az ügyet kezelni, ezért mindkét félnek bonyolultabbá válik az ügyintézés. A új címek 2017. december 1-én működésbe lépnek, a jelenlegiek 2017. december 31-én megszűnnek. A megfelelő időben minden érintettet tájékoztatni fogunk a változásokról.

Új Statútum és Működési Szabályzat

Közel két éves munka eredményeként elkészült a nyugdíjintézet új statútumának tervezete.

Jelenleg az 1995/1958.12.30 számú Határozat, illetve 8988/1978.07.20. számú Rendelet alapján jóváhagyott Működési Szabályzat alapján tevékenykedünk. Az évtizedek folyamán az állami nyugdíjtörvény és egyéb vonatkozó állami rendelkezések nyugdíjintézetre kötelező érvényű előírásait a vezető bizottság határozat szintjén fogadta el és ezek alapján volt képes megfelelően ellátni kötelességeit.

Az állandó törvényi változások, a rohamos fejlődés, a régi előírások elévülése egyértelműen kötelez bennünket egy új kerettörvény megalkotására.

Figyelembe véve az egyházi jogszabályokat, valamint a munkaügyi, pénzügyi és nyugdíjazási állami törvények előírásait, jogászokkal és ügyvédekkel való alapos tanácskozást követően készült el a tervezet magyar és román nyelven egyaránt.

Ahhoz, hogy a tevékenységünk hosszú távon biztonságos és zökkenőmentes legyen, szakszerű egy statútum elfogadása, amely a keretet határozza meg, valamint egy működési szabályzat, amely ezt a keretet megtölti tartalommal.

Az egyházi jogszabályok előírásai szerint a statútum tervezetének szövege a Zsinati Állandó Tanács iktatásába került, mielőtt pedig a Zsinat elé kerül jóváhagyás végett, a Kánonjogi Bizottság hatáskörébe tartozik annak megtárgyalása, eset-

leges módosítása, kiegészítése a beérkező javaslatok összesítése alapján. Az elfogadást megelőzően tehát minden egyházmegyéhez és egyházközséghez eljut a tervezet véleményezés céljából.

A zsinati jóváhagyást követően pedig minisztériumi rendeletekre is szükség van ahhoz, hogy az állami törvényes keretek között érvényt szerezhessünk neki. Terveink és reményeink szerint 2018 folyamán ez is megvalósul.

Nyugdíjintézettel szembeni kötelezettségek elhanyagolása

Sajnos évről évre ezt is tartalmaznia kell a jelentésemnek. Mivel minden megértő és diplomatikus kérdés, sok esetben könyörgés ellene is még mindig akad olyan egyházi intézmény, amelyik rendszeresen elhanyagolja a Nyugdíjintézettel szembeni kötelezettségét.

Legfontosabb kötelezettségek:

1. Társadalombiztosítási összesített nyilatkozat elektronikusan formában való megküldése a tárgyhónapot követő hónap 25. napjáig
2. Társadalombiztosítási összesített nyilatkozat nyomtatott formában való megküldése a tárgyhónapot követő hónap 25. napjáig
3. Társadalombiztosítási összesített nyilatkozatban feltüntetett járulék befizetése a tárgyhónapot követő hónap 25. napjáig
4. Nyugdíjigénylések iratcsomójának összeállítása és határidőn belül való továbbítása a Nyugdíjintézetnek

Ezen kötelezettségekről folyamatosan küldünk tájékoztatást, illetve telefonos és írásos felhívást is az egységek számára, de néhány esetben már a telefonhívásra sem válaszolnak.

Minden hasonló alkalommal próbálom elképzelni például az adóhatóság vezetőjét, ahogy 5-10 hónapos késést észlelve fölveszi a telefonját, és kedves hangon megkéri a nagytiszteletűt, hogy szíveskedjék már a tavalyelőtti nyilatkozatokat beküldeni valahogy, mert az irodai munka egy része megbénult az információk hiánya miatt. Elküldheti email-ben, kinyomtatják az irodában, csak szíveskedjék már rászánni azt az 5 percet, hiszen havonta ennyibe kerül az egész. Vagy talán a postás kopogtat és levelet hoz?? executare silita...

A Nyugdíjintézetnek az új statútum tervezete szerint a következő eszközök állnak rendelkezésére a különböző rendelkezések helyrehozatala tekintetében:

- nem számol nyugdíjat a be nem jelentett, illetve ki nem fizetett időszakokra – utólagos kifizetésre nincs lehetőség
- hivatalosan zároltatja az egység bankszámláit a tartozás törlesztéséig
- fegyelmi eljárást kezdeményez az intézményvezető személye ellen hivatali hanyagság miatt
- késedelmi díjat és büntető kamatot számol a tartozás összegére

Én személyesen remélem, hogy ezen paragrafus csak a statútum terjedelmét fogja megnövelni egy fél oldallal, de sohasem lesz szükség az alkalmazására.

Isten kegyelmére támaszkodva, lehetőségeink és képességeink függvényében a jövőben is mindent megteszünk azért, hogy nyugdíjintézetünk legfőbb célját megőrizhesse.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

Nagyvárad, 2017. június 9.

TÁRKÁNYI MÁRTON
igazgató

2. számú melléklet

KIMUTATÁS az egyházkerület 2016-ban nyugalmazott lelkipásztorairól		
Szám	Név	Utolsó szolgálati hely
1.	Csóka Dezső	Bere (Nagykárolyi Egyházmegye)
2.	Szabó József Kálmán	Érkörtlényes (Érmelléki Egyházmegye)
3.	Csernák Béla	Bihar (Bihari Egyházmegye)
4.	Boros István	Belényesújlak (Bihari Egyházmegye)
5.	Bereczki András	Paptamási (Bihari Egyházmegye)

3. számú melléklet

KIMUTATÁS az egyházkerület 2016-ban elhunyt lelkipásztorairól		
Sz.	Név	Utolsó szolgálati hely/Lakhely
1.	Ny. Nagy István lp.	Szárazberek (Szatmári Egyházmegye)
2.	Ny. Balogh Sándor esperes	Piskolt (Nagykárolyi Egyházmegye)
3.	Dr. Eszenyeiné Dr. Széles Mária	Partiumi Keresztény Egyetem
4.	Ny. Bottyán Gyula	Nagyvárad-Rét (Bihari Egyházmegye)
5.	Borzási Gyula	Szalárd (Bihari Egyházmegye)

5. számú melléklet

A Közigazgatási Ügyosztály jelentése

Főtiszteletű Közgyűlés!

A közigazgatási munkára sokszor csak adminisztrációs feladatként tekintünk, viszont az elmúlt esztendő feladatai és gyümölcsei újra azt mutatják, hogy a papírmunkán túl igen sok gyakorlati megvalósítás is tartozik hozzá. Amikor visszatekintek az elmúlt évre, mindenek előtt meg kell újra állapítanom, hogy Isten szereti Egyházkerületünket. Történelmi jelentőségű események vettek bennünket körül, amelyek után már régóta áhítozott egyházunk és Isten kegyelmének köszönhetően megvalósulásuk is láthatóvá vált. Ennek a hálaadásnak a tükrében olvassák beszámolómat.

Egyházkerületi Székház

Történelmi viszontagságaink következtében, amikor megalakult a Királyhágómelléki Református Egyházkerület, a gyülekezetek és a hívek áldozatos hűségén túl, mindenféle anyagi háttér nélkül kellett az új életet elkezdni. Sulyok István püspök minden bizonnyal érezte ezt a kényszerű állapotot, ezért kezdődhetett el a Nagyvárad központjába megálmodott iskola építése, ami helyet adott a püspök irodájának is. A kommunizmus ezt is elvette, gyakorlatilag kifosztotta az egyházat, úgyannyira, hogy hosszú éveken keresztül az Igazgatótanács és a Püspöki Hivatal albérletbe kényszerült. Nagyon hálásak vagyunk a befogadóknak, azonban mégiscsak méltatlan, hogy ne legyen egy stabil hely, ahol a Püspöki Hivatal és az Igazgatótanács működhet. Az elmúlt néhány év változásai, az egyházkerületre háruló munka és az új kihívások világossá tették, hogy cselekedni kell. Lassan a mindennapi munka végzése is lehetetlen feladatnak tűnt, a rengeteg találkozó, tárgyalás, az adminisztrációs és gyakorlati feladatok megoldása, mind azt mutatták, hogy szükség van egy olyan épületre, ahol az ügyosztályok és az egyház más szolgálatai is helyet kaphatnak. Ez gyakorlati és gazdasági szempontból is fontos volt.

2014 októberében, több hónapos adminisztrációs és bürokratikus akadály leküzdése után elkezdődhetett az építkezés és 2016. április 17-én, egy gyönyörű ünnepség keretében birtokba vehettük az épületet. Négy szinten az egyházkerületi nyomda, levéltár, ügyosztályok, püspöki hivatal, vendégszobák kaptak helyet, ugyanakkor egy tágas tanácsteremmel is rendelkezik a székház, ami a kor elvárásainak is megfelel. Egy év távlatából elmondhatjuk, hogy minden jobban működhet, gazdasági szempontból tekintve pedig, a jól szigetelt épület sokkal kisebb fenntartási költségeket hordoz, mint a korábban használt épület. Ennek megvalósításában rengeteg munka volt, mégis hiszem, hogy Isten dicsőségére és az Anyaszentegyház javára szolgál az épület sok évtizeden keresztül.

Lorántffy Zsuzsanna Gimnázium

Az oktatás és az iskolák ügye mindig fontos szerepet játszott az egyház életében. A korok azonban változnak, ezért sokszor szükséges az oktatás mikéntjén is változtatni. A forradalom utáni időszakba iskoláink inkább az elméleti oktatásra helyezték a hangsúlyt, ami akkor teljesen érthető volt. Eljött azonban az idő, hogy a gyakorlati oktatást minőségi szinten bevegyük egyházi rendszerünkbe, hiszen a jó szakemberekre mindig szükség van, ugyanakkor a szülőföldön való boldogulást is nagyban segíti egy ilyen projekt. Természetesen az is közrejátszott, hogy a magyar nyelvű szakoktatás Nagyváradon nagyon gyengének bizonyult, ami azt jelentette, hogy vagy román osztályokba kerültek gyermekeink, vagy olyan oktatásban részesülnek, ami nem elégséges és megfelelő egy bizonyos szakmában való elhelyezkedéshez. A minőségi oktatásnak két alapfeltétele van, az egyik a megfelelő eszközök, gépek, felszerelések beszerzése, a másik pedig a szakképzett oktatók megtartása. Mind a két feladat hatalmas problémának bizonyult, hiszen egy korszerűen felszerelt műhely nagy anyagi ráfordítást igényel, a szaktanárok

pedig inkább vállalnak munkát egy műhelyben, ahol a tanári fizetés többszörösét megkereshetik. A források felkutatása alkalmával a Magyar Kormány segítségét kértük és kaptuk, ami azt eredményezte, hogy tavaly sikerült több, nagyon jól felszerelt műhelyt kialakítanunk, amelyekben a gyermekek a szükséges eszközök segítségével valóban gyakorlati tudást szerezhetnek. A szaktanárok megtartása, illetve egész állásban való foglalkoztatása és ösztönzése egy bérkiegészítési programon keresztül vált lehetségessé, amely az elmúlt két évben meghozta gyümölcseit.

Más projektek

Ugyancsak magyarországi pályázatokon keresztül sikerült támogatást szerezni három, már korábban elkezdett építkezés folytatására, befejezésére. Az egyik a Szödemenyterem épülő Kölcsey-központ, amelyet idén októberig teljes egészében be tudunk fejezni, sőt a központ szomszédságában lévő templomot, ahol Kölcsey Ferencet megkeresztelték, fel tudjuk újítani. A második az Érmelléki Református Egyházmegye esperesi központja, ami újra egy régi problémának a megoldását hozza, hiszen építése befejezésre kerül. A harmadik az Erdődön épülő Drágffy Központ, amelyet a támogatásnak köszönhetően folytatni tudnak, így a Reformáció emlékévében használhatóvá válik.

A tavalyi esztendő végén egyértelmű lett, hogy egyházkerületünk a Kárpát-medencei óvodaprogramban is nagyot léphet. Magyarország Kormánya hirdette meg ezt a programot, amely már meglévő óvodák felújítását, bővítését célozza meg, ugyanakkor azokon a településeken, ahol indokolt, új intézményeket lehet létrehozni. Ennek a programnak köszönhetően mintegy tíz intézmény újulhat meg illetve épülhet fel. A pontos számok még váratnak magukra, hiszen ez a program nagyon részletes kidolgozást igényel, amely előkészítői, tervezői, kivitelezői és működtetői szempontból is igaz. Minden bizonnyal a következő esztendő jelentése sok újdonságot tartalmazhat ezzel kapcsolatban.

Több uniós projekt előkészítése is elkezdődött, gyakorlatilag kihasználva azokat a lehetőségeket, amelyek egyházi szempontból fontosak. A Regionális Operatív Programon belül leadásra került három templom felújítása: a székelyhídi, az ákosi és a szilágycsehi gyülekezetek otthonai, amelyek közül kettő az elsődleges szűrőn átment és finanszírozhatóvá vált. A konkrét döntés még nem született meg, azonban jó reménységgel tekinthetünk ezekre. A RO-HU program kiírása későn érkezett, sokat vártunk a megjelenésre, sokáig nem lehetett tudni konkrét információkat ezzel kapcsolatban. Ebbe a programba szeretnénk leadni a székelyhídi és a tasnádi gyülekezetek templomainak felújítását. A FEADR programban is több leadás várható: Magyarberkesz, amely projekt már nyert, ezután pedig leadásra kerülnek a pelbárhidai, a szilágypéri, a hegyközcsatári, az érbogyoszlói gyülekezetek templomai. Ugyanakkor a Hadadi Kastély felújítását is ebbe a programba készítjük elő.

A FEADR program lehetővé teszi, hogy a Hegyközsézmiklósi Református Gyülekezet fürdője melletti telken az Egyházkerület egy fürdőbővítési projektet adjon le, ami azt jelenti, hogy több új medence épülhet, amelyek mellett kiszolgáló épületek kapnak helyet. Ezzel a programmal az a célunk, hogy minél inkább kiaknázzuk a szentmiklósi fürdőben rejlő lehetőségeket, ugyanakkor gazdasági szempontból is fontos, hiszen szükséges olyan bevételi forrásokat eszközölnünk, amelyek az Egyházkerület fenntartóságát hosszú távon biztosítani tudják.

Gyülekezeteink életének szempontjából tekintve is izgalmasnak mondható a 2016-os esztendő. Egyházmegyei és egyházkerületi tisztújítások évén vagyunk túl, ami sok mindenben áldásokat hordoz, ugyanakkor sérelmek és ellentétek is erősödnek. Mindent összevetve elmondható, hogy a választások törvényesen lefolytak, szolgálatba álltak az új esperesek és egyházmegyei tanácsok. Nagykárolyban Gellén Sándor esperes, Érmelléken Rákosi Jenő, Aradon pedig Módi József kezdhetette a második ciklust, a

többi egyházmegyében új espereseket választottak: Szatmáron Király Lajos, Nagykárolyban Tolnay István, Biharban Dénes István-Lukács, Temesben Bódis Ferenc, Zilahon Szász Bálint Róbert, Szilágysomlyón Bogdán Szabolcs került az egyházmegye élére. Isten áldása legyen szolgálatukon.

Az egyházkerületi tisztújítások alkalmával Csúry István püspököt és Forró László főjegyzőt újraválasztotta a Közgyűlés, az új főgondnok pedig Bara Lajos lett. A különböző bizottságok választása is megtörtént, így hat esztendőre az egyházkerületi munka biztosítottak látszik.

Lelkipásztoraink javadalmaztatása szempontjából is előrelépés történt, hiszen az államsegélyek nagymértékben megnövekedtek. Ennek köszönhetően lehetségessé vált a fizetéssávok módosítása is, úgy, hogy a gyülekezetek teherbíró képességét is figyelembe vesszük. Az államsegélyekkel kapcsolatosan nagy változások történtek adminisztrációs szempontból is, hiszen az Államtitkárság az eddigiekhez képest is több államsegély kategóriát vezetett be, ami azt eredményezte, hogy főleg két szempont érvényesül: a gyülekezet lélekszámának illetve anyagi helyzetének állapota, valamint a lelkipásztor régisége. Ugyanaz a kongrua nem egyforma összeget jelent a lelkipásztorok tekintetében, ugyanis a már említett szempontok szerint többszáz lejes különbség is tapasztalható. Persze ez sokszor igazságtalannak tűnik, mégis ezzel kell dolgoznunk, hiszen a különböző típusú kongruák kerületeknek való meghatározásában csak az Államtitkárság illetékes dönteni, az Egyházkerület pedig a megkapott államsegélyeket a legjobb tudása szerint osztja ki. Mivel az államsegélyek a tanügyi rendszerhez viszonyítva kerülnek kiszámításra, így minden tanügyi fizetésmódosítás az egyházban is megjelenik. A kongruák kezelése hatalmas adminisztrációs munkával jár, amelynek eddig sikerült megfelelni. Nem hivatalos államtitkársági közlés szerint a számvevőszék ellenőrzése után a mi egyházkerületünk elszámolásai teljesen rendben voltak.

Az elmúlt években célként határoztuk meg, hogy az igazgatótanácsi hivatalt az egyházmegyék és a gyülekezetek irányába is egy gördülékenyen működő intézménnyé alakítsuk, mert valóban fontos, hogy a gyülekezeti problémák megoldásában partnerek legyünk. Rengeteg igazolás kibocsátása, pályázati segítségnyújtás, ügyek felkarolása és pozitív rendezése az, amely arról tanúskodik, hogy nem egy bürokratikus intézményt, hanem egyházbarát hivatalt kívántunk vezetni. A közigazgatási ügyosztály feladatköre az elmúlt időszakban megnövekedett. Az iktatott iratok több mint 70 %-a ezen ügyosztályon futott keresztül, ez is mutatja, hogy bőven volt dolgunk, hála legyen érte az Istennek.

Gyülekezeteinket tekintve elmondhatjuk, hogy összesen 268 lelkipásztorunk van. A kongruák száma 264, az úgynevezett pótstátokon jelen pillanatban mindössze négyen vannak.

A következő részben az elmúlt esztendő népmozgalmi adatai következnek:

KIMUTATÁS az egyházkerület lélekszámáról egyházmegyékre lebontva		
Szám	Egyházmegye	Lélekszám 2016.
1.	Nagybányai	15.027
2.	Szatmári	20.358
3.	Nagykárolyi	15.842
4.	Érmelléki	20.768
5.	Bihari	29.224
6.	Aradi	5.533
7.	Temesvári	5.845
8.	Szilágysomlyói	18.294
9.	Zilahi	19.609
	Összesen	150.500

KIMUTATÁS az egyházkerület lélekszámának alakulásáról egybevetve az előző esztendők egyházmegyei adataival													
Egyházmegye/ Lélekszám	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Nagybányai	18.894	18.429	17.947	17.670	17.601	17.020	16.890	16.681	16.432	16.174	15.504	15.290	15.027
Szatmári	25.240	24.716	24.181	23.621	23.206	23.402	22.579	22.104	20.654	20.419	20.879	20.637	20.358
Nagykárolyi	18.656	18.373	18.087	17.746	17.643	17.457	17.113	17.169	16.783	16.517	16.228	16.093	15.842
Érmelléki	23.875	22.664	22.525	22.121	21.480	21.336	23.173	21.548	21.259	21.223	20.904	20.924	20.768
Bihari	40.117	38.346	38.445	37.119	36.204	34.416	33.341	33.096	31.582	30.723	29.619	29.703	29.224
Aradi	6.858	6.754	6.492	6.350	6.369	6.023	6.118	5.895	5.820	5.746	5.609	5.526	5.533
Temesvári	6.914	6.310	6.603	6.494	6.273	6.306	6.245	6.063	6.232	6.240	6.091	5.936	5.845
Szilágysomlyói	21.049	20.738	20.425	20.358	20.211	19.856	19.298	19.032	18.859	18.658	18.471	18.424	18.294
Zilahi	22.229	22.138	21.963	21.660	21.630	21.336	21.160	20.694	20.506	20.242	20.084	19.914	19.609
Összesen	183.832	178.468	176.668	173.139	170.617	167.152	165.917	162.282	158.127	155.942	153.389	152.447	150.500

KIMUTATÁS az egyházkerület lélekszámának alakulásáról egybevetve az előző esztendei egyházmegyei adatokkal				
Szám	Egyházmegye Lélekszám	2015.	2016.	Különbözet
1.	Nagybányai	15.290	15.027	-263
2.	Szatmári	20.637	20.358	-279
3.	Nagykárolyi	16.093	15.842	-251
4.	Érmelléki	20.924	20.768	-156
5.	Bihari	29.703	29.224	-479
6.	Aradi	5.526	5.533	7
7.	Temesvári	5.936	5.845	-91
8.	Szilágysomlyói	18.424	18.294	-130
9.	Zilahai	19.914	19.609	-305
	Összesen	152.447	150.500	-1.947

KIMUTATÁS a házasságkötések számának alakulásáról				
Szám	Egyházmegye	Egyező val- lású pár	Vegyes vallá- sú pár	Összesen
1.	Nagybányai	36	54	90
2.	Szatmári	62	105	167
3.	Nagykárolyi	42	67	109
4.	Érmelléki	71	56	127
5.	Bihari	124	95	219
6.	Aradi	7	16	23
7.	Temesvári	7	35	42
8.	Szilágysomlyói	81	29	110
9.	Zilahai	70	40	110
	Összesen	500	497	997

KIMUTATÁS a házasságkötések számának alakulásáról				
Szám	Egyházmegye	Házasság- kötés 2015.	Házasság- kötés 2016.	Különbözet
1.	Nagybányai	78	90	12
2.	Szatmári	181	167	-14
3.	Nagykárolyi	83	109	26
4.	Érmelléki	136	127	-9
5.	Bihari	210	219	9
6.	Aradi	28	23	-5
7.	Temesvári	28	42	14
8.	Szilágysomlyói	135	110	-25
9.	Zilahai	118	110	-8
	Összesen	997	997	0

KIMUTATÁS az egyházkerület természetes szaporulat/apadásáról				
Szám	Egyházmegye	Keresztelés	Temetés	Természetes Szap./ap.
1.	Nagybányai	124	302	-178
2.	Szatmári	279	497	-218
3.	Nagykárolyi	144	325	-181
4.	Érmelléki	279	506	-227
5.	Bihari	419	929	-510
6.	Aradi	49	174	-125
7.	Temesvári	54	154	-100
8.	Szilágysomlyói	188	266	-78
9.	Zilahai	193	275	-82
	Összesen	1.729	3.428	-1.699

KIMUTATÁS az egyházkerület természetes szaporulat/apadás alakulásáról egybevetve az előző esztendő egyházmegyei adataival								
Szám	Egyházmegye / term. szaporulat/apadás	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
1.	Nagybányai	-203	-166	-160	-173	-158	-191	-178
2.	Szatmári	-244	-146	-216	-217	-173	-215	-218
3.	Nagykárolyi	-162	-144	-181	-176	-166	-153	-181
4.	Érmelléki	-197	-276	-289	-247	-216	-200	-227
5.	Bihari	-509	-424	-475	-513	-481	-552	-510
6.	Aradi	-122	-143	-133	-147	-135	-123	-125
7.	Temesvári	-175	-161	-150	-118	-132	-152	-100
8.	Szilágysomlyói	-139	-97	-130	-112	-129	-119	-78
9.	Zilahai	-144	-130	-80	-153	-82	-113	-82
	Összesen	-1895	-1.687	-1.814	-1.856	-1.672	-1818	-1.699

A jelentés utolsó részében **egyházme-gyéink esperesi jelentéseiből** emelek ki néhány gondolatot.

Nagybánya-Gellén Sándor esperes

Esperes örömmel nyugtázza az egyház-megyei vizitációk, illetve különböző rendezvé-nyek következtetését, amely szerint a lelkipász-torok és a gyülekezeti tagok közötti kapcsolat a legtöbb esetben harmonikusnak mondható. Aggodalomra ad okot a gyülekezeti lélekszám apadása, valamint a romló anyagi helyzet, ami jellemző a gyülekezetekre, hiszen többek között a lelkipásztori állást is veszélyezteti ez a mutató. A különböző megvalósított munkálatok hálaad-ásra indítják, ugyanakkor a tervek között sze-repel az egyházme-gye székhely-problémájának megoldása.

Szatmár – Király Lajos esperes

Az egyházme-gye életében nagyon fontos-nak látja a békesség megvalósulását és megélését. Az adatok beszédesek, sok mindenre figyelme-zetnek és egyben a jövőkép kialakításában is se-gítenek. Megjegyzem: az egyházme-gyei jelentés gondos pontossággal és odafigyeléssel kidolgo-zott, és az egyházme-gye életét, munkáját bemu-tató jelentés valóban átlátható és értelmezhető.

Nagykároly – Tolnay István esperes

Az egyházme-gye esperese jelentésé-ben két szomorú tényre hívja fel a figyelmet: Érhatvan és Krasznacégény református gyüle-kezetben eltemették az utolsó református egy-háztagot, azonban az épített örökségre ezután is oda kell figyelni. Az egyházme-gye terüle-tén szükséges lelkipásztorok szolgálatba állí-tása, hiszen több, zömében kicsi gyülekezet nem rendelkezik helyben lakó lelkipásztor-al. Ebben az egyházme-gyében is aggasztó a

gyülekezetek romló anyagi helyzete. Esperes hálaadással nyugtázza a szolgálatát támo-gató tanácsosok és más munkatársak segít-ségét és a további munkákban is számít a jó együttműködésre.

Érmellék – Rákosi Jenő esperes

Az egyházme-gyei jelentés néhány kérdést feszeget, többek között azt, hogy a Reformáció évfordulója alkalmából hogyan áll a mai egyház, milyen feladatai, megoldásra váró gondjai van-nak. Ugyanakkor az egyházi szolgálók viselkedé-sét is nagyon fontosnak tartja, hogy ne legyen botránkozaskeltés. A gyülekezeti munka tekin-tében az esperes úgy véli, hogy kics csoportos foglalkozások meghozhatják a várt gyümölcsö-ket. Fontosnak tartja a gyülekezetek megerősíté-sét annak érdekében, hogy a lelkipásztor mellett ki tudjanak állni, illetve a kisgyülekezetek hely-zetének javítását.

Bihar – Dénes István Lukács esperes

Az egyházme-gye esperese fontosnak tartja az egyházme-gyén belüli különböző vélemények hangoztatását, hiszen nem uniformizálásra van szükség, azonban a közös megoldások megtalá-lása lehet ebben a tekintetben a cél. A tehervi-selés megosztása ugyancsak kiemelt feladatként jelenik meg, hiszen nagy különbségek vannak, amelyek nem szolgálják a közös célt. Fontosnak tartja a rendezett nyilvántartások kidolgozását, a gyülekezeti lelkipásztorok odafigyelését erre, hi-szen sok a pontatlanság.

Arad – Módi József esperes

Esperes örömmel számol be jelentésében arról, hogy az egyházme-gyében folyó gyülekeze-ti szolgálatokra jellemző a lelkiismeretes munka, illetve a lelkipásztorok közötti jó kapcsolat, ami sok feszültségnek a megoldása. Ugyanakkor az

egyházme-gyében megszervezett események sok áldást hoztak, amelyek mind lelki megerő-södést hoztak a gyülekezetek számára.

Temesvár – Bódis Ferenc esperes

Esperes megköszöni a lelkeszi kar egy ré-szének a támogatást, ugyanakkor az összes gyü-lekezet és lelkipásztor segítségét kéri az előttük álló időszakra, kiemelve, hogy mennyire fontos a munkatársak szolgálata. A gondok között em-líti, hogy ennek az egyházme-gyének sincs stabil székhelye, az esperesi központ mindig valame-lyik gyülekezetben kap helyet, azonban kevés az gyülekezetben tudnak alkalmas helyet biztosíta-ni. Az anyagi megpróbáltatások ebben az egy-házme-gyében is gondot okoznak.

Szilágysomlyó – Bogdán Szabolcs esperes

Az egyházme-gye esperesi jelentése kiemeli a hálaadás fontosságát, ami sokszor nem kap elég nagy hangsúlyt. Ugyanakkor elmondja, hogy az idei évforduló figyelemztet is, hiszen a reformá-ció jegyében mindig fontos a megújulás, amit az egyházme-gyében is hangoztatni kell. A felada-tok között látja a kisgyülekezetek megsegítését, ugyanakkor az új Ágendáskönyv bevezetését.

Zilah – Szász Bálint Róbert esperes

Az esperes elmondja, hogy az egyházme-gye és az egész egyház előtt két út található: vagy bensőséges, családi közösséggé alakul, vagy pe-dig kidobnivaló sóvá, amely nem tölti be a kü-lönböző jubileumi események megtartását és megélését.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

FARKAS ZSOLT
közigazgatási előadótanácsos

7. számú melléklet

A Gazdasági Ügyosztály jelentése

Főtiszteletű Közgyűlés!

1. Visszatekintés

A Királyhágómelléki Református Egyház-kerület 2016 novemberében megtartott választói Közgyűlése megválasztotta az elkövetkező hat esztendőre az egyházkerületet kormányzó egyházi és világi tisztségviselőket.

Egy választási ciklus végén és egy új ele-jén szükséges az összegzése annak a munkának, amit az Egyházkerület az elmúlt időszakban megvalósított, ugyanis ez jelenti a jelen ciklus kiindulópontját.

Az Egyházkerület költségvetésének terve-zése és megvalósítása az elmúlt 6 évben főleg a pénzügyi egyensúly megteremtésére, tehát a fenntarthatóságra összpontosított.

A ciklus felénél beszámolhattunk arról, hogy egyensúlyi pályára sikerült állítani az egyházke-rület költségvetését és működését, ennek a folya-matnak része volt az évekig húzódó adósságok

rendezése is. Mindezt a kiadási tételek felülvizs-gálatával és szükség szerinti átszabásával, vala-mint a bevételi források növekedésével értük el. Ebben a folyamatban nagy hangsúlyt fektettünk az ingatlanaink jobb hasznosítására, valamint a pályázati munka növelésére.

Tagadhatatlan ugyanakkor, hogy saját erőfeszítéseinket megkönnyítette a Magyar Kormány azon döntése, hogy a Kolozsvári Református Teológiai Intézet Nemzeti Intéz-ménnyé nyilvánításával évente 80 millió forint működési támogatást nyújt a teológiának, ezzel tehermentesítve a fenntartó egyházakat az in-tézmény fenntartását szolgáló szubvenció szá-mottevő része alól. Ez a döntés meggyorsította azt a rendezési folyamatot, amely segítségével ki tudtuk egyenlíteni a különböző szerveze-tek felé (Nyugdíjpénztár, Teológia, Konvent) a többéves tartozásunkat.

Ezt az időszakot követte az elért eredmé-nyek megőrzésének és a tervezésnek az időszaka,

majd a kitaró pályázati munka eredményeként is a tervek kezdtek látható formát kapni. Ezek lajstroma a teljesség igénye nélkül is számottevő:

- A Kolozsvári út 63 szám alatti ingatlanun-kon teljes belső felújítást eszközöltünk és korszerűsítettük az épület fűtésrendszerét, helyet biztosítva így a Lámpás valamint a Diakónia Alapítványaink adminisztrációs központjainak, valamint a cigánymisszió működésének.

- Az Arany János utcai lakásunkon teljes belső felújítást végeztünk.

- A Bukarest téren lévő tömbházlakást telje-sen felújítottuk.

- Az eltartási szerződés nyomán tulajdo-nunkba került Aluminei utcai tömbház-laká-sunkat felújítottuk és bérbeadással hasznosítjuk.

- A Lorántffy Zsuzsanna Egyházi Központ konyháját és ebédlőterét, valamint a vendég szo-bákat felújítottuk és korszerűsítettük

- A Nagyvárad-újvárosi gyülekezet tulajdonában lévő, régi Igazgatótanács épületén teljes tetőcserét végeztünk.

- A Lorántffy Zsuzsanna Gimnázium kollégiumát és bentlakását teljesen felújítottuk (külső, belső felújítás)

- A Kossuth utcai (központi bérház) ingatlanokon utcafronti felújítást és szinte teljes tetőcserét végeztünk.

- A Partiumi Egyetemmel közösen felújítottuk a régi székház Dísztermét

- Teljesen felújítottuk és korszerűsítettük a Cazaban és Postavarului utcai ingatlanainkat

- Uniós forrásból felújítottunk 4 Szatmár megyei műemlék templomot.

- Felújítottunk és kialakítottunk két modern felszerelésű szaktantermet a Lorántffy Zsuzsanna Gimnáziumban.

- Hasznosítás céljából megvásároltunk Debrecenben egy három lakásból álló ingatlant.

- Megvásároltunk az új Egyházkerületi Székház 700 m²-es telkét, és felépítettük majd átadtuk és beüzemeltük az új Egyházkerületi Székházat.

- a Himnusz költőjének szülőfalujában megépítettük a szódemeteri Kölcsey központot, amelynek átadására az idén fog sor kerülni.

Mindezek mellett évről évre növekvő összegekkel tudtuk támogatni a Protestáns Teológiai Intézet működését, a szórványegyházmezők működését, a gyermekotthonok működését, a KRISZ, a Nőszövetség, valamint a Presbiteri Szövetség rendezvényeit. Folyósítottuk a kisgyülekezetekben szolgáló lelkészek fizetéstámogatását, támogattuk a Református Rádióadást, a nagyváradai szociális napközi étkeztetését, a lelkésztovábbképzést, valamint a pályázati úton igényelhető támogatások rendjén támogattuk a lelkészgyermek iskolába való utaztatását, a kórház- és börtönlelkészek üzemanyagköltségeit, az Iskola Alap révén református iskoláinkat, a különböző egyházi rendezvényeinket, valamint az értékmegőrző és alkotó szervezeteket.

Mindezekért azzal a jóleső érzéssel tudunk hálát adni, hogy tettünk le valamit az asztalra.

2. Középtávú jövőkép

- **avagy ami a ciklusba befér -**

Az előbbi fejezetben leírtak szerint az elmúlt 6 évben sikerült gazdasági-pénzügyi szempontból egyensúlyi pályára állítani az egyházkerületet, ezt az egyensúlyt megtartani és az intézménynek egy méltó közigazgatási helyet biztosítani az új székház átadásával.

Gazdasági pénzügyi szempontból a jelen ciklus prioritása az egyházkerület vagyoni és forrásgeneráló erejének a megszilárdítása és fejlesztése.

Ezt a kitűzött célt a következő fejlesztésekkel fogjuk megvalósítani:

1. A Hegyközszentmiklósi termálfürdő, szabadidő- és konferenciaközpont megépítésével, beüzemelésével és nyereséges működtetésével.

2. A Szódemeteri Kölcsey központ turisztikai hasznosításával.

3. Az egyházkerület hasznosításába (tulajdonába) visszakerülő iskolaépület (Kis-Lorántffy) öregothonná alakításával és nyereséges

működtetésével, beleértve a Diakóniai Alapítványunk házi gondozásra irányuló tevékenységének integrálását.

4. Az egyházkerületi székház teljes udvarát képező telek megvásárlásával és ezen a telken egy egyházi bölcsőde felépítésével és működtetésével.

5. A Kossuth utcai bérházingatlanunkra vonatkozó peres ügyek befejezését és a jelenlegi bérlők kiköltöztetését követő nyereséges hasznosítási terv megalkotásával valamint a terv végrehajtásának elkezdésével.

3. A 2016 év számadása

3.1. Bevezető

Bátran kijelenthetem, hogy a 2016. esztendő a fejlesztés és növekedés éve volt az Egyházkerület számára, amelyben a zökkenőmentes működésen túl sikerült az előbbi években eltervezett fejlesztéseink tekintetében nagyot lépni előre.

A 2016. évben a rendes egyházi műveleten túl a következő fontosabb események alakították meghatározó módon az egyházkerületi intézmény pénzügyi helyzetét és gazdálkodását:

- Az államsegélyek – mind az egyházi, mind a világi jellegűek – számottevő növekedése részlegesen tehermentesítette mind a gyülekezeteket,

mind az egyházkerületet, az így felszabadult saját forrásokat más célokra lehetett irányítani.

- A Magyar Kormány támogatása, ami az Egyházkerületi Székház befejező munkálatait tette lehetővé.

- Az új Egyházkerületi Székház és ennek tőterében helyet kapó 8 vendégszoba átadása, beüzemelése, az egyházkerületi nyomda és leltár átköltöztetése a székházba.

- A szódemeteri Kölcsey központ felépítése, valamint

- Az év legvégén sikerült leírni annak a pályázati csomagnak az összegét, amivel a Magyar Kormány támogatta a Kölcsey központ befejezését 25 millió forinttal, az Érmelléki Egyházmegye székházának befejezését 10 millió forinttal, az Erdődi Egyházi központ továbbépítését 15 millió forinttal. Ezen túlmenően az eddigi legnagyobb nemzetstratégiai jelentőségű óvoda és bölcsőde építési és fejlesztési programjához rendelt 1.412 millió forintot, amiből az elkövetkező 2 évben az egyházkerület területén, egyházi tulajdonban lévő földterületen 1 bölcsőde és legalább 7 óvoda épül fel, vagy újul meg.

3.2. Működési adatok

A 2016. év működési adatai és eredményei számszerűsítve és összesítve a költségvetési sorok szerint a következő képet mutatják:

A 2016. év működési adatai és eredményei számszerűsítve és összesítve		
BEVÉTELEK	Tervezet	Megvalósítás
1. Egyházkerületi fenntartói járulékok	630.250	631.890
2. Gyülekezetek gazdasági bevételeinek 1%-a	25.000	3.057
3. Kiadványok bevételei	447.540	459.633
4. Ingatlanok bérbevétele	276.356	251.905
5. Államsegély	636.060	689.609
6. Térítések	198.000	234.075
7. Működési célú adományok, pályázati bevételek	400.000	869.542
8. Pénzügyi jövedelmek	20.000	38.860
9. Pozitív árfolyamkülönbség	0	48.321
<i>Összesen működési bevétel</i>	<i>2.633.206</i>	<i>3.226.892</i>
<i>Átmeneti tételek</i>		<i>1.729.649</i>
Összesen	2.633.206	4.956.541
KIADÁSOK	Tervezet	Megvalósítás
1. Személyi jellegű kifizetések	1.185.024	1.267.650
2. Anyagi kiadások	200.000	232.383
3. Szolgáltatások	506.000	755.392
4. Más kiadások	101.000	71.521
5. Támogatások, amiből:	626.000	810.117
5.1 Működési	550.000	663.319
5.2 Pályázati úton elnyert	76.000	59.250
5.3 Más támogatások	0	87.548
6. Negatív árfolyamkülönbség	0	31.865
7. Amortizáció	0	46.296
<i>Összesen működési kiadás</i>	<i>2.618.024</i>	<i>3.215.224</i>
<i>Átmeneti tételek</i>		<i>1.729.649</i>
Összesen	2.618.024	4.944.873
Eredmény	15.182	11.668

Röviden elemezve az Egyházkerület működési költségvetésének megvalósítását a tavalyi évben 3.226.892 összbevételből gazdálkodtunk, ehhez társult 3.215.224 összkiadás és a különbözetből adódóan az egyházkerület 11.668 többlettel zárta az évet.

A bevételek esetében:

A tervezetthez képest kevesebbet bevételeztünk:
- a gazdasági bevételek 1%-os hozzájárulásából. Ennél a tételnél vagy az egyházmegyék nem végezték el az erre irányuló kivetést és beszédést, vagy a várható befizetések átcúsztak az idei évre.

- az ingatlanok bérbevételeiből. Elkezdjük a Kossuth utcai ingatlan kiürítését, és ez középtávon eredményez egy kisebb kiesést.

A tervezetthez képest többet bevételeztünk:

- a kiadványaink értékesítéséből. A Bibliatársulattal való szerződésünk folytán több kivitelezésben is árulunk Bibliákat, ezek jól fogynak, de több énekeskönyvet is adtunk el, valamint saját kiadványainkból is több fogyott.

- az államsegélyből.

- különböző térítésekből.

- a működésre fordítható szubvenciókból, adományokból, pályázatokból több mint a kétszeresét bevételeztük a tervezettnél a következők szerint: kisgyülekezeti magyarországi támogatása 380.000 lej, kanadai támogatás 33.000 lej, Erdélyi Gyülekezet 36.000 lej, HEKS támogatás lelkesztovábbképzőre 41.000 lej, Bethlen Gábor Alap kántorképzőre 14.000 lej, testvéregyházaktól 205.000 lej, más pályázatokból 140.000 lej, magánszemélyektől 20.542 lej.

- pénzügyi jövedelmekből.

A kiadások esetében:

A tervezetthez képest kevesebbet költöttünk:
- más kiadásokra.

A tervezetthez képest többet költöttünk

- személyi kifizetésekre, mivel az államsegély-növekményeket beépítettük a bérekbe.

- anyagi jellegű kifizetésekre. A tervezetnél több leltári tárgyat vásároltunk az új székház felszereléséhez és bebútorozásához.

- szolgáltatásokra. Többet költöttünk nyomdai szolgáltatásokra 50.000 lejjel, 67.000 lejből megszerveztük a nőszövetség éves konferenciáját, 30.000 lejt költöttünk az új székház avatóünnepségére, berendeztük a nagyváradi várban a református múzeumot 24.000 lejből stb.

- támogatásokra a költségvetési támogatási kereteknek megfelelően vagy ezeket meghaladva.

Összében véve jó évet zártunk a tervezetthez képest 23%-kal többet bevételeztünk és ugyanebben a mértékben többet fordíthattunk kiadásokra.

Soha ne legyen rosszabb.

3.3 Fejlesztési adatok

Források

1. Saját források	87.624 lej
2. Pályázati források	1.432.000 lej
3. Ingatlaneladás	13.300 lej
Összesen	1.532.924 lej

Beruházások

1. Egyházkerületi székház	466.691 lej
építésének befejező munkálatai	
2. Szódemeteri Kölcsey központ	
megépítése	831.866 lej

3. Lorántffy Zsuzsanna Gimnázium

két szakmühelyének kialakítása . . . . . 203.000 lej

4. Nyomdagépek vásárlása . . . . . 31.367 lej

Összesen . . . . . 1.532.924 lej

3.4 A 2016. év főbb pénzügyi mutatószámai

Az 2016. év főbb pénzügyi mutatószámai 2016. december 31-én a következők voltak:

Pozitív eredmény . . . . . 11.668 lej

Pénztáregyenleg . . . . . 11.038 lej

Pénztáregyenleg deviza . . . . . 34.044 lej

Banki egyenleg lej . . . . . 1.491.798 lej

- amiből lekötések . . . . . 1.000.000 lej

Banki egyenleg deviza . . . . . 21.439.235 lej

- amiből pályázati tartalék . . . . . 21.385.000 lej

Értékpapírok . . . . . 263.430 lej

Tartozások . . . . . **469.154 lej**

amiből: - bér és járulékok . . . . . 66.785 lej

- szállítók felé . . . . . 104.591 lej

- egyházmegyék felé . . . . . 247.192 lej

(decemberi kongrua)

- más tartozások . . . . . 50.586 lej

Követelések . . . . . **972.457 lej**

amiből: - bérlőktől . . . . . 80.894 lej

- egyházmegyéktől . . . . . 724.405 lej

- gyülekezeti kölcsönök . . . . . 96.000 lej

- peres követelések . . . . . 71.158 lej

Kérem a Főtitiszteletű Közgyűlést jelentésem elfogadására.

Nagyvárad, 2017. május 30.

SALÁNKI LÓRÁNT
gazdasági előadótanácsos

9. számú melléklet

Missziói jelentés

Főtitiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés! Kedves Szolga- és Munkatársak!

„Mert Isten munkatársai vagyunk: Isten szántófeldje, Isten épülete vagytok. Mert más fundamentomot senki nem vethet azon kívül, a mely vettetett, mely a Jézus Krisztus” (1Kor 3,9.11).

A misszió küldetést, szolgálatot jelent. Megtenni, amire Isten indít bennünket, továbbadni a Jézusi tanítást.

Az idézett igeversekből kitűnik, hogy a misszióban Isten bennünket is fel akar használni, hogy úgy tekint reánk, mint a munkatársaira. Ez a tény már önmagában is nagy örömet és elhivatást kell jelentsen számunkra. A mindennapi „missziói” életünkben ezt is szem előtt kell tartanunk.

Az alap, a kiindulási pont nem lehet csak Jézus Krisztus. Nem lehet csak... pénzzel, külföldi kapcsolatokkal, csomagokkal, épületekkel, dicsőítő csapattal stb. missziót végezni. Ezek jó és pozitív dolgok, de önmagukban kevésnek bizonyulnak.

Az idén 500 éves református egyháznak újra és újra meg kell értenie, hogy az 5 Sola elve, tanítása ma is járható út és ezen elvek mentén az Úr Isten a ma misszióját is meg tudja áldani.

Ugyanakkor tisztában kell lennünk azzal is, hogy az idők változnak. Új lehetőségek nyílnak meg. Új kommunikációs csatornákon is közvetíthetjük az Evangéliumot. A változó világ és a változó társadalom új kihívások elé állítja az egyházat, a gyülekezetet, a lelkipásztort. Ez állandó tanulásra kell hogy készítsen bennünket, új módszerek megismerésére és azok biblikus használatára. Hangsúlyozottan ajánljuk a lelkipásztorok, presbiterek, gyülekezeti munkások továbbképzését. Lehetőség van, használjuk ki. Ne féljünk tanulni másoktól, ne féljünk a hálót jobb oldalra kivetni, ha Jézus azt parancsolja.

Ami az egyik legfontosabb tényezője a misszióknak, hogy tenni kell. Munkatársként munkálkodni kell. Nem maradhatunk tétlenek. Ami a mi dolgunk azt nekünk kell megtenni. Ezt nem lehet és nem szabad lespórolni. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a munkálkodást, a tevékenységet előbb vagy utóbb megáldja az Úr.

Az elmúlt választási ciklus első missziói jelentését azzal kezdtük, hogy misszióznunk vagy meghalunk. Most sem mondhatunk mást... misszióznunk, szolgálunk, tesszük a dolgunkat vagy meghalunk. Hát tegyük a feladatainkat Isten szerinti módon, a Tőle kapott erővel, talentumokkal.

Az alábbiakban az egyházmegyei missziós jelentéseket fogjuk áttekinteni egyházmegyékre lebontva.

Nagybányai Egyházmegye

A részletes missziói jelentésből kiderül, hogy más egyházmegyéhez hasonlóan a Nagybányai Egyházmegyében is csökkent a lélekszám az előző évekhez képest. Örömmel olvashatjuk, hogy 15 gyerekkel többet kereszteltek. A házasságkötések száma is nőtt, de a házasságkötések harmada vegyes házasság (ortodox). A templomlátogatottság az elmúlt évhez hasonló. Imahetet minden gyülekezetben tartanak, ahogy az úrvacsorát is kiosztják minden gyülekezetben minimum hat alkalommal egy évben.

Az egyházmegyében a kórházmisszió is meg van szervezve. A kórházlelkész 117 beteget látogatott meg, 9 betegnek vitt úrvacsorát és 32 alkalommal végzett helyettesítési szolgálatot.

Szeretném kiemelni az „Egymásra hangolva” egyházmegyei házaspárok találkozóit. Az együttléte a házaspárok jó tanácsokat kaptak a házasságlétré nézve. Követendő ötlet, példa lehet ez más egyházmegyék számára is.

Az ideai tervek között szerepel egy egyházmegyei diakóniai alapítvány létrehozása.

Szatmári egyházmegye

Szomorú tényeket olvasunk a jelentés első felében. Az egyházmegye lélekszáma közel 300 fővel csökkent, a temetések száma szinte duplája a keresztelesek számának. Egyre kevesebb a házasságkötés és a gyerekvállalás. A vegyes házasságok miatt csak minden második gyermek lesz református. Viszont olvasunk olyan gyülekezetéről, ahol a templomlátogatottság 40 %, azonban az egyházmegyei statisztikai összesítésből kiderül, hogy a megyei átlag 23 % délelőtt, míg 7 % délután. Az elmúlt évekhez képest ez az arány javulni látszik.

7 %-os csökkenés tapasztalható az úrvacsorázók számában a 2015-ös évhez képest.

A bűnbánati hetek általában csonkahe-tek, a bűnbánati istentiszteletek látogatottsága 5,21 % ennek négyszerese az úrasztalához járulók számaránya.

Nagyon sok közösségi alkalomról olvasunk a jelentésben. Ezek közül kiemelném a 10 fős *prédikáció író* munkacsoportot.

Az egyházmegye területén kórház és börtönmisszió is működik. Nagyon aktív az *internetes megjelenése* az egyházmegyének (honlap, facebook). Ugyanakkor kiemelkedően aktív a média jelenlét is a tévé és rádióadások által.

Nagykárolyi Egyházmegye

A Nagykárolyi Egyházmegye statisztikai adatait elemezve kiderül, hogy 54 gyerekkel kevesebbet kereszteltek 2016-ban, mint előtte. A temetések száma is csökkent, viszont 151 esetben lett regisztráltak kiköltözést (az nem derül ki, hogy csak megyén belüli volt-e a mozgás). A statisztikai összegzés 292 lélekkel mutat kevesebbet az előző évhez képest.

A házasságkötések tekintetében, sajnos, ebben az egyházmegyében is sok a vegyes vallású pár: 109 esketésből 67.

Az úrvacsora tekintetében kiemelkedő az Irinyi gyülekezet, ahol 13 alkalommal terítették meg az Úrnak Szent asztalát. Az úrvacsorázók megyei átlaga 19, 64 %.

Kevés megyei jelentésben olvasunk a ki és betérőkről. Az egyházmegyei jelentés ezt is jegyzi. 7-en tértek ki, míg 8 volt a betérők száma.

A templomlátogatottság ugyanaz, mit általában a kerületben. A vasárnap délelőtti alkalmakat részesítik előnyben a hívek. Az imahe-tek ebben az egyházmegyében is az átlagon felül látogatják, van olyan gyülekezet ahol ez az 50 %-ot is eléri.

Érmelléki Egyházmegye

A missziói jelentés csokorba szedi az egyházmegye erősségeit, gyengeségeit, a veszélyeket illetve a lehetőségeket. A GYELV elemzés vagy más néven SWOT analízis kiértékelésében a következőket vonhatjuk le:

- A templomlátogatottsági arány 7 és 49 % között mozog.

- 2 gyülekezetben elmaradt az imahét.

- Több gyülekezetben vasárnapi istentisztelet egy alkalomra korlátozódik.

- Erőssége az egyházmegyének, hogy tömbmagyarságban élnek.

Az ermelléki kórházlelkész jelentéséből kiténik, hogy a margittai Dr. Pop Mircea muni-cípiumi kórházban 1284 beteget látogattak meg, havonta 30-40 egyházi lapot osztottak szét, más

kiadványok mellett. A kórházlelkész egyházmegyére néző javaslatát, hogy hozzanak létre egy missziós alapot a kórházi iratmisszió javára más egyházmegye is megszívlelheti.

Bihari Egyházmegye

A lélekszám lassú, de folyamatos apadása tapasztalható az egyházmegyében. Az istentiszteletek átlagos látogatottsági aránya 10-15 % délelőtt és 1-3 % délután. De a bűnbánati hetek alakalmán is hasonló arány tapasztalható. Egy gyülekezetben nem volt megtartva az egyetemes imahét.

Az egyházmegye gyülekezetei a Magyar Református Szeretetszolgálat közösen szervezett adománygyűjtés során több tonna élelmiszert tudtak eljuttatni a kárpátaljai rászorulóknak.

Nagymértékű az elöregedés a gyülekezetekben, nem ritka az, hogy a gyülekezet 25-30 %-a 65 évnél idősebb. Ez a tény még indokoltabbá teszi, hogy a misszió és a diakónia terén nagy hangsúlyt fektessünk az idős gyülekezeti tagjainkra.

Az egyházmegye szórványosodik. Több lelkipásztor megjegyzésének egybevetéséből rajzolódik ki ez az elszorító, félelmetes vízió, amikor a lelkészi állást potenciálisan fenyegető veszélyeiről nyilatkoznak.

Az egyházmegyénkben Nagyváradon és Szalontán is szolgál kórházlelkész. Van börtönmisszió és két rádióban is hallhatunk „református hangot” a rádióhallgatók.

Aradi Egyházmegye

Az aradi az egyik szórvány egyházmegyéje a kerületünknek. Öröm olvasni, hogy az egyházmegye lélekszáma 8 fővel nőtt. 6-tal kevesebb temetés volt, mint az elmúlt évben, de sajnos a keresztelesek és a házasságkötések száma is csökkent. A 23 házasságkötésből 12 más nemzetiségűvel történt.

A nagy távolságok miatt nehezen szervezhető meg a gyülekezetek találkozása, de ezek mindig áldott alkalmak.

Temesvári Egyházmegye

A Temesvári a másik szórvány egyházmegye a kerületünkben. A missziói jelentés kitér minden gyülekezet életére. Öröm olvasni, hogy bár kis létszámú az egyházmegye, de minden gyülekezetben rendszeresen megtartják a gyülekezeti alkalmakat. Egyházmegyei szinten a szokásos rendezvényeken túl két rangos missziói eseményt is tartottak: a végvári és a resicabányai egyházmegyei csendesnapot.

Az egyházmegye területén a kórházmissziót is megszervezték.

Szilágyosmlyói Egyházmegye

Az egyházmegyei jelentés sem konkrét, sem statisztikai sem más adatokat nem tartalmaz. Viszont több javaslatot fogalmaz meg, amelyeket az összegzés javaslatai között fogunk megtalálni.

Zilahi Egyházmegye

A 28 gyülekezetből 5 kisgyülekezetnek nincs állandó lelkipásztor. Az egyházmegye gyülekezeteinek többségében vasárnap délután is tartanak istentiszteleti alkalmakat, igaz két gyülekezetben nem minden vasárnap. 8 gyülekezetben hétköznapi istentisztelet is van. Az

istentiszteleten való részvételi arány 28 %. Mind a bűnbánati, mind az imaheti alkalmakat minden gyülekezetben megtartják. Az egyházmegyében kórházmisszió is működik.

Javaslatok

A 2016 decemberében tartott Egyházkerületi Közgyűlésen határozat született arról, hogy 2018 januárjától minden gyülekezet és egyházmegye bevezeti az Adatkezelő gyülekezeti adminisztrációs programot. Reméljük, hogy ez a számítógépes nyilvántartó nagyban segít majd bennünket a mindennapi adminisztrációban. Könnyebben tudjuk majd kezelni a ki- és beköltözéseket, a statisztikai adatokat stb. Javasoljuk, hogy minden egyházmegye szervezze meg a gyülekezeti lelkészek és az adminisztrációt végzők számára a program használatához szükséges képzést.

A statisztikai adatokban jelenségeket vizsgálunk, az Úr Isten azok indítékait is tudja, vagy éppen a várt, de mégis elmaradt gyümölcsstermés okát. Imádságos lélekkel kérjük, hogy engedjen bennünket olvasni ezekben az adatokban, tanulni a hibáinkból, így ezek ismerete segítsen hozzá a még áldásosabb szolgálathoz.

A gyülekezeti alkalmak (bűnbánati, vasárnap délutáni) látogatottságát ismerve érdemes lenne komolyan elgondolkodni azon, hogy a ne a mennyiségre, hanem a minőségre tegyük a hangsúlyt.

Tegyük félre a versengés lelkületét, ne legyünk restek megosztani a tapasztalatainkat és ne szégyelljünk tanulni egymástól.

A jövőben elengedhetlenné válik a munkatársak képzése. A presbiterek, gyülekezeti tagjaink a közmunkán túl a pásztori jellegű gyülekezeti szolgálatban is részt vehetnének. Ugyanígy fontos lenne tudatosítani a presbitériumokban a misszió fontosságát.

A gyülekezeti tagjainkban tudatosítani kell a „saját házam népe misszióját”. Sokan csak az egyházra hagyják pl. a gyermekek nevelését. A keresztségben vállalt kötelezettségének minden fogadalmat tévő eleget kell hogy tegyen.

Fontosnak tartjuk az evangelizációs alkalmak szorgalmazását. Ezek olyan alkalmak lehetnek, ahol a keresők, vagy az egyháztól távol levők is közelebb kerülhetnek Istenhez.

A hitmélyítés áldott alkalmi lehetnek a gyülekezeti, egyházmegyei csendesnapok, akár korosztályra bontva, réteg-specifikusan is.

Fektessünk nagyobb hangsúlyt a parokiális kölcsönkönyvtárra is. Minőségi hitmélyítő irodalommal megtöltve sokat segíthet híveink lelki épülésében.

Egyházmegyei szinten meg lehet szervezni a missziói alap létrehozását, melynek támogatásával különböző missziós kiadványok nyomtatását lehetne megoldani.

A missziói ügyosztályon szeretettel fogadjuk az építő javaslatokat és a misszió ügyét elősegítő kritikákat. Kérjük, éljenek a lehetőséggel.

A jelentésünkhöz mellékeljük a diakóniai szervezeteink beszámolóját.

Kérjük jelentésünk elfogadását.

DÉNES ISTVÁN LUKÁCS
generális direktor

VINCZÉNÉ PÁLFI JUDIT
missziói előadó

10. számú melléklet

Az Egyházkerületi Nőszövetség elnökének jelentése

„Isten a mi oltalmunk és erősségünk” Zsolt 46,2.

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Luther Márton, a nagy reformátor így fordítja le kedves zsoltárának ezt a mondatát: „Erős vár a mi Istenünk!”, és egy csodálatos hitvalló éneket ír hozzá, amely a mi énekeskönyvünkben ezzel a címmel szerepel: Erős várunk nékünk az Isten. A zsoltáríró erős várhoz hasonlítja a világmindenség hatalmas Istenét, akihez bátran menekülhetünk az élet megpróbáltatásainak viharai idején, mert nála oltalmat, védelmet, biztonságot találunk. Nincs a világnak olyan hatalmassága, amely megostromolható és bevehetné, semmilyen erő le nem győzheti Őt. Bethlen Gábor, Erdély nagy fejedelme is a Biblia igéjéből merített erőt, a Róma 8,31-ből: „Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk?” S a kérdésre így válaszolt: „Senki nincsen, bizonyára senki nincsen.” Olyan Isten ő, aki az ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem őt mindnyájunkért odaadta, mi módon ne ajándékozna vele együtt mindent minékünk?” (Róm 8,32). Megajándékozottságunk örömhírét a Mt 1,23 verse így foglalja össze röviden: „Immanuel, velünk az Isten”. A Királyhágómelléki Református Nőszövetségek közel 140 zászlajának szalagjaiban ott található ez a hitvallás. Arról az Istenről tesz bizonyosságot, aki Jézus Krisztusban közel jött hozzánk, belépett az életünkbe, aki által váltságot és örök életet hozott nekünk.

A nőszövetségek újjáalakulása – 1990 óta a Királyhágómelléki Református Egyházkerület kilenc egyházmegyéjének több mint 200 gyülekezetében mintegy négyezer asszonytestvérünk állt be a nőszövetségi szolgálatba. Az elmúlt huszonhét esztendő arról tanúskodik, hogy jól döntöttünk, amikor elvállaltuk a szeretetmunkát a gyülekezetekben. A mi Urunk járt előttünk, igéje által vezetett, napról-napra biztosította a szükséges erőt, áldása kísért szolgálatunkban. Kisebbségi létünkben Erős Bátyánk volt, a történelem viharai között: mert Ő a mi oltalmunk és erősségünk.

A 2016-os esztendő fontosabb eseményeiről röviden szeretnék beszámolni a Főtiszteletű Közgyűlés tagjai előtt:

- Az elmúlt év első hónapjaiban Egyházkerületünk gyülekezeteiben megtartott Egyetemes

imaheti alkalmain asszonyaink, a nőszövetségek tagjai vállalták a meghívott lelkipásztorok, vendégek ellátását. Köszönet legyen érte.

- Január 19-én imaheti szolgálatot végeztem a Nagykaroly-Belvárosi gyülekezetében

- Február 9-én Batizon végeztem imaheti szolgálatot.

- Február 27: Nagyvárad-csillagvárosi gyülekezetben tartotta a Királyhágómelléki Református Egyházkerületi Nőszövetség elnökségi találkozóját, Vinczéné Pálffy Judit előadótanácsos gyülekezetében.

- Március 4-én Egyházkerületünk gyülekezeteiben megtartottuk az Ökumenikus Női Világimnapot a kubai asszonyok által elkészített program szerint.

- Április 7-9: a Tiszántúli Református Nőszövetség Berekfüdőn tartott Biblia-iskolai továbbképzőjén vettünk részt, ahol igehirdetési szolgálatot végeztem.

- Május első vasárnapján az édesanyjai szeretetért adtunk hálát a gyülekezetekben.

- Május 21-én az Magyarországi Szatmári Egyházmegye Nőszövetségi találkozásán tartottam előadást: Templomépítő Nőszövetség címmel.

- Május 22-én a Református Egység Napján a fehérgyarmati református gyülekezetben hirdetem az ígét.

- Június 11-én Egyházkerületi Közgyűlésen vettem részt.

- Június 18-án részt vettem a Nagybányai Egyházmegye Nőszövetségei találkozásán, Ávasújvároson.

- Június 24-én egy nőszövetségi bizottsággal részt vettem a Tiszántúli Református Nőszövetség nyári nagykonferenciáján, Debrecenben.

- Július 2-án Angyalkúton (Aradi Eme) nőszövetségi zászlóavató ünnepségen igehirdetési szolgálatot végeztem.

- Július 9-én tartotta a KREK Nőszövetsége nyári nagykonferenciáját a Köröskisjenői Kings Land rendezvényközpontban. Ezúttal is köszöntünk fejezzük ki Egyházkerületünk vezetőségének, a köröskisjenői gyülekezetnek, valamint a Sebeskörös menti gyülekezeteknek a konferencia nagyszerű megszervezéséért. Hála Istennek, közel 2000-en vehettünk részt ezen a találkozón.

- Július 23-án a Kárpátaljai Makkosjánosi Nőszövetség alakuló ünnepélyén vettünk részt.

- Szeptember 15-18: a Dunántúli Református Egyházkerületi Nőszövetség meghívotta-iként Balatonfüreden vettünk részt Kárpát-medencei Imanapi előkészítőn, ahol igehirdetési szolgálatot végeztem.

- Október 1-én a szlovákiai Nagykaposi gyülekezet 50 tagú nőszövetségi csoportját fogadtuk a Szatmárnémeti Szamos-negyedi gyülekezetben.

- Október 8-án a Romániai Ökumenikus Fórum és a Világimnap Bizottsága 25 éves jubileumát ünnepelte Marosvásárhelyen, ahol Egyházkerületünk Nőszövetsége nevében köszöntőt mondtam.

- Október 30-án Egyházkerületünk Nőszövetségének Elnöksége ünnepi őszi konferenciát tartott a Szatmárnémeti Szamos-negyedi református templomban. Találkozásunk témája: Református identitásunk megőrzése a Partiumban, előkészület a Reformáció 500. évfordulójára, felkészülés a 2016. decemberi Kárpát-medencei imanapra. A nap folyamán a Kárpátaljai Makkosjánosi Nőszövetség zászlaját is avattuk fel.

- November 5-én Nagyvárad-csillagvárosi gyülekezetben a Romániai Ökumenikus Fórum jubileumi ünnepséget tartott, amelyre az Egyházkerületi Nőszövetségi Elnökség is meghívást kapott.

- November 12-én Egyházkerületünk Nőszövetsége munkamegbeszélést tartott Nagyzerinden.

- December 4-én a Kárpát-medencei református gyülekezeteiben a Dunántúli Református Egyházkerületért imádkoztunk, és egész magyar népünk hitben való megerősödésért.

- A 2017. május 20-án a Reformáció 500. évében Nagyváradon tartott Református Egységfesztivál nagyon áldott alkalom volt. Hisszük, hogy Isten kegyelméből az ez évi július 15-én a Nagyvárad-Újvárosi református templomban tartandó Egyházkerületi Nőszövetségi találkozásunk is ugyanúgy lélekben gazdagító alkalom lesz, amelyre szeretettel meghívjuk a Főtiszteletű Közgyűlés Tagjait is. Ennek a találkozásnak a meghívóját jelentésemhez csatolom.

Szatmárnémeti, 2017. június 5.

Tisztelettel,

BOGYA-KIS MÁRIA
egyházkerületi nőszövetségi elnök

11. számú melléklet

Jelentés a Királyhágómelléki Református Egyházkerület ifjúsági életéről

„És léssen azután, hogy kiöntöm lelkemet minden testre, és prófétálnak a ti fiaitok és leányaitok; véneitek álmokat álmodnak; ifjaitok pedig látomásokat látnak.” Joél 2,28.

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Mivel a 2016-os év legvégén kaptam megbízást a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűléstől, mint ifjúsági előadó tanácsos, és csak az elmúlt év decemberben vettem át a hivatalmat, a fenti beszámoló szinte teljes mértékben azokra az

információkra támaszkodik, amik az egyes megyék jelentéseiből élém tárultak.

Azért csak „szinte”, mert egyfelől saját egyházmegyéink ifjúsági életét nem csak jelentésekből ismerem, hanem tapasztalatból, és mert az év utolsó napjaiban magam is Krisztusra hangolódhattam a Nagyváradon tartott, Adventi Ifjúsági Zenei Fesztiválon, a Bihari Egyházmegye kiemelkedő rendezvényén.

Először is szeretném megköszönni az előttem szolgálóknak, az eddig elvégzett munkát

és azt a segítséget, amit nyújtottak, hogy kicsit belerázódjak ebbe az „új” szerepbe. Név szerint emelném ki Kánya Zsolt Attila és Lucza István lelkésztársaimat, s kérem a Teremtő Istent adjon nekik erőt, hogy a mindenkor feladataikat felvállalassák és elvégezhessék.

Második gondolatomban az egyházmegyéink ifjúsági előadó tanácsosaihoz szólnék, de tulajdonképpen nem csak hozzájuk, hanem minden gyülekezeti lelkészként szolgáló testvéremhez, hogy szeressék a rájuk bízott ifjakat, ne érezzék

fáradásnak, tehernek, fölöslegesnek az ifjúsággal eltöltött időt, s hogy legyenek maximalisták, mint sok minden másban, az ifjúsági munkában is, még ha nem is látnak sokszor fejlődést vagy eredményeket. Ne feledjék, hogy sokszor más a vető és talán a mi esetünkben is más lesz az arató. És mivel bizonyára jobban átjönne ez az üzenet egyes számban: *szeressétek a réátok bizott ifjakat, ne érezzétek fáradásnak, tehernek, fölöslegesnek az ifjúsággal eltöltött időt és legyetek maximalisták...*

Tapasztalatom szerint a Mindenség Ura a gyülekezetben a lelkészeket keresztül tudja leginkább megszólítani az ifjakat, és a kulcs a jó ifihez maga a lelkész.

Lássuk hát, mi derül ki a jelentésekből:

Az egyházkerület szinte minden gyülekezetében vannak heti rendszerességgel ifjúsági bibliaórák. Általában csak ott nincs ilyen jellegű szolgálat, ahol a gyülekezetet túl kicsik s a fiatalok létszáma vagy hiánya nem teszi ezt lehetővé, hogy ifjúsági bibliaórák tartassanak.

Ahol ifjúsági csoportok létrejönnek, ott a fiatalok legtöbbször szerves részei a helyi gyülekezet egyházi életének. Ünnepi műsorokat, különböző előadásokat szerveznek jeles alkalmakra, de az ifjak sok helyen szerepet vállalnak a beteglátogatásban, a gyermekmunkában, Vakációs Bibliahét szervezésben és közmunkákban is. Vannak gyülekezetek kik saját ifjúsági csoportjaiknak csendesnapokat, kirándulásokat és táborokat szerveznek.

Az egyházmegeyék ifjúsági munkájával kapcsolatosan megállapítható, hogy mindenhol azon fáradoznak a vezetők, hogy a gyülekezetek fiataljai tudomást szerezzenek arról, hogy sokan

tartoznak Isten népéhez, nem csak ők. Sok helyen vannak kisebb vagy nagyobb területi egységeket felölelő régiós és/vagy teljes egyházmegeyei találkozóok, csendesnapok, vetélkedők, amelyeken nem csak közösen lehet elcsendesedni, feltöltődni, és dicsőíteni Istent, de jó alkalmak ezek az ismerkedésre és találkozásra is.

Az Aradi és Temesvári egyházmegeyét leszámítva, minden egyházmegeye tart egy egyhetes ifjúsági tábort az egyházmegeyék ifjai számára. Ilyen táborozások megszervezésére saját kiépített állandó táborhelyekkel rendelkeznek. Az aradi és temesvári egyházmegeyékben is szerveznek nyári táborozásokat, de ezek a szó „klasszikus” értelmében nem sorolhatók az ifi táborok közé, mert vagy a korosztálya más, vagy a tematikája, vagy az időtartalma nem ugyanaz, esetleg csak régiókat ölel fel s nem az egész egyházmegeyét.

Az egyházmegeyei szervezésű rendezvények többnyire, a gyülekezetek és az egyházmegeyék anyagi támogatásával tudnak működni, bár van, hogy pályázati úton is kapnak némi támogatást.

Az egyházkerület ifjúsági szövetsége a KRISZ több rendezvényt és találkozót sajátjának tekintett és ezért támogatott anyagilag is az elmúlt évben.

A teljesség igénye nélkül, felsorolnék néhányat azok közül, ilyenek:

- Az Erdődön szervezésre kerülő Egyházkerületi Egyháztörténeti Vetélkedő, mely Kopácsi István nevét viseli.

- Az Egyházkerület Ifjúsági Tábora, aminek eddig a Somlyói Egyházmegeyéhez tartozó Solyomkővári Táborhely biztosított helyet.

- Az Egyházkerületi Bibliaismereti Vetélkedő, melynek az Érmelléki Egyházmegeye a há-

zigazdája.

- A Krisztusra Hangolva, hogy megemlésem még a Nagyváradon szervezett adventi zenei fesztivált, melyen részt vehettem magam is.

Úgy gondolom, hogy az, aki szeretne bekapcsolódni az egyházunk által működtetett ifjúsági munkába, aki szívesen vesz részt rendezvényeken, táborokban, vetélkedőkön, kisebb vagy nagyobb összejöveleteken, az bátran megteheti, ennek Egyházkerületünk gyülekezeti, egyházmegeyei megteremtik a hátteret.

A szervezések is egyre nagyobb odaadással és profizmusról tanúskodnak, minőségi, értékes és élvezhető előadások vannak szinte mindenhol, de a közösségekben eltöltött idő az igazán meghatározó. Van, ami mehetne jobban is, de szerencsére van még lehetőség a korrigálásra, a fejlődésre. Az ifjúsági munkásokat az se szabad elcsüggesse, ha néha úgy érzik, lanyhul a fiatalok érdeklődése, nem vonzódnak eléggé sem közösségeinkhez, sem az élő Istenhez. Tudni kell, nem mindenkit tizenévesen hív el Isten a követésére. Reménykedni kell abban, hogy gyermekeink is a Szentháromság Istent szolgálják majd, és imádságban kérni el Istentől a hozzávalókat. Bátorítson, hogy a vének álmai és ifjak látásai nem kioltják egymást, hanem továbbviszik és továbbadják az evangéliumot.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket, és kérem a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlést, fogadja el jelentésemet!

Ombod, 2017. június 6.

Tisztelettel

JOBB DOMOKOS
szakelőadó

12. számú melléklet

Katekétikai jelentés

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Az elmúlt évre visszatekintő beszámolómat, és jövőre vonatkozó terveimet, három pontban igyekszem összefoglalni. Először az egyházmegeyei jelentésekből tükröződő adatok alapján, az általános statisztikai megállapításokat veszem sorra, majd kiemelem a fontosabb megjegyzéseket, észrevételeimet. Végül pedig igyekszem megfogalmazni a jövőre vonatkozó teendőket, terveket.

Szám adatok értelmezése. A kilenc egyházmegeyéből hat jelentésben szerepeltek konkrét, összesített szám adatok a gyülekezetekre nézve. Ennek fényében bár nem tudtam teljes összeítést végezni, mégis világosan megállapíthatóak a következők: egyházkerületünkben többségében nyomon tudjuk követni a vallásórás korú gyermekeket, azonban e gyermekek közül átlagosan (még a legjobban teljesítő egyházmegeyékben is) alig 50-55 százalék jár a gyülekezeti vallásórákra, vagy vasárnapi iskolai foglalkozásokra. Isten iránti hálával mondhatjuk el azt is, hogy ez a szám 80-90 százalékos arányra modulus a nyári vakációs bibliahét foglalkozásain. A szám adatokból az is kiderül, hogy a gyülekezeti

foglalkozásokra járó vallásórások száma további törést mutat, amikor a konfirmációra iratkozó gyermeklétszámot vesszük figyelembe. Az utolsó nagy csökkenés pedig a szám adatokban, a konfirmáló fiatalok, ifjúsági csoportokba, valamint a gyülekezeti életbe való bekapcsolódásában van. Mindez felveti a kérdést, - amit az Érmelléki Egyházmegeye előadója is érint - hogy mennyire látjuk teljességében ezt a folyamatot? Illetve létezik-e olyan gyülekezetépítési terv, amelyben a katekézis nem csupán mint vallásóra és kátéóra jelenik meg, hanem mint a gyülekezeti szolgálatunk egyik legösszetettebb és kapcsolattartás terén a leghosszabb ideig tartó missziós területe!?

Fontos észrevételek a egyházmegeyei jelentésekből. A felnőtt konfirmálók számában fellelhető növekedést több előadó is kiemeli. Kihangsúlyozzák ennek fontosságát és komolyan vételét. Ugyancsak több egyházmegeyében említik hálás szolgálatként a konfirmandus táborokat. Van, ahol ez már régóta működik, van, ahol most tervezik az elindítását. Külön ki kell emelni gyermek bibliaismereti vetélkedőt, amelyet immár két egyházmegeyében is

megszerveznek (Nagybánya, Nagykároly), valamint az egyházmegeyei szintű gyermektáborokat is. Sajnos az észrevételek felsorolásából nem maradhat ki a több egyházmegeyei előadó által immáron nem először említett magyar szövegértés kérdése és az arra adott válasz nehézsége, mind hozzáállásban, mind pedig eszközökben.

Mindezeket figyelembe véve (valamint az év eleji közös katekétikai egyeztetést alapul véve) a következő **javaslatokkal és tervekkel** összegzem a beszámolót.

- Jó példák segítése és kiterjesztése. Itt két konkrétumot említenék.

- A vallásórásoknak szervezett bibliaismereti vetélkedő kerületi szintre való emelése (az ifjúsági bibliaismereti vetélkedő mintájára), az ebben jártas egyházmegeyék segítségére és tapasztalatára alapozva.

- Egyházmegeyei konfirmandus táborok szervezésének segítése konkrét tervekkel, anyagokkal. Vakációs bibliahét mintájára készített anyag, amit minden egyházmegeye a saját maga belátása és lehetőségei szerint használ, alkalmaz.

• Iratterjesztés. Itt is több dologra kell odafigyelni. Nemcsak az elérhető anyagokat minél szélesebb körben terjeszteni, de azok szűrésére is hangsúlyt fektetni, legyen szó írott vagy internetes felületen található eszközökről. Ide sorolnám a kétnyelvű eszközök összegyűjtését, igény esetén azok terjesztését, újrayomtatását.

• A konfirmandusokkal való foglalkozás elvi és eszközi szinten való újragondolását. Meggyőződésem, hogy ez az egyik legnagyobb kihívás, amely előttünk áll. Erről már régóta folyik az egyeztetés a református egyházon belül is (KONFI+ konferencia, egyházmegyei lelkészertekezetek stb.). Jelen pillanatban is tart egy folyamat, amely a kátéoktatás eszköztárát metodikájában kívánja újratervezni. Ebbe a munkába egyházi előjáróink mellett először, az egyházmegyei katekétikai előadókat szeretném bevonni

(van, aki már be is kapcsolódott), utána pedig önként vállalkozó kis, közepes és nagygyülekezetekben tesztelni a kidolgozott óravázlatokat, illetve programtervet és csak annak csiszolása után elérhetővé tenni mindenki számára. Ez egy nehéz és lassú folyamat, mégis egyik legfontosabb feladatnak tekintem.

• Munkatársképzések szervezése. Több egyházmegyében is felmerült erre az igény. Mivel a Vasárnapi Iskola Szövetség (VISZ) és Gyermekek Evangéliumi Közösség (GYEK) által már több egyházmegyében is sikerült ezt megszervezni, igyekezni fogok ezeket a képzéseket is más egyházmegyék számára is elérhetővé tenni, illetve tovább fejleszteni.

• Rendszeres kapcsolattartás, egyeztetés, tervezés a tanügyi osztállyal, katekétikai és ifjúsági előadókkal. Egyházmegyei katekétika

előadóként megtapasztalhattam a közös munka áldását. A szoros kapcsolattartás és közös tervezés tette mindig színesebbé és gazdagabbá alkalmainkat, szolgálatainkat. Az ifjúsági előadóval való együttműködés pedig pontosan az előzményekben is taglalt adatok miatt tartom elengedhetetlennek. Hiszem, hogy ez a szoros együttműködés egyházkerületi szinten is megvalósítható.

Terveinken, célkitűzéseinken és az előttünk álló szolgáltatásokon, csakúgy, mint a Főtiszteletű Közgyűlés életén és munkáján legyen Isten áldása.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

MIKLÓ ISTVÁN BOLDIZSÁR
katekétikai előadó

13. számú melléklet

A Tanügyi Ügyosztály jelentése

Főtiszteletű Püspök úr!
Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Paul Tillich teológus azt írja, hogy az egyháznak és a teológiának közvetítenie kell az örök alap, a Szentírás és az adott történelmi helyzet követelményei között. Ez tehát egy közvetítő szolgálat Isten és az emberi megértés között.

Hogyan értelmezhető, bontható ez le a válástánításra? A vallásoktatás, a vallásos nevelés nem más, mint közvetítő szolgálat Isten Igéje és a diák között.

Ez pedig azt jelenti a gyakorlatban, hogy az adott kor körülményei között, az adott kultúra nyelvezetével segíteni a Szentírás olvasását és megértését, segíteni Isten ezáltal megismerését, az egyén hitben élését és a tanítványság megélését.

Tillich szerint egy olyan párbeszédnek kell lezajlania az emberi kultúra és a keresztyén hit között, ahol a létkérdéseket az emberi kultúra – maga az egyén – veti fel. Csak a feltett és megfogalmazott kérdések után formálhatja majd meg a teológia a válaszait. Ezekben a válaszokban jön létre a kapcsolat az evangélium és az egyén életével, a modern kultúra között.

Az evangéliumnak mindig az adott kultúrához kell szólnia, úgy, hogy olyan aktuális kérdésekről beszél, melyek az egyén számára létkérdések.

Legyen szó vallásoktatásról, vagy felekezeti iskoláról, az elsődleges cél a létkérdések felismerése és megfogalmazása. Erre kell az egyháznak, az egyház szolgálójának az aktuális kultúra nyelvén megszólalnia és megfogalmaznia a teológia, a Szentírás, az Isten válaszait.

Ehhez van szükség a Semper reformanda – Ecclesia reformata semper reformanda-ra.

Most pedig kérem, fogadják szeretettel beszámolómat az elmúlt esztendő legfontosabb, kiemelkedő jelentőségű tanügyi jellegű eseményeiről.

Február 3-4-én Berekfürdőn a Magyarországi Református Iskoláinak intézményvezetőinek és fenntartóinak rendezett találkozóján a Kárpát-medencei oktatási kapcsolattartók találkozója.

Április 22-én Kolozsváron, a János Zsigmond Unitárius Kollégiumban került sor az Oktatási Minisztérium Kisebbségi Nyelveken Történelmi Oktatásért felelős Államtitkárság munkatársainak és a romániai történelmi magyar egyházak oktatási szakembereivel való találkozóra.

Augusztus 17-én Nagyváradon, a KREK új székházában találkoztak a történelmi magyar egyházak oktatási szakértői. Téma az ökumenikus olimpia.

Augusztus 25-27 között az Aradi Egyházmegye Ágya Egyházközségében vendégeskedett a KREK Nyári Gyermekmissziós Programját készítő munkaközösség. Cél a 2017-es program nagyvonalakban történő kidolgozása, a feladatok kiosztása.

Október 5-7. között Parajdra kaptam meghívást a Partiumi Református Kollégiumok igazgatóival és iskolalelkészeivel együtt, az Erdélyi iskolavezetők és iskolalelkészek szakmai megbeszélésére.

Szeptember 17 és 18-án Nagynyeden vettem részt a felújított Bethlen Gábor Kollégium épületének átadásán, majd azt követően a Kárpát-medencei Református Középiskolák Közös Tanévnitóján. A 18.-i ünnepi istentisztelet keretében adták át a Bethlen-díjat, amelyet alázattal és megrendülten vett át Popper Cserepes Zsófia, aki előbb a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium német nyelv és irodalom tanára, majd igazgatónője lett és maradt hosszú éveken át. A nyugdíjas pedagógust kedves pályatársa, Kovács Laura méltatta.

Szeptember 22 és 23-án Bukarestben vettem részt az 5-8 osztályos vallás tantervek munkacsoportjának találkozásán. A közel hetven tagú testületben a Romániában elismert 18 felekezet oktatási szakemberei és gyakorló vallásánárok dolgoztak részben együtt – bár volt ilyen nyomás, hogy egy tanterv legyen minden felekezet számára –, majd felekezetenként külön-külön.

Az előbbi munkához kapcsolódóan, a református tanterv munkacsoportja, a Romániai Református Pedagógiai Intézet támogatásával Kolozsváron, a Protestáns Teológiai Intézetben október 14-én és 15-én folytattuk a közös munkát.

I. Protestáns Teológiai Intézet

A 2016-2017-es tanévben alapképzésre felvételt nyert a júliusi felvételi / szeptemberi pótfelvételi után 5/3 fiú +2 leány jelentkezőből 4/3 fiú és 2 leány (9) az Egyházkerület által meghirdetett helyekre.

A 2016-2017-es tanévben magiszteri képzésre jelentkezett a júliusi felvételin és szeptemberi pótfelvételin 4/5 KREK-hez tartozó hallgató. Mind sikeresen felvételizett.

Másod éven 4 fiú/3 leány, harmad éven 5/3, negyedik éven 3/2, ötöd éven 8/1, hatod éven 3/hallgatója van a KREK-nek. Összesen 41.

II. Református Középiskoláink

Egyházkerületünk három református középiskolájának tanerői (103) összesen 58 osztályban 1131 diákot oktatnak.

Néhány gondolat az igazgatói beszámolókból

II.1. Szatmárnémeti Református Gimnázium

Szilágyi Éva igazgató asszony beszámolójában hosszú táblázatban olvashatjuk az iskola eseménynaptárát, amelyben a legfontosabb tevékenységek, rendezvények kaptak helyet, összesen 39. Jó látni, hogy milyen széles palettán szerveznek és adnak otthont tevékenységeknek, a versenyeiktől a templomi szolgáltatásokon át, egészen a táborokig.

Az iskolában különös figyelmet fordítottak az elmúlt időszakban a vizsgázó évfolyamok felkészítésére, annak elérése érdekében, hogy jó eredményeket tudjanak felmutatni diákjaik. A hatékony beavatkozások meghozták a várt eredményt. Jogos büszkeséggel számol be az intézményvezető az érettségi vizsga eredményeiről, ahol 80% feletti az átmenő osztályzatok száma. Hasonló százalékarányban maradnak az iskolában a VIII. osztályt elvégzők, ami szintén szép eredmény.

Érthető okokból csak azok hagyják el a tanintézetet, akik egy olyan szakon kívánnak továbbtanulni, amellyel a Református Gimnázium nem rendelkezik.

II.2. Zilah Református Wesselényi Gimnázium

Egy újabb, az iskolaépület visszaszerzését megcélzó per elvesztése után Bara Lajos István igazgató mégis reményteljes hangon számol be

az iskola, a szilágysági magyar nyelvű oktatás lehetséges új útjáról, lehetőségéről. Tervezik az Egyházkerülettel, fenntartó Egyházmegyékkel közösen az új épület építését, új telken, remélve a Magyar Állam támogatását is ehhez.

A zilahi iskola szép eredményeket tud felmutatni mostoha sorsa ellenére, de valóban itt az idő, hogy a múlt tiszteletével elinduljon valami új felé, hogy fejlődni tudjon.

Kiemelt szerepet kap az intézet életében a partneri kapcsolatok ápolása, legyen szó az anyaországi vagy a hazai református tanintézetekről, és más egyházi és civil szervezetekről.

Az iskola elemi tagozata megszerezte a működéséhez szükséges akkreditációt az Országos Minőségbiztosítási Felügyelőségtől.

Az iskola diákjai szép eredményeket érnek el a különböző tantárgyi és más jellegű versenyeken, vetélkedőkön.

II.3. Nagyváradi Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium

Zsíros Anikó igazgatónő a diáktanács munkáját méltatja a beszámolójában, akiknek tevékenysége meglátszik az iskola mindennapjaiban és a rendkívüli eseményekben. Még saját költségvetésük is van és sikeresen pályáztak a tervezett programok megvalósítására.

A szülőbizottság alapítványán keresztül pedig már adtak le pályázatokat és a jövőben is remélik, hogy lesz erre lehetőségük.

Számos versenyen szereztek diákjaik kiváló eredményeket. Ugyanakkor az iskola maga is otthont adott sok versenynek és vetélkedőnek.

Jó kapcsolataik és bővülő támogatói bázisa van az iskolának. Öröm volt olvasnom a beszámolóban, hogy újra működik a gyülekezeti ösztöndíjak rendszere. A Bihari Egyházmegye néhány gyülekezetének jóvoltából több mint 250 diák kapott támogatást.

Az örömek mellett a megoldásra váró feladatok is megjelennek a beszámolóban: a teológia szakos osztály iránti érdeklődés felkeltésének kihívása, amit a változásban lát az igazgatónő, vagy az oktatás minőségének a javítása: szeretetben de szigorral.

Az igazgatói és aligazgatói versenyvizsgák színesítették, vagy a körülöttük kialakult összességűk kódosították a tanévkezdés amúgy sem könnyű időszakát. Zilahon és Nagyváradon a funkcióban lévő igazgatók és aligazgató indultak a megmérettetésen. Mind teljesítették a vizsgakirás feltételeit és kinevezést kaptak négy tanévre.

Szatmárnémetiben végül az időközben megváltoztatott szabályok adta lehetőséggel élve tisztségében kívántuk megőrizni az intézményvezetőket. Ez teljes mértékben nem sikeredett. Vass Mária aligazgatónő helyébe Elek Kinga kapott kinevezést és Szilágyi Éva igazgatónő mellett ismerkedik az intézményvezetéssel. A véletlenek nem voltak véletlenek, hisszük, hogy ennek így kellett lennie.

Vass Máriának köszönjük az éveken át alázattal és lelkiismeretesen végzett aligazgatói szolgálatát. Isten áldása maradjon ezután is vele.

Szatmárnémetiben az igazgatók kinevezése a folyó tanévre szól, illetve a következő versenyvizsgáig tart.

III. Református óvodák

Egyházkerületünkben a református tulajdonú ingatlanban működő, egyházközségek által

támogatott óvodáinkban a 2016-2017-es tanévben összesen 19 csoporttal működnek, melyekben 436 gyermekkel foglalkoznak.

IV. Magyar Református Egyház Generális Konventjének Oktatási Alpja

Az Oktatási Alap 2015-ös évi gyűjtését 2016 február elsején zártuk. Ennek eredménye összesen hét oktatási intézmény gyűjtéséből befolyó összeg: 5.996 lej (1.725 gyermektől).

– Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium – Nagyvárad: 472 diák/1.979 RON

– Szatmári Református Gimnázium – Szatmárnémeti: 605 diák/1.400 RON

– Zilahi Református Wesselényi Kollégium – Zilah: 548 diák/1.557 RON

– Szilágypaniti Református Egyházközség – Óvoda: 41 gyermek/260 RON

– Mezőtelki Református Egyházközség – Noé Bárkája Óvoda: 19 gyermek/400 RON

– Szatmár-Külteleki Református Egyházközség – Szivárvány Óvoda: 20 gyermek/200RON

– Szatmár-Szamosnegyedi Árva Bethlen Kata Óvoda: 20 gyermek/200 RON.

A 2015-ös gyűjtésből összesen: 3.900.000 forint támogatást nyert egyházkerületi kiemelt projekt és gyülekezeti projektek:

– A Zilahi Református Wesselényi Kollégiumban az informatika-labor gépparkjának lecserélése (a KRE kiemelt projektje): 2.000.000 ft.

– A Mezőtelki Református Egyházközségben (Megmaradási program: működési költségekre): 500.000 ft.

– A Székelyhídi Református Egyházközségben (Megmaradási program: felújítás, működés): 1.000.000 ft

– A Szilágypaniti Református Egyházközségben (Megmaradási program: eszközbeszerzés): 400.000 ft.

V. Romániai Református Pedagógiai Intézet

Az Intézet a Románia Református Egyház Zsinatának intézete.

Az RRPI a tőle megszokott módon, együttműködésben a hazai oktatási minisztérium alá rendelt intézeteivel, az anyaországi RPI-vel az el-telt esztendőben is a már megszokott módon segítette a hazai református oktatás és a vallásoktatás ügyét.

Ezen együttműködések gyümölcse a romániai használatra engedélyezett anyaországi harmadikos munkafüzet, melyet ebben a tanévben már megvásárolhattak a diákok. Reméljük ennek folytatása lesz a következő tanévben a többi anyaországi munkafüzet átvétele.

Ezt a lehetőséget az adja, hogy az új romániai vallás tantervek az „egységes Kárpát-medencei református vallás / hittan tanterv” gondolatból kiindulva már a magyarországit veszik alapul. Ennek köszönhetően egyházkerületünk, illetve minden romániai református vallásánál használhatja az online ingyenesen elérhető, de le is tölthető tanári segédkönyveket, valamint a Budapesti Református Pedagógiai Intézet és az MRE jóváhagyásával minden vallásánárunk értesítést kapott az online feladatbankhoz való ingyenes csatlakozás lehetőségéről. Az online feladatbankban saját maguk kereshetnek téma szerint, vagy feladattípus szerint rá a készleten lévő anyagokra. Saját elképzelésük, a gyermekek

egyéni sajátosságait figyelembe véve tudnak feladatlapokat alkotni, amit nyomtatva, vagy emailben tudnak a diáknak elküldeni.

Elkészült és reméljük mihamarabb véglegesítik annak az együttműködési megállapításnak a szövegét, melyben budapesti kolléganőmmel, Dr. Jakab-Szászi Andrea katechetikai igazgatóhelyettesével készítettünk elő. Célja, hogy pontosan rögzítse a Magyarországi Református Egyház és a Romániai Református Egyház vallásoktatási segédanyagjaira vonatkozó együttműködési és támogatási lehetőségeket.

A 2016-2017-es tanévre elkészült az új 5-8 osztályos vallás tanterv. A tantervei munkálatakat egy hat fős testület végezte el. Négy gyakorló vallásánár, akik nyílt pályázaton pályáztak meg a testületi tagságot, egy egyetemi tanár és jómagam vettünk részt a munkálatokban. Istennek adunk hálát, hogy a több szinten is megvizsgált kész munkánk a legmagasabb fórumon is méltatást érdemelt, értékelve ezzel egyházunknak az oktatásban kifejtett múltbeli munkáját, az elért eredményeket és ugyanakkor elismerve azt is, hogy a múltban megszerzett tudást a mában is tudjuk kamatoztatni és példaértékű tantervet, pedagógiai munkaformákkal tudunk előtűk megállni. Soli Deo Gloria.

VI. Vallásoktatás

A 2015-ös évben a vallásoktatás szükségessége mellett tették le voksukat, nyilatkozatukat az iskolás korú gyermekek szülei és a fiatalok. A liberális civil szervezetek azonban folyamatos támadás tartanak fenn. Legutóbb a kerettantervből akarták kivenni és opcionális tantárgynak feltüntetni.

VII. M. Nagy Ottó díj

Tavaly december 9-én Élesden, az Egyházkerület alakuló közgyűlésén került átadásra a hatodik M. Nagy Ottó díj. Ezúttal Bordás Mária margittai (Érmelléki Egyházmegye) vallásánárnő vehette át az oklevelet és plakettet, valamint a díjjal járó pénzjutalmat alázatos nevelői munkája elismeréséül és kiemelkedő egyházi szolgálata jutalmául.

VIII. Nyári Gyermekmissziós Program

2015-ben indult be az Egyházkerület saját Nyári Gyermekmissziós Programja. Köszönjük az Egyházmegyéknek, az Egyházközségeknek a munkacsoport által kidolgozott program iránti bizalmát. Ennek köszönhetően 250 (190 volt 2015-ben) oktatói csomagra és 9800 gyermekeknek való mellékletre kaptunk megrendeléseket.

Isten áldja meg pedagógusaink munkáját, lelkipásztoraink szolgálatát.

Kísérje áldás az oktatási intézményeinkben tanulók, a vallásórás diákok és családjaik életét.

Adja Isten, hogy megélhessük még sok bölcsőde, óvoda és iskola, újabb szak beindulását, mert ez azt jelenti, hogy van kiért, van kinek és van jövőnk.

Kérem a Főtiszteletű Közgyűlést jelentésem elfogadására.

Nagyvárad, 2017. május 30.

SZÜCS ÉVA
szakelőadó

14. számú melléklet

A Kiadói- és Sajtóosztály éves jelentése

Főtiszteletű Közgyűlés!

Az elmúlt esztendőben egyházkerületünk Kiadói- és Sajtóosztályának minden munkatársa lelkesen és lelkiismeretesen végezte feladatát. Ennek köszönhetően több értékes kiadványt is megjelentethettünk, rendszeresen jelent meg a Harangszó, és szólt az éter hullámain a református rádió. Munkánkat még az sem akadályozta, hogy az egyházkerületi nyomda átköltözött az új székházba, és a gépek részleges cseréje, illetve feljavítása zajlott, így szinte fél évet szünetelt a nyomdai tevékenység. Az átköltözéssel több esztendő gondolat sikerült orvosolni, arról nem is beszélve, hogy az új helyen sokkal jobb körülmények között dolgozhatnak a nyomdászok. Amíg a mi gépeink álltak, a kiadványainkat a kolozsvári Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóházban, illetve a nagyváradi Europrint nyomdában készítették el.

Egyházkerületi sajtó – Harangszó, Partiumi Közlöny

A Visky István felelős szerkesztő vezetésével működő Harangszó szerkesztőgárdája igyekezett színösszeállításra és olvasmányossá tenni egyházkerületünk gyülekezeti lapját. A visszajelzések alapján tudjuk, hogy több egyházmegyei, gyülekezeti hírre van igény, valamint az olvasóink szívesen olvasnak interjúkat, riportokat, így az elkövetkező időben ebbe az irányba mozdul el az újság tartalmilag, de jelentős változások várhatók az újság szerkezetében is. Új munkatársakat is keresünk, várjuk mindazok írásait, akik beszélgetéssel, hírekkel gazdagítanák a lapot.

A Partiumi Közlönyből a szokásosnál kevesebb példányszám jelent meg, ezt igyekezett pótolni az idejű 40 oldalas összevont szám. Az idejű esztendőben a tervek szerint még három szám jelenik meg a periodikából.

Könyvkiadás

Az eltelt időszakban több egyházkerületi kiadvány is napvilágot látott. A május 20-ai Református Egységnapra készülve nem csak új könyveket adtunk ki, hanem régebbi kiadványaink közül is újra kiadtuk azokat a könyveket, amelyek sikeresek voltak az elmúlt időszakban.

A következő könyveket adtuk ki a tavalyi jelentés megírása óta:

- *Hozsánna!* – képes imádságoskönyv gyermekek számára
- Csűry István – *Isten előtt nemzetemért*
- Zsigmond József – *Gyertyaláng*
- *A reformáció kezdetei a Királyhágómelléken* – Szerk. Dukrét Géza
- *Nagyváradon szól az ige* (második kiadás) – Szerk. Wagner Erik
- Csűry István – *Célra igazító jegyzetek* (harmadik kiadás)
- Csűry István – *To all who received Him* – igei elmélkedések (angolra fordította Antal János, Csikos Rolland fényképeivel)
- *Őrizd a várat!* (Programfüzet a május 20-iki egyházkerületi rendezvényhez)
- *Gyermekbibliahét 2017 kézikönyv* – Szerk. Szűcs Éva

Egyházkerületi nyomdánkban készült, magánkiadásban megjelent könyvek:

- F. Balogh Piroska – *Csak mese volt* (viszsaemlékezések)
- Pápay Zoltán – *Magunkról*
- Id. Boér Péter Pál – *Ködös idill* (két kisregény)

Falinalaptár

Az elmúlt esztendőben is Szomor Attila lelkipásztor szerkesztette a falinalaptárt. A megrendelt példányszám 47.000, a nyomtatást a kolozsvári Misztótfalusi Kis Miklós nyomda végezte. A 2018-as falinalptáron terveink szerint a magyarkeleti templom képe fog szerepelni. Itt is megragadjuk az alkalmat, hogy felhívjuk az egyházmegyei elnökségeket, illetve a gyülekezeti lelkipásztorok figyelmét: idejében adják le a falinalptár, illetve kalendárium rendeléseiket, lehetőleg kora ősszel, hiszen a nagy példányszámra való tekintettel mind a rendelés, mind a terjesztés vonatkozásában sokkal gördülékenyebb a folyamat, ha nem utolsó utáni pillanatban sikerül megtudni, hogy mennyit igényelünk ezekből.

Kalendárium

A református kalendárium szintén a kolozsvári nyomdában készült, közel 8.000 példány-

ban. Mivel Bereczki András lelkipásztor nyugdíjba vonult, és átadta a stafétát jelen sorok írójának, a kalendárium kissé változott szerkezetileg és tartalmilag, de jellegében követte az elmúlt években kiadott könyvnaptárok profilját. A jövő évi kalendárium már készül, színes tartalommal keressük meg az olvasókat a következő esztendőben is. Illesse köszönet a szerzőket, illetve a közvetlen munkatársakat, Petrikó Ildikót és Tokár Sándort.

Harangszó Rádió

Jelentésem írásakor a nagyváradi rádió a 279-ik, a szatmári a 290. adásnál tart. Az adások nem csak rádióon hallgathatók, hanem az interneten is meghallgathatjuk a korábbi műsorokat, Rácz Ervin és Ghitea-Szabó József szerkesztőknek köszönhetően.

Jelenlétünk az interneten

Eddig is működő honlapjaink mellett beindult az egyházkerületi Facebook-oldal Villányi Zoltán szerkesztésében. Itt több alkalommal is élő közvetítésben követhettünk fontosabb egyházkerületi eseményeket, istentiszteletet, ünnepségeket, sajtótájékoztatókat stb. Ez az oldal nem azért jött létre, hogy a számítógép elé csalja a református híveket, hanem hogy egyfajta istentiszteleti közösségbe vonja azokat is, akik napjaink legnépszerűbb közösségi oldaláról, a Facebookról tájékozódnak, tudva azt, hogy ma ez az internetes kapcsolattartás legfőbb eszköze nagyon sok internetező számára.

Visky Istvántól továbbra is kaphatjuk internetes postaládánkba a Harangszó hírleveletet, amelyekben egyházi vonatkozású hírek gyűjteményét kaphatjuk a Királyhágómellékről és a nagyvilágból.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását!

Nagyvárad, 2017. június 6.

WAGNER ERIK
előadótanácsos

15. számú melléklet

A Külügyi és Ökumenikus Osztály jelentése

Főtiszteletű Közgyűlés!

2014 januárjában indult el a svájci protestáns egyházak stratégiai programja a romániai református egyház 2014-2017 közötti időszakban történő támogatására, a HEKS segélyszervezeten keresztül. A megállapodás értelmében, ebben a négy éves időszakban 1.700.000 svájci frankkal támogatják a két egyházkerület közös missziói és szórvány-szolgálatát, valamint a lelkipásztorok éves továbbképzését. Január 20-22-én Zürichben a HEKS szakreferenseivel kiértékeljük a programot, és az eredmények tükrében ígéretet kaptunk arra nézve, hogy svájci

testvéreink 2017 után is folytatják az intézményesített támogatást.

2016. szeptember 3-5-én testvér-egyházkerületi találkozóra került sor Szatmáron a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület között. Még a 90-es években kezdődött el az építő kapcsolat a két egyházkerület között, azóta egyik évben Felvidéken, másik évben Partiumban találkoznak az egyházkerületek képviselői. Tavaly Szatmárt látogatták meg a szlovákiai református magyar testvérek, s ezzel is mélyítették a kapcsolatot. A kisebbségi lét, a közös sors, gyakorlati kérdések, s megannyi közös téma került most is

terítékre a találkozón, melyen Fazekas László és Csűry István püspök is jelen volt.

2016. október 31-én nyílt meg a tiszántúli és nagyváradi református egyház múltját bemutató állandó kiállítás a nagyváradi várban. A kiállítás angol nyelvű anyaga a reformáció tiszántúli és váradi térnyerésének, a hitvallások kikristályosodásának mozzanatait jeleníti meg korabeli írott források – elsősorban nyomtatványok címlapjai, előszavai –, metszetek, térképek segítségével.

Angliai protestáns egyházak körében tett látogatást Csűry István püspök 2017. április 8-12-én. Püspökünket elkísértem jószolgálati útjára.

A látogatás rendjén Csúry István püspök több előadást tartott egyházunk szolgálatáról, és királyhágómelléki testvér-gyülekezeti kapcsolatok kiépítésére ösztönözte a jelenlévőket. Egyházkerületünk püspöke egy nemzetközi értekezlet keretében értelmezte a reformáció európai egyházainak jelenlegi helyzetét, illetve részt vett a Nagy-Britanniai és Írországi Független Protestáns Egyház éves közgyűlésén, melyen kiemelt napirendi pontként szerepelt egyházaink közös szolgálatának kiépítése. Egyházunk vezetője a diakóniai és missziói munkára összpontosítva adott részletes tájékoztatást egyházkerületünk életéről a mintegy száz küldött előtt.

A brit államtól független egyház képviselői érdeklődéssel követték a sajátos helyzetünkről szóló előadást, és segítségként ifjúsági csereprogram elindítását, királyhágómelléki lelkészek angliai tapasztalatszerzését, és magyar nyelvű telefonos segélyszolgálat mielőbbi elindítását ajánlották fel a Nagy-Britannia területén élő partiumi és

erdélyi munkavállalók részére. További lehetőségként merült fel magyar református gyülekezetek megszervezése brit nagyvárosokban.

Két testvéregyházunk képviseltette magát a folyó év május 20-i református egységfesztiválon a nagyváradi várban: A Svájci Protestáns Egyházak Szövetsége részéről Dr Christoph Weber-Berg egyházelnök, az Írországi Presbiteriánus Egyház részéről Uel Marrs, a külmisziós bizottság elnöke köszöntötte a sok ezer résztvevőt. Mindkét küldött az egyházaink között elkezdődött, és egyre kiterjedő szeretetszolgálati munkát méltatta. Az alkalomra elkészült Csúry István angol nyelvű prédikációs kötete is.

Május 24-én a svájci Vaud kanton református egyházának képviselőit fogadta hivatalában Csúry István királyhágómelléki püspök. A vaudi reformátusok több királyhágómelléki szeretetszolgálati kezdeményezést támogattak az elmúlt 3 évben a Svájci Protestáns Egyházak Szövetsége segélyszervezetén keresztül. A többségben

franciaajkú testvéregyház a közös missziói szolgálat további lehetőségeit térképezi fel egyházkerületünkben.

Végezetül külföldi partneregyházak küldöttségeinek küszöbön álló látogatásairól szeretném a Közgyűlést tájékoztatni:

- június 27-28-án Chang-bae Byun, a 10 milliós Koreai Presbiteriánus Egyház főtákosát látogat egyházunkba

- július 6-7-én John E. Felch, amerikai presbiteriánus testvéregyházunk moderátora keresi fel egyházunkat

- december 6 és 10-e között a Kanadai Presbiteriánus Egyház részéről Ron Wallace és Glynis Williams, a külmisziós bizottság volt és jelenlegi vezetője érkezik Királyhágómellékre.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

Nagyvárad, 2017. június 9.

ANTAL JÁNOS
előadótanácsos

16. számú melléklet

Az Egyházkerület Jogi Ügyosztályának jelentése

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Az egyházkerület jogi osztályának tevékenysége az elmúlt esztendőben egyfelől magába foglalta a már folyamatban lévő jogi vonatkozású ügyek továbbvitelét, másfelől új jogi problémák orvoslását fedte le, a törvényekben és a Kánonban leírt kompetenciáknak megfelelően.

Az egyházi ingatlanok visszaszolgáltatását illetően elmondható, hogy lelassulva ugyan, de folyamatban van. Szinte minden letett igénylés esetében kér további igazoló-, kiegészítő iratokat az Országos Tulajdon-visszaszolgáltatási Hatóság az egyházközsegektől, melyek vonatkozhatnak a tulajdonjogra, az elkobzás módjára, vagy a kérelmet benyújtó egyházközség jogosultságára is.

A 2016-os év december 15-én a román kormány a 98/2016 sürgőségi kormányrendelettel ismét meghosszabbította 2018. január 1-ig a helyi, megyei és Bukaresti földalapi bizottságoknak a visszaszolgáltatási kérelmek megoldására, a birtokba helyezésre és a birtoklevelek kibocsátására vonatkozó kötelezettségének a határidejét, módosítván ez által a 165/2013 visszaszolgáltatási folyamatok lezárásáról szóló törvényt.

Az egyházkerület számára két, nagy jelentőségű ingatlan esetében hozott elutasító végzés a Bukaresti Ingatlan-visszaszolgáltató Bizottság, mégpedig a *Máramarosszigeti Református Líceum* és a *Zilahi Református Wesselényi Kollégium* tekintetében. Mindkét esetben a tulajdonosi jogcím hiányával indokolták a döntést, hivatkozva arra, hogy a telekkönyvekben sehol sem szerepel a Királyhágómelléki Református Egyházkerület mint tulajdonos, azaz nem az egyházkerület volt az a jogi személy, akitől elkobozták az ingatlanokat, figyelmen kívül hagyva azt a tény, hogy a református egyház hozta létre és tartotta fenn ezen tanintézményeket. Mindkét elutasító végzést megfellebbezte bíróságon az egyházkerület. A perek még folyamatban vannak.

A kárpótlási végzéssel rendelkező gyülekezetek megkapták az elmúlt évben a megítélt kárpótlási összeg harmadik részletét.

Az Egyházkerület *Kossuth utca 3. szám alatti ingatlanában lévő öt, elidegenített lakrész* tulajdonjogának helyreállítása folyamatban van. Kettő ingatlan esetében a 20-as valamint a 23-as lakrészek tulajdonjoga 2014 júliusától már az egyházkerületünkön szerepel. A 2014-ben indított három per közül még egy folyamatban van. A már bírósági úton visszaperelt két lakrész ügycsomója pedig a Bukaresti Ingatlan-visszaszolgáltató Bizottsághoz lett továbbítva, ahol sor kell hogy kerüljön a restitúciós végzés kiállítására, annak következtében, hogy az előző tulajdonosok jogait bírósági végleges döntés által sikerült érvényteleníteni. A egyik ingatlan folyamatban lévő ügyének perét pedig a törvényszék visszarendelte alapfokra újratárgyalás végett.

A fentnevezett ingatlan két lakrészére vonatkozóan sikeresen lezajlott a kilakoltatási per is az Egyházkerület javára, az egyik esetben alapfokon megnyert, valamint a második esetben másodfokon is megnyert törvényszéki döntés alapján. Az épület belső felújításra szorul, minek következtében a bérleti szerződések meghosszabítására nem kerülhetett sor. Két bérlő azonban nem kívánt tudomást venni erről, ebből kifolyólag szükségessé vált peres úton rendezni a helyzetet.

A *barátkai ingatlan* pere, melyet a Bihar Megyei Tanács indított az Egyházkerület ellen még 2014-ben a Nagyváradai Táblabíróságon, és amelyben alapfokon az egyházkerület javára született döntés, nem zárult le. A Bihar Megyei Tanács 2015-ben benyújtott fellebbezése nyomán a Bukaresti Legfelsőbb Ítélo- és Semmítőszék hivatott tárgyalni az ügyet, mely folyó év május 3-ra tűzte azt napirendre. E terminuson érdemi tárgyalásra még nem került sor, csupán a fellebbezés indokoltságának elbírálására.

Az Egyházkerület és a Gencsi gyülekezet által *Rinco János ellen*, 2015-ben a Nagyvárad Bíróságon *indított pert*, melyben Rinco János és Báthori Gyula között megkötött *Követelés engedményezési szerződés* semmisségének megál-

apítása lett kérelmezve, alapfokon elutasította a Nagyvárad Bíróság. A másodfokon született ítélet sem lett kedvező az egyház számára. A Szatmári Törvényszék nem látta bizonyítottnak Báthori Gyula azon szándékát, hogy a fentnevezett szerződés megkötése által akarta elkerülni az ellene indított végrehajtást.

A *fegyelmi ügyeket* tekintve elmondható, hogy Mikló Ferencz volt esperes fegyelmi ügyben döntés született. Az Egyházkerület Fegyelmi Bizottsága elmarasztaló ítéletet hozott, melyet Mikló Ferencz megfellebbezett. A Zsinati Fegyelmi Bizottság viszont az Egyházkerületünk vád képviselőjének a vádiratát megalapozottnak találta, a fellebbező közigazgatási intézkedéseivel kapcsolatos okiratokat semmisnek nyilvánította, valamint a vád képviselőjének indítványozására a szóban forgó ügyben egyházkerületünk javára 2500 lejes perköltségi díjat is megállapított, amely befizetésre is került a zsinati fegyelmi bizottság döntése alapján.

Ugyancsak a 2016-os év folyamán kifejtett tevékenységünkkel kapcsolatosan elmondhatjuk, hogy jogi tanácsadást nyújtottunk munkaügyekben, szerződések értelmezésében, vagy akár a 26/2000 egyesületekre és alapítványokra vonatkozó kormányrendelettel kapcsolatosan, ez utóbbi esetben bírósági képviseletet is biztosítottunk az igénylő egyházi jogi személynek.

A fentieknek megfelelően kérem tisztelettel a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés által a 2016-os jogi ügyosztályosztály felolvasott jelentésének az elfogadását.

Isten áldását kérve a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés munkájára,

Nagyvárad, 2017. május 29.

Maradok tisztelettel,

FENESI TIBOR
egyházkerületi jogtanácsos

17. számú melléklet

Az Építészeti és Műemlékügyi Szakbizottság jelentése

Jelentésünkben az előző évekhez hasonlóan elsősorban a kifejezetten műemléki jellegű beruházási, helyreállítási, illetve adminisztrációs tevékenységekre térünk ki, számbavéve az elmúlt év megvalósításait, támogatási forrásait és problémáit.

Hat nagyméretű beruházást – az ákosi, tasnádi, szilágycsehi, székelyhídi, kusalyi, és máramarosszigeti templomok felújítását, valamint egy kisebbet, a menyőit – terveztünk a 2016 év folyamán előkészíteni, és benyújtani a pályázatot az uniós finanszírozású Regionális Operatív Program 5.1 fejezete keretében, ezekhez Kusaly kivételével elkészültek a műszaki dokumentációk. A kiírások feltételei miatt végül a menyői beadásától elálltunk, a tasnádi tervhez az ottani önkormányzat műszaki osztálya nem adta ki az urbanisztikai bizonylatot, a máramarosszigetihez pedig a Művelődésügyi Minisztérium hibás szövegű engedélyt bocsátott ki, ezért elestünk a sikeres pályázás lehetőségétől. A székelyhídi terv sajnos elbukott az adminisztrációs szűrőn a tulajdonjogi helyzetet igazoló iratok egy kisebb hiányossága miatt, viszont a kész műszaki tervekkel reményeink szerint könnyebben találhatunk finanszírozási forrást. Így végül az ákosi és a szilágycsehi pályázat bizonyult sikeresnek, itt a konkrét finanszírozás lehetősége és időzítése a napokban dől el.

Az uniós finanszírozású HU-RO Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttműködési programon belüli sikeres 2012-2015-ös kifizetésű „Középkori templomok útja turisztikai célú attrakciófejlesztése” című projekt eredményeit figyelembe véve, a Tiszántúli Református Egyházkerülettel és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési és Környezetgazdálkodási

Ügynökséggel történt többszöri egyeztetés nyomán a KRE a programot kiterjeszti Bihar megye felé is, így jórészt elkészültek a pályázati dokumentációk műszaki tervei Érbogyoszló, Pelbárt-hida, Csatár, és Szilágyper műemléktemplomaihoz, ezeket várhatóan folyó év nyarán nyújtjuk be. Korábban a szalárdi gyülekezet visszalépett, viszont folyó évben ismét jelezték részvételi szándékukat a programban.

Az említett templomok felújítása mellett a kiírás feltételei függvényében esetleg több templomnál kisebb promóciós és turisztikai célú beruházást is tervezünk.

Hadadon több ízbeli egyeztetés nyomán a gyülekezeti életnek és az istentiszteleteknek is helyet adó Degenfeld-kastély helyreállításának érdekében partnerségre léptünk a hajdúnánási és a hadadi Önkormányzattal egy közös HU-RO projekt benyújtása végett, partnerek lennének benne a Babes-Bolyai Tudományegyetem, valamint a Szatmár Megyei Környezetvédelmi Hivatal, itt viszont más pályázati lehetőségeket is figyelemmel kísérünk, a műszaki tervek összeállítása itt is a végéhez közeledik.

Az uniós Vidékfejlesztési Programhoz benyújtott pályázatok közül kettő 2016-ban pozitív elbírálásban részesült – Magyarberkesz és Jákóhodos –, mindkét helyen folyamatban van a kivitelezési közbeszerzés adminisztrációja. Ugyanehhez a programhoz – illetve a kiírás szempontjai függvényében részben a Határon Átnyúló Együttműködési programhoz – készítjük elő a szárazberki, sándorhomoki, mikolai, atyai, halmi és apai templomok helyreállítási terveit. A Vidékfejlesztési pályázattal kapcsolatos több negatív körülményből okulva ismételten fokozottan fel-

hívjuk gyülekezeteink figyelmét arra, hogy a saját érdekükben, elsősorban a szakmai támogatás és az objektív információcsere miatt egyeztessenek a főhatósággal minden pályázati megkezdés, illetve komplexebb pályázati feltételrendszer esetén.

Több pályázati lehetőség valamelyikét célozná meg a szilágynagyfalui egyházközség, a tulajdonában levő Bánffy-kastély elkészült restaurálási és újrahazsnosítási tervével.

A 2016-ra kiírt, kifejezetten műemlék-helyreállításokra vonatkozó Rómer Flóris-programban a feketegyarmati és a köröskisjenői templom részesült támogatásban, előbbiben a kivitelezési munkák elkészültek, utóbbinál az eljövendő hetekben fejeződnek majd be.

Ugyanezen forrásból, a Teleki László Alapítvány bonyolításában kezdődhetett el Igazfalván a templomtorony sisakjának tartószerkezeti megerősítése.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület és a Tasnádi Református Egyházközség közös projektjeként még 2016-ban elkezdődött, és mára jórészt elkészült a szódemeteri Kölcseyközpont felépítése.

Folytatódott a Nyugdíjpenztár Kossuth (Independentei) utca 3. számú ingatlanjának felmérése, hogy képet alkothassunk az épület állagának helyzetéről és stratégiát alakíthassunk ki a jövőbeli hasznosításról.

Kérem Ft. Közgyűlést jelentésem elfogadására.

Nagyvárad, 2017. június

EMÓDI TAMÁS
építésügyi és műemléki előadótanácsos

18. számú melléklet

Jelentés a KRE levéltárában folyó munkálatokról

Az előző évi jelentés óta eltelt esztendő folyamán a levéltár életéből az alábbi eseményeket, munkálatokat emelnénk ki:

Az utóbbi hónapok során is folytattuk a három esztendőre megkezdett és a debreceni Tiszántúli Református Egyházkerületi és Kollégiumi Levéltár által támogatott digitalizálási munkánkat, melynek során az alábbi egyházközségi levéltárakra került sor:

Kraszna (Szilágysomlyói em.) . . . 3.000 felvétel
Szilágyperecsen (Szilágys. em.) . . . 2.500 felvétel
Lompért (Szilágysomlyói em.) . . . 1.400 felvétel
Szilágynagyfalu (Szilágys. em.) . . . 3.100 felvétel
Selymesilosva (Szilágysomlyói em.) 270 felvétel
Szaniszló (Nagykárolyi em.) . . . . 900 felvétel
Piskolt (Nagykárolyi em.) . . . . 900 felvétel

Az elmúlt időszakban négy levéltárat szálítottunk be tartós letétként az Egyházkerületi Levéltárba: Csomaközi és Bere (Nagykárolyi em.), Siter és Fugyivásárhely (Bihari eme.).

A Román Nemzeti Levéltár Bihar megyei kirendeltségén őrzött, 1973/1974-ben államosított református egyházközségi és esperesi levéltárak anyagából digitalizáltunk egy sor korábban kijelölt irategyűttest, összességében mintegy 10.000 felvétel készült, igen értékes anyagokkal gazdagodott digitális adatbázisunk.

2016. október 31-én avattuk fel a váradi vár

fejedelmi palotájának második emeletén a nagyváradi református egyház múltját bemutató állandó kiállítást. A mintegy 30 pannóból, három kiállítási tárló anyagából és a Szenci Kertész Ábrahám által használt nyomdai sajtó életnagyságú rekonstrukciójából álló kiállítás koncepciója és kivitelezése az Egyházkerületi Levéltár munkája.

2016 novemberének első napjaiban kezdtük el az Egyházkerületi Levéltár átköltöztetését a Városháza (Teleki) utcai régi helyiségekből az új püspöki székházba. A fél évig tartó költöztetésnek semmiféle anyagi vonzata nem volt, teljes egészében önerőből, a levéltár munkatársának kivitelezésében valósult meg. Lebontottunk és az új helyszínen felépítettünk mintegy 330 folyóméternyi Salgó-Dexion rendszerű fémállványt, melyre összességében 2.000 szabványos levéltári dobozban helyeztük el az átszállított anyag nagyobbik részét. További mintegy 70 folyóméternyi levéltári irat alapszintű rendezése és dobozolása még várat magára. A levéltár az új épület földszintjének két helyiségében (a közigazgatási levéltár és a régebbi fondok teljes egészében), továbbá az alagsor két helyiségében került elhelyezésre. A költöztetési munkálatok a jelen közgyűlést megelőző napokban értek véget.

2016 őszén jelent meg a debreceni egyházkerületi levéltár forráskiadványainak tagjaként

– alulírott közreműködésével – „A Békés-Bánáti, Bihari, Érmelléki és Nagybányai Református Egyházmegegyek vagyonszeirásai jegyzőkönyvei 1809”, majd 2017 márciusában „A Máramarosi és Szabolcsi Református Egyházmegegyek vagyonszeirásai jegyzőkönyvei 1809” c. kiadvány. Jelenleg az Érmelléki Traktus egyházközségeinek 1823-ban összeállított történeteit készítjük elő kiadásra. A mintegy 300 oldalas kézirat munkája sajtó alá rendezése, megjelenése 2018 első felére várható.

Levéltárunk a Református Egységnap és a jubileumi esztendő alkalmából elkészítette az egyházkerület 140x160 cm nagyságú térképét (az egyes egyházmegegyeket ábrázoló részletei digitálisan is elérhetőek az egyházkerület honlapjának Címtár menüpontjában), továbbá a debreceni testvérkerülettel közösen újra kiadtuk a régi Tiszántúli Egyházkerületet ábrázoló, eredetileg 1912-ben megjelent térképét.

Alulírott folyó év július 3-6. között Debrecenben fogja képviselni levéltárunkat a Magyarországi Egyházi Levéltárosok (és Levéltárak) Egyesületének idei soros konferenciáján.

Nagyvárad, 2017. május 9-én

EMÓDI ANDRÁS
egyházkerületi levéltáros

19. számú melléklet

Jelentés a KRE Zenei Bizottságának tevékenységéről

„Kész az én szívem, óh Isten, hadd énekeljek és zengedezzek.” Zsolt 108,2

Isten iránti hálával vesszük számba az elmúlt esztendő zenei eseményeit. A sokrétű, sok embert mozgató zenei események közül a jelentésben csupán néhány kerül említésre. Nem térek ki külön az egyházmegyei kórustalálkozókra, énekversenyekre, az egyes gyülekezetekben megrendezett orgonahangversenyekre, zenés áhítatokra. Köszönet illeti mindazokat, akik ezek megszervezésében és lebonyolításában részt vettek. Ugyanakkor elismerés illeti a lelkipásztor-kórusok és kántorkórusok munkáját, hazai és anyaországbéli szolgálataikért.

A Zenei Bizottság 2016-ban három alkalommal ülésezett.

Január 16-án a 2016-os esztendő zenei eseményeit állították össze, úgymint Hegyközszentmiklósi Zenetábor, Kántorképző Tanfolyam, valamint őszi kántorkonferencia. Az ülésen a készülő kántortörvény-csomag egyes hiányzó pontjait is kidolgozták.

A Hegyközszentmiklósi Zenetáborban több mint 60 gyermek és ifjú vett részt. A táborban furulya-, gitár- és billentyűs hangszeroztatás zajlik, sok énektanulással; a tábor végén ünnepi, zenés istentiszteleten mutatják be a gyermekek az egy hét alatt tanultakat a hegyközszentmiklósi református templomban.

A XI. Kántorképző Tanfolyam július 25-augusztus 13-a között került megrendezésre. A tanfolyamon 17 hallgató vett részt, hat új hallgató jelentkezett. A tanfolyamra változatlanul nagy szükség van, ugyanis sok gyülekezetben még mindig nincs kántor, illetve szakképzett kántorokból továbbra is hiány van, ez leginkább akkor mutatkozik meg, amikor megüresedik egy kántori állás. Egyházkerületünk és a Zenei Bizottság fontosnak tartja a szolgálatban lévő kántorok anyagi megbecsülését is, hiszen ez garantálhatja, hogy egy kántor hosszú távra tervezze meg a szolgálatát egy gyülekezetben. Éppen ezért a

lelkészi fizetések emelésével a kántorok fizetése is emelkedik, az állami törvények és a megszabott fizetési sávok szerint.

Szeptember 17-én az októberi kántorkonferencia programját állította össze a bizottság, melynek központjában az elkészült szöveges korálkönyv bemutatása állt. A konferencia korálkönyveink évszázadait vonultatta fel, előadásokkal, ünnepi istentisztelettel és könyvbemutatóval, valamint korálkönyv-kiállítással egybekötve. Ezúton is megköszönjük Rácz Lóránd zilah-belvárosi kántor, zenetanár munkáját, amellyel mintegy négyévi előkészület után egy igen szép és hasznos munkát tett le a kántorok számára. Az egyházkerületünk által felkarolt kiadvány iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik, nemcsak a kerületünkben és Erdélyben, hanem Magyarországon is. A korálkönyv már az 500 éves jubileumi év jegyében került bemutatásra.

A november 5-én tartott ülésén a Zenei Bizottság a jubileumi év zenei eseményeire összpontosított, ezek közül is kiemelkedik a 2017. május 12-13-án megrendezésre került egyházzenei konferencia a Partiumi térség reformátorainak, énekszerzőinek munkásságáról, valamint a május 20-án, Nagyváradon megrendezett Egység Fesztivál. A jubileumi év zenei eseményei közé sorolandó még a XII. Kántorképző Tanfolyam, valamint az októberben Koltón megrendezésre kerülő egyházkerületi kórustalálkozó, és a már hagyományos reformációi ünnepi istentisztelet Nagyvárad gyülekezeteinek részvételével.

A Zenei Bizottság elkészítette az egyházkerület kórusainak összesített listáját. Erre azért is szükség volt, mert évente meghívunk egy kórust Budapestre, a Művészetek Palotájában megrendezésre kerülő Református Énekek hangversenyre. Ugyanakkor több gyülekezetből érkeztek kórusok a Református Zenei Fesztiválra, Budapestre, az ott megrendezett kórustalálkozóra.

A Zenei Bizottság képviselőjében Bodnár

Lajos lelkipásztor részt vett a Dániában megrendezett ECPCM (European Conference for Protestant Church Music) konferenciáján.

Egyházkerületi zenei előadó több egyházmegyei kórustalálkozón vett részt szakmai zsűritagként (Érmellék ifjúsági-és felnőtt kórustalálkozó, zilahi, valamint nagykárolyi egyházmegye kórustalálkozója). Ugyanakkor részt vett több budapesti tanácskozáson, énekeskönyvi bizottsági gyűlésen, kántorképző tanfolyamok vezetői tanácskozásán valamint a Romániai Himnológiai Társaság Kongresszusán, ahová előadásra hívták meg a temesvári egyetemre.

Továbbra is aggasztó az egyházkerületünkben található műemlék orgonák állapota, valamint a felújításuk módja. Ritka esetben kérnek szakmai tanácsot a lelkipásztorok orgona-felújítás előtt, holott a Kánon értelmében így kellene eljárni. Ezért ellenőrizhetetlen a műemlék orgonák felújításának folyamata, szakmai felügyelete. Tudatosítani kellene, hogy nem avatkozhat be bárki a műemlék orgonák felújításába. Magukat orgonarestaurátornak mondó személyek olcsó pénzért nagy károkat okozhatnak, melyeket nem lehet visszafordítani. Ezért nyomatékosan kérjük, jelezzék a zenei előadó felé, ha orgona-felújításra vagy orgonaeépítésre készülnek egy gyülekezetben.

Református egyházunk jubileumi évében figyeljünk még jobban oda reformátori ének-örökségünkre, támogassuk gyülekezeteinkben az énektanítást, a gyermekek énektanítását, a kórusok tevékenységét. Küldjük a kántorokat, a zene iránt érdeklődő fiatalokat a nyári Kántorképző Tanfolyamra, zenetáborokba, hogy legyen utánpótlás, és ne szűnjék meg gyülekezeteink ajkán az ének. Isten segítsen ebben mindnyájunkat.

Nagyvárad, 2017. június 8.

OROSZ OTÍLIA VALÉRIA
egyházkerületi zenei előadó

20. számú melléklet

A Presbiteri Szövetség (PSZ) jelentése

Ft. Egyházkerületi Közgyűlés, ft. Csűry István püspök úr, Főgondnok úr és minden kedves jelenlévő!

Hadd köszöntsem Önöket az Igének szent üzenetével az 1Ján 4,16 alapján. „Az Isten szeretet, és a ki a szeretetben marad, az Istenben marad és az Isten is ő benne”.

Az igének tanítása legyen a mi szövetségünk református egyházunkban és minden jó cselekedetünk, szolgálatunk szolgálja az emberiség javát és mindez az Isten dicsőségére váljék!

A 2016-os évi első együttlétünk, illetve tisztújító közgyűlésünkön megválasztott az új elnökség, úgymint Tóth András elnök, Bara Csaba

főtitkár, valamint Lakatos Nella jegyző. Ezen alkalommal adtuk át a szolgálattevő presbitereknek a Presbiteri Szolgálatért Díjat 30 személynek, ft. Csűry István püspök úr által. Ezen a közgyűlésen perselyes adakozást hirdettünk meg és kértük az egyházmegyéik segítségét a Kárpátaljai Presbiter Szövetség anyagi támogatására, ily módon 400 eurónyi lejt adtunk át a beregszászi elnökségi ülésünkön október 22-én.

2016. augusztus 26–28-án tartottuk meg évi nagy konferenciánkat, melynek központi témája volt a 450-éves Heidelbergi káté, és olyan neves előadókat hallgathattunk, mint dr. Juhász Tamás nyugalmazott egyetemi tanár, Kulcsár Árpád, Pocsveiler István, Szász Bálint Róbert

lelkipásztorok. Ezen együttlétünk úrvacsoravételével zárult.

2016. október 8–9-én tartottuk meg a szövetségünk elnökségi, szakbizottsági ülését és az egyházmegyéik PSZ elnökeinek, főgondnokainak tanácskozását Solyomkőváron. Nagyvonalakban ezek voltak a rendezvényeink Istennek kegyelméből.

Szövetségünk a következő meghívásoknak tett eleget a kölcsönös kapcsolattartást ápolva:

1. A magyarországi PSZ szervezésében részt vettünk 2016. március 12-én a szövetség közgyűlésén.

2. 2016. április 22-én a magyarországi PSZ 25-ik jubileumi ünnepén voltunk a zsinati díszteremben Budapesten.

3. A Miskolcon megtartott háromnapos konferencián 2016. július 1–3 között 11-en vetünk részt. Továbbá részt vettünk a Békés egyházmegye területi szervezetének Kötégyánban megtartott konferenciáján.

2016. október 22–23-án tartottuk meg Kárpátalján, a beregszászi diakóniai központban a Kárpát-medencei Presbiteri Szövetségek Együttműködési Tanácsának ülését.

4. Az Erdélyi Református Egyházkerület presbiteri szövetségi konferenciáján vettünk részt Sepsiszentgyörgyön 2016. szeptember 2–3-án a református központban.

5. Részt vettünk a Magyar Református Egységnapon Kolozsvárott 2016. május 21–22-én.

Egyházmegyei konferenciáin, rendezvényein vetünk részt a következő helységekből:

1. 2016. május 28-án a Nagykárolyi Református Egyházmegyei PSZ szervezésében a Tasnádi református templomban.

2. 2016. szeptember 10-én a Szilágysomlyói Református Egyházmegye PSZ-ének szervezésében tartott konferencián a sólyomkővári ifjúsági központban.

3. Szeptember 24-én a Nagybányai Református Egyházmegye PSZ-ének szervezésében tartott konferencián.

4. Október 1-én a Szatmári Református Egyházmegye PSZ-ének szervezésében megtartott konferencián.

5. Október 21-én az Érmelléki Református Egyházmegye PSZ-ének szervezésében megtartott konferencián.

A KREPSZ programtervezete a 2017-es év vonatkozásában:

– 2017. március 18-án közgyűlés, ahol elhangzanak a beszámolók, átadják a Presbiteri Szolgálatért Díjat.

– 2017. április 29-én Emmaus kurzus megtartása.

– 2017. május 13-án református családok csendesnapja Solyomkőváron.

– 2017. augusztus 25–27-én presbiteri konferencia a nagyváradi egyházkerületi székházban, témája az 500 éves reformáció.

Szeretettel megköszönöm megtisztelő figyelmüket, és kérem jelentésem elfogadását.

Sarmaság, 2017. április 24.

TÓTH ANDRÁS
elnök

21. számú melléklet

A Lelkészerkezleti Szövetség elnökének jelentése

Főtiszteletű Közgyűlés!

Az egyházmegyei lelkeszerkezleti elnökök beszámolója szerint egyházkerületünk mind a kilenc egyházmegyéjében létezik és több-kevesebb hatékonysággal szolgál a megyei szintű lelkeszerkezleti szövetség. Az utóbbi néhány hónapban elnökváltás történt a zilahi, a szilágysomlyói, a nagykárolyi egyházmegyéikben. Az aradi egyházmegyéből távozott az addig elnöki tisztséget betöltő lelkipásztor, de még a kerületi elnökséget nem értesítették az új elnök megválasztásáról.

Az egyházmegyei elnökök fő tevékenysége a negyedévi értekezletek megszervezésében nyilvánul meg. A kreditpontok begyűjtésének kötelezettsége miatt, viszonylag jó a megyei értekezleteken való részvételi arány.

Inkább a kreditpont gyűjtése mozgósítja a lelkipásztorokat, mint a közösségi, szövetségi tudat.

Érdeemes elgondolkoznunk azon, hogy egy-egy lelkipásztornak ki a fő szövetségese, az őt elhívó Isten és a szintén az isteni hívó szóra szolgálatba állt lelkipásztor szolgátság és sorstárs, vagy a társadalmi élet egy-egy kiemelkedő személyisége, az üzleti világ vezetői, vagy a szórakoztató ipar képviselője?

Vannak követésre méltó próbálkozások a testvériesebb és igei megalapozottságú lelkipásztori szolgálatra. Vannak egyházmegyei, ahol havonként lelkipásztori bibliaórát tartatnak. Vannak lelkipásztori munkaközösségek, ahol egymás tudása és hite által épülve készülnek az igehirdetés szolgálatára, ez a szövetség lényege és a lelkipásztori szolgálat Jézustól kapott gyönyörűséges igája. Ha nem ez az első a lelkipásztor életében, akkor minden más próbálkozása a közösségszervezésre üres, sőt a Lélek megsomorítását okozó próbálkozás.

Nagy lehetőségek kínálóznak, és nagy kísértések leselkednek ma a lelkipásztorok szol-

gálatára és személyes családi életére. Ezért szükséges, hogy a szövetségünkre, egymás életére és szolgálatára imádságos lelkülettel Istentől kérjünk naponta az áldást és a megújulást.

A legutóbbi egyházkerületi közgyűlésen elhangzott beszámoló óta a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Lelkeszerkezleti Szövetségében következő események történtek:

1. 2016. szeptember 8-án egyházkerületi konferenciát tartottunk Nagyváradon a Nagyvárad-újvárosi református templomban. Igét hirdetett Szász Bálint Róbert kerületi alelnök, 40 lelkipásztor jelenlétében.

Ezen a konferencián két előadást hallgattak a megjelent lelkipásztorok:

1. Dr. Buzogány Dezső professzor: *A magyar reformáció sajátosságai és jelen egyházi életünkre ható következményei*

2. Nt. Jobb Domokos ombodi lelkipásztor: *A magyar református lelkipásztor sajátos küldetése ősi értékeink felmutatása tekintetében*

Ezen a lelkeszerkezleti konferencián jelen volt egyházkerületünk püspöke, ft. Csűry István püspök, aki a fórumbeszélgetések rendjén tájékoztatta a lelkipásztorokat az őket érintő dolgairól. Egészen nyílt, őszinte, testvéri hangulatban ment végbe a 2016-os esztendő lelkeszerkezleti konferenciája, amiért legyen hála Istennek és illesse köszönet a résztvevőket.

2. Az OLTT által akkreditált előadások címjegyzéke enyhe növekedést mutat a királyhágómelléki lelkipásztorok előadásai tekintetében. Illesse köszönet az előadást vállaló lelkipásztorokat.

3. Az egyházkerület közigazgatási és gazdasági tanácsosainak hathatós segítségével és útmutatásával minden megyei értekezlet számára elérhetővé és lehívhatóvá vált a HEKS

alapítvány által megyei értekezletek támogatására jóváhagyott összeg.

4. 2017. március 10-én Zilahon tartottuk az elnöki tanácskozást, ahol minden megyei elnök elmondhatta észrevételeit a lelkipásztori közösség jobb és hatékonyabb megszervezése érdekében. Ezen a találkozón, mint meghívott megjelent nt. Vinczéné Pálfi Judit egyházkerületi missziói előadótanácsos is, aki támogatásáról biztosította az értekezleti szövetségünket, figyelmünkbe ajánlva azokat a lelkipásztor-továbbképzési lehetőségeket, melyek erősítik tudásban és hitben a missziót végző lelkipásztorokat.

5. 2017. április 19–20-án Székelyudvarhelyen szervezte meg a RORLÉSZ intéző bizottsága az országos konferenciát. A konferencián a fórumbeszélgetést egyházkerületünk részéről Nt. Forró László egyházkerületi főjegyző vezette.

A konferencia tisztújítással zárult. Az elkövetkező négy évben nt. Kerekes József, a Nagyvárad-Rogériuszi Református Egyházközség lelkipásztora lett a RORLÉSZ elnöke és nt. Oroszhegyi Attila pusztakamarási lelkipásztor a titkára. A RORLÉSZ történetében először van királyhágómelléki elnöke az országos lelkeszerkezleti szövetségnek. Isten áldása legyen az új elnökség szolgálatán.

6. A KERLÉSZ jelenleg 17073,50 lejjel rendelkezik. Ez a pénzösszeg teljes egészében a tagdíjakból tevődik össze.

Az egyházkerületünk közgyűlésének munkájára Isten gazdag áldását kívánva, kérem jelentésem elfogadását!

Nagyvárad, 2017. június 9.

GÁL SÁNDOR
KERLÉSZ elnök

JEGYZŐKÖNYV,

mely felvétel 2017. szeptember 29-én az Egyházkerületi Székházban a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának ülésén

Jelen vannak: Csúry István püspök, Bara Lajos István főgondnok, Forró László főjegyző, Török Sándor presbiteri főjegyző, Tatár Miklós presbiteri aljegyző, Dénes István Lukács generális direktor;

Máthé Róbert, Képiró Gyula Jenő, Geréb Miklós, Kovács Gyula, Filep Attila, Gáll Zoltán, Kovács István, P. Szilágyi Zoltán, Nagy Mihály, Székely Zsolt, Ecsedi Árpád és Huszár László lelkesítő tagok;

Pozán Edit, Kölcsei István, Csúry Miklós, Dallos László, Végh József, Tóth András, Búcs Attila, Koszorús István, Boga Ferenc, Mészáros Károly, Szász Ferenc presbiteri tagok.

Hiányzik: Kánya Zsolt Attila aljegyző, valamint Matyi Miklós, Biró Zoltán presbiteri tagok.

Tanácskozási joggal jelen vannak: Farkas Zsolt közigazgatási előadótanácsos, Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos, Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos, Antal János külügyi előadótanácsos, Szűcs Éva tanügyi előadótanácsos, Wagner Erik kiadói előadótanácsos, Fenesi Tibor jogtanácsos, Petrucz Izabella jogtanácsos, Mikló István Boldizsár katechetikai előadó, Jobb Domokos ifjúsági előadó, Emődi András levéltáros, Gáll Sándor lelkesítőtag elnök, dr. Pásztori Kupán István teológiai tanár, Módi József EK-elnök.

Forró László főjegyző az 1Tim 4,7-8 alapján hirdette Isten Igéjét.

Életérzés – nem számíthatok senkire. A társadalmi kötelek felbomlásával egyre inkább eluralkodó életérzéssé válik az, hogy csak magamra számíthatok. Talán nincs is ember, aki valamilyen formában, vagy valamilyen helyzetben ne tapasztalta volna. Döbbenetes a magamra utaltság kilátástalansága.

Hihetetlen ellentmondás, hogy a sokszáz- ezres, vagy milliós nagyvárosokban még inkább állandósul ez az érzés, sőt valósággá válik.

Annnyira belénk ivódik, hogy már nevelési elv lesz belőle és gyermekeinket is arra tanítjuk, hogy senkire nem számíthatnak. A megállapítás kiterjeszhető kisebb közösségekre, de nemzetre és országra is – bár ez már önmagában lévő ellentmondás lenne. De mégis igaz.

Lebutított verzió. Egyik szaküzletben láttam, hogy teljesen egyforma méretű és feliratozású videokamerákat árulnak. Kérdésemre elmondták, hogy nem tudnak gyengébb minőséget gyártani, ezért a legyártott jobb minőségű videokamerát utólag „lebutítják”, azért hogy az árképzésben legyen választék.

Valahogy így képzelem el az embereket. Isten „jóvá és a maga hasonlatosságára” teremtett mindnyájunkat. De utólag jön a „rendszergazda” és akit tud lebutít. Sok esetben olyan jól sikerült a lebutítás, hogy nem lehet megértetni azt, hogy Istenre lehet számítani.

Kegyesség. Mi a kegyesség? No, nem az el- tompult tekintettel való köldöknézés, vagy bibli- ai igék mantrázása.

Eredeti jelentése: helyet adni valakinek, akit

tisztelek! Átadni a helyet. Átadni a helyet bu- szon, villamoson, bárhol, nemcsak pusztá ud- variasság. Ezzel elismerem, hogy a másik – akár életkoránál fogva, vagy mert gyermeket nevel – nálam különb, tiszteletre méltó.

Ha vizsgán a tanár kijavít, helyet adok a vé- leményének és ezzel elismerem, hogy nálam töb- bet tud. Ugyanígy, ha a szülő tanácsol és helyet adok a véleményének, ezzel elismerem, hogy egy-egy életkérdésben nálam többet tud.

Csakhogy akit arra neveltek, hogy ő a leg- különb, az nem tudja elismerni, hogy más töb- bet tudhat. De nem is ad helyet sehol, senkinek, semmiben.

Istenre számítani – átadni a helyemet. A ke- gyesség az, hogy átadom a helyemet Istennek. Az Én egy kissé alábbszáll és elismerem, hogy nálam különb. A lebutított verziójú ember nem adja át a helyet. Csak azt hajtogatja, hogy Isten meg akarja fosztani valamitől. Szabadságától, örömétől, bármitől. Aki képes átadni helyét, az megtudja, hogy nemcsak magára számíthat. Boldog tapasztalás! Ebben az életben erő (düna- misz) van, a jelenvaló és jövő életnek ígérete.

Átadni a helyemet nem köztelező, de érde- kem! Kissé nyersen hangzik ebben a formában. De mindig rácsodálkoztam azokra az öregekre akik fogságot, börtönt szenvedtek és talpra áll- tak. Honnan volt erejük? A kiemelkedő emberek kiemelkedő teljesítményeiről nem is beszélve!

Szám: 11/ 2017.

Tárgy: Az ülés megnyitása – Bara Lajos István főgondnok

„Isten iránt való hálaadással tekintünk visz- sza a reformáció kezdete óta eltelt 500 esztendő- re, és hirdetjük, hogy továbbra is örömmel fel- vállaljuk a reformátorok örökségét.

Hálaadással tekintünk vissza ennek az évnek minden áldásos rendezvényére: az egység napjá- ra itt Nagyváradon, a II. Helvét Hitvallás újra ki- adásának ünnepi pillanataira Debrecenben, az unitárius, lutheránus és református felekezetek csaknem négy és fél évszázados békés, egymás hite által épülő erdélyi együttélésére emlékező közös ünneplésre Kolozsvárott; az egyházme- gyéinkben és egyházközösségeinkben megszerve- zett reformáció szellemében történő megmozdu- lásért, rendezvényért, kimondott vagy kiénekel- t bizonyoságtételért, oktatási intézményeink közös erőt és összetartozást sugalló találkozásaiért és színvonalas rendezvényeiért, és köszönetet mon- dunk egymásnak a kölcsönös segítségnyújtásért, egymás hite által való megerősödésért. A refor- máció 500 éves emlékünnepe mindannyiunkat visszatekintésre, önvizsgálatra, ugyanakkor szol- gálatra és hálaadásra ösztönöz.

Hiszem, hogy megemlékezésünk, jelhagyá- sunk, találkozásunk, tanácskozásunk, szolgál- tunk nem hiábavaló. Kálvin is hitte ezt, ekként vallotta „Akármilyen lesz is az eredmény, sohasem

bánjuk meg, hogy munkánkba kezdtünk, s foly- tattuk azt.”

Kísérje áldás és kegyelem minden közös munkálkodásunkat, szolgálatunkat, ünneplésün- ket és mostani tanácskozásunkat is, és áldja meg mindenkor az Örökkévaló Úristen egyházunk minden egyes tagját, szolgálattétőjét és órállóját.

Minden jó előmenetelünkben pedig egye- dül Övé legyen a dicséret és dicsőség!

A tanácskozáson túl pedig az Igazgató- tanács szívére helyezném az ukrainai magyar hittestvéreink megpróbáltatásaiért való közös imádkozást, hiszen mi kisebbségben élők tud- juk, hogy sorsunk könnyen rosszra fordul, de ebben is előttünk jár Kálvin, aki így vallotta: „Igaz, gond, baj nélkül sohasem leszünk, de van segélyforrásunk [...]”.

Szám: 12/ 2017.

Tárgy: Számbavétel, hitelesítők választása – Farkas Zsolt előadótanácsos

Megállapítást nyer, hogy az Igazgatóta- nács ülése szabályszerűen hivatott össze és határozatképes.

Igazgatótanács egyhangúlag felkéri Ko- vács István és Tóth András igazgatótaná- csi tagokat a jegyzőkönyv hitelesítésére.

Szám: 13/ 2017.

Tárgy: Előző jegyzőkönyv hitelesítése – Forró László főjegyző

Igazgatótanács egyhangúlag hitelesíti az előző, azaz a 2017. február 10-i gyűlés jegyzőkönyvét.

Szám: 14/2017.

Tárgy: Napirend elfogadása – Csúry István püspök (1.sz.melléklet)

Igazgatótanács egyhangúlag elfogadja az kiközölt napirendet, melyet kiegészít az M. Nagy Ottó Díj odaítélésével és a költ- ségvetés előkészítésével.

Szám: 15/ 2017.

Tárgy: Püspöki bejelentések – Csúry István püspök

A napi Ige a betániai lábmosás történetét írja le. A történetben van egy fontos negatívum: Júdás felháborodik a „pazarlásokon”.

A történet rávilágít arra, hogy az Úr min- denkor tudja, hogy mi történik a lelkek mé- lyén, de ugyanezt az emberek is megtudják. Figyelmeztetés, hogy legyen törekvés az erköl- csi megújulásra.

A. Az Egyházkerületben nagyon sok pályá- zati megvalósítás van folyamatban. Ezek rendjén igazán szép összegek kerülnek befektetésre. Üveg- zsebbel kell végigvinni a pályázati folyamatokat, és akkor elmondhatjuk, hogy jövődőt építünk.

1. sz. melléklet

KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS
EGYHÁZKERÜLET
IGAZGATÓTANÁCSI HIVATALA
Szám: 1173/2017.

A Királyhágómelléki Református
Egyházkerület Igazgatótanácsi Tagjainak

MEGHÍVÓ

Ezennel tisztelettel meghívjuk az Igazgatótanács ülésére, melyre 2017. szeptember 29-én, 10 órai kezdettel, Nagyváradon, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület új székházának tanácsstermében kerül sor.

Napirenden szerepelnek a következők:

1. Igehirdetés – Forró László főjegyző
2. Igazgatótanács ülésének megnyitása – Bara Lajos István főgondnok
3. Püspöki bejelentések – Csűry István püspök
4. Közigazgatási és pályázati ügyek – Farkas Zsolt előadótanácsos
5. Missziói ügyek – Dénes István Lukács generális direktor és Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos
6. Indítványok, javaslatok, beérkezett kérések.

Tisztelettel kérjük a lelkiismeretes és pontos megjelenést, illetve indokolt esetben a visszajelzést, hogy a póttagokat időben be tudjuk hívni. Szeretettel küldjük testvéri üdvözlőnk:

Nagyvárad, 2017. augusztus 21.

CSÜRY ISTVÁN BARA LAJOS ISTVÁN
püspök főgondnok

B. A reformáció 500 éves évfordulója alkalmából köszönetet kell mondani mind a május 20-i Egységnapért, mind az egyházmegyei főrendezvényekért. Az alkalmak kiértékelése megtörtént, ezúttal csak annyit fűz hozzá, hogy szimbolikus volt a rendezvényeken való részvétel, de szimbolikus volt a távolmaradás is.

C. Tájékoztató részletezésre kerülnek az elkövetkezendő események:

- A Reformáció 500 éves évfordulójának kolozsvári ünnepsége és a királyhágómelléki jelenlét.
- A Partiumi Keresztény Egyetem új székházának avatóünnepé és Orbán Viktor miniszterelnök várható látogatása.
- A közéleti képviselőkkel való találkozó, melynek napirendjén szerepel a magyarországi választási regisztráció, illetve a Minority Safe Pack.

D. A Zilahi Református Wesselényi Kollégium számára sikerült a Magyar Kormány segítségével egy nagyértékű telket megvásárolni. Ebben a kérdésben az Egyházkerületi Elnökség – szükségyszerűen – azonnal döntött.

Módi József, az Esperesek Kollégiumának elnöke megköszöni a május 20-i Egységnap megszervezését és lebonyolítását.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 16/2017.

Tárgy: Közigazgatási és pályázati ügyek – Farkas Zsolt előadótanácsos

Szám: 16/A/2017.

Tárgy: A gyakornoki rendszer megváltozása – Farkas Zsolt előadótanácsos

Előadótanácsos részletekbe menően elmagyarázza az új gyakornoki rendszer lényegét. Az Egyházkerület vonatkozásában 12 gyülekezet 13 gyakornok szolgálatával vesz részt a programban.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 16/B/2017.

Tárgy: A kongruák megváltozása – Farkas Zsolt előadótanácsos

A kongruák összegének kiszámolása megváltozott oly módon, hogy gyakorlatilag egyénekre szabottan számolják ki az állami támogatás összegét. Az új számításnak az alapja az, hogy kizárólag csak a lelkeszi szolgálatban eltöltött esztendőket számítanak régiségnek. Éppen ezért megtörténhet több esetben az, hogy az egyes kongruák összege nemhogy nőtt volna, hanem éppen ellenkezőleg, csökkent. Ebből már több vita is kialakult és nehéz elmagyarázni a kategóriánkénti rendszerhez szokott lelkeszeknek, hogy a kongruaszámítás alapjaiban megváltozott.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 16/C/2017.

Tárgy: Lelkipásztorok továbbképzése – Farkas Zsolt előadótanácsos (2.sz.melléklet)

A következő esztendőben lejár a lelkeszek továbbképzésének első öt éves ciklusa. Jelen pillanatban az Egyházkerületben 70 lelkesznek nincs egyetlen kreditpontja sem. A zsinati szabályozás értelmében azon lelkeszek akik nem teljesítették a továbbképzés minimumát, azok nem pályázhatnak más gyülekezetbe, de nem válhatnak fizetési sávokat sem.

Máthé Róbert igazgatótanácsos két javaslatot fogalmaz meg: szükséges lenne a továbbképzés szabályzatát – tudomásul vétel végett – előre aláírtni, valamint továbbképzési indetet nyomtatni, hogy láthatók legyenek az elért kreditpontok.

Farkas Zsolt előadótanácsos ismételt tiszta, hogy nincs mit aláírtni, hisz zsinati szabályozás van érvényben arról, hogy a kreditpontokat nem teljesítő lelkeszek nem pályázhatnak más gyülekezetbe. Az indexkiadásra sincs szükség, hisz a kreditpontok nyilvántartása átlátható (közben az Igazgatótanács kezébe adja a kreditpontok névreszóló nyilvántartását).

Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos felháborodásának ad hangot, mondván, hogy mögöttünk ott van szép 500 esztendő, mellyel szemben áll a „lapos” jelen. Nem megengedhető az, hogy lelképásztorok 20-30 éve becsukták a Teológia kapuját, s vele együtt a könyveket is. Az idősebb, nyugdíj előtt álló lelkeszeknek is szükségük van a továbbképzésre, mint ahogy egy orvos sem engedheti meg magának, hogy ne legyen tisztában a legújabb változásokkal.

Gáll Zoltán igazgatótanácsos kérdése az, hogy aki nem motivált, hogyan lehet kényszeríteni a továbbképzésre?

Farkas Zsolt előadótanácsos az első öt éves ciklus kiértékelése rendjén ígéri, hogy választ keresnek a felvetődött kérdésekre.

Gáll Sándor lelkészértelmezési elnök megerősíti azt, hogy 60 éven felül is szükség van a továbbképzésre.

Forró László főjegyző nem látja értelmét a háborgásnak. Ugyanis nehezen elképzelhető, hogy a nyugdíjazásra készülő lelkeszek kreditpontot gyűjtsenek. Sőt, ami igaz az orvosok esetében, a lelkeszi szolgálatban nem feltétlenül érvényesül. Ami a motivációt illeti, lesz ügybuzgalom, mihelyst az első pályázati dossziét az Esperesi hivatalokban nem tudják befogadni.

Képiró Gyula Jenő igazgatótanácsos kéri, hogy a lelkésztoábbképzés rendszere legyen méltányos. A gyülekezetváltástól való eltiltással ne tegyen tönkre életeteket, ugyanis önhibájukon kívül, sokan nem tudják teljesíteni a követelményeket.

Általános felzúdulás következik, melynek lényege, hogy 5 év alatt teljesíthető a követelmény.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 16/D/2017.

Tárgy: Pályázati ügyek – Farkas Zsolt előadótanácsos

Előadótanácsos beszámol arról, hogy a közgyűlésen ismertetett pályázatok elbírálás alatt állnak.

A RO-HU pályázatok leadás előtti fázisba jutottak, csakúgy mint az Ukrajnába átnyúló pályázat.

Négy pályázat elnyerte a magyar kormány támogatást: az erdődi Drágffy-Központ, a székhelyi Esperesi Hivatal, a szódemeteri Kölcsey Központ és a Végvári Szórványközpont.

Az óvodai pályázatok két körben haladnak a megvalósulás felé, vagy a megkezdődött építkezés, vagy az engedélyeztetés folyik.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 17/ 2017.

Tárgy: Missziói ügyek – Dénes István Lukács generális direktor, Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos

Szám: 17/A/2017.

Tárgy: A Pro Ecclesia és a Pro Partium Díjak – Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos

Előadótanácsos ismerteti, hogy ez ideig csupán a Szatmári Református Egyházmegyéből érkeztek be jelölések. Felhívja a figyelmet arra, hogy az egyházmegye éljenek a jelölés lehetőségével. A reformáció emlékében jó lenne azokat a holland szervezeteket és gyülekezeteket is számba venni, akik több mint 25 éve folyamatosan támogatják a hazai missziói szolgálatot.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 17/B/2017.

Tárgy: Bibliavasárnapi és Diakónia vasárnapi perselypénzek – Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos

A missziói célokat szolgáló, közakarattal elfogadott és megajánlott perselypénzek nem, vagy csak igen kevés helyről érkeztek be. A misszió ilyen fokú lebecsülése megengedhetetlen. Szorgalmazni kell a perselypénzek begyűjtését.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 17/C/2017.

Tárgy: Romániai referendum – Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos

Előadótanácsos beszámoló a családvédelmi referendum menetéről és kéri mind az Igazgatótanács, mind a gyülekezetek támogatását.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 17/D/2017.

Tárgy: Presbiterképzés – Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos

A Missziói Ügyosztály, a Presbiteri szövetség kérésére, kidolgozta az elkövetkezendőkre tekintő presbiterképzési tervet. Sok munka és sok imádság van mögötte, és ez alkalommal örömmel terjesztik az Igazgatótanács elé.

Előadótanácsos részletesen ismerteti a melékelt presbiterképzési tervet.

Tóth András, a Presbiteri Szövetség elnöke örömeinek ad hangot, hogy a tervezet elkészülhetett. Ezzel régi álma valósult meg, hisz a képzések terén 12 év van mögöttük. Első lépés volt az egyházmegyei szintű kisköri képzések megszervezése, a harmadik lépés pedig az úgynevezett Emmaus-kurzus. Most elkészülhetett az általános képzés tervezete.

Igazgatótanács egyhangúlag elfogadja a Missziói Ügyosztály által kidolgozott presbiterképzési tervet.

Szám: 17/E/2017.

Tárgy: M. Nagy Ottó Díj – Szűcs Éva előadótanácsos

Igazgatótanács, egyhangúlag Györbíró Sára szatmári vallástanárnak ítéli az M. Nagy Ottó Díjat.

Szám: 18/ 2017.

Tárgy: Beérkezett kérelmek, folyó ügyek – Farkas Zsolt előadótanácsos

Szám: 18/A/ 2017.

Tárgy: Nagyváradi (Kossuth utcai) ingatlan helyzete

Előadótanácsos elmondja, hogy a Kossuth utcai ingatlan lakásperreit sorban sikerült megnyerni. Már csak egy lakás pere van hátra, s az az teljes egészében az Egyházkerület birtokába kerül a nagy értékű ingatlan. Az elvégzett munkáért illesse köszönet Fenesi Tibor jogtanácsost.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 18/B/ 2017.

Tárgy: Zilahi Református Wesselényi Kollégium helyzete

Előadótanácsos ismerteti a ZRWK helyzetét. Mindenekelőtt siet leszögezni azt, hogy a pereskedés folytatódik, és nem mondunk le a visszaszolgáltatásról. Viszont a pert megnyerni legalább 5 esztendőbe telik és ehhez hozzá kell adni a birtokbavételhez szükséges 10 évet. E számítás szerint a volt épület még 15 évig nem kerülhet a ZRWK tulajdonába.

Zilahon eladóvá vált a Bikfalvy család 5.400 négyzetméteres ingatlana. Ennek becsült értéke 800.000 euró. A család, ahhoz hogy magyar református kézbe kerüljön az örökség, hajlandó fél áron átadni az ingatlant. Az előzetes tárgyalások során a Magyar Kormány felvállalta a 125 millió forint kifizetését, s így az Egyházkerületi Elnökség elindította a telekvásárlást, melynek során az előleg kifizetésére mári sor került.

Igazgatótanács egyhangúlag megerősíti az Egyházkerületi Elnökség döntését és jóváhagyja, egyrészt a restitúciós per további folytatását, másrészt pedig az úgynevezett Bikfalvy-telek megvásárlását a ZRWK számára.

Szám: 18/C/ 2017.

Tárgy: A Kisdobai Református Egyházközség telekátadása

Igazgatótanács egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Kisdobai Református Egyházközség a helyi önkormányzatnak átadja a temetői kápolna felépítéséhez szükséges 1565 négyzetméteres telkét.

Szám: 18/D/ 2017.

Tárgy: A Mezőtelki Református Egyházközség földterületének jogi rendezése

A Mezőtelki Református Egyházközség által visszaigényelt 12 hektár földet betáblázták az Egyházkerület nevére, annak következményeként, hogy a restitúciót az egyházkerület intézte. Szükséges rendezni a tulajdonviszonyokat.

Igazgatótanács egyhangúlag jóváhagyja, hogy az Egyházkerület nevére betáblázott 12 hektáros földterületet a valódi tulajdonosa, azaz a Mezőtelki Református Egyházközség nevére átírják, úgy, hogy az átírási költségek a nevezett egyházközséget terhelik.

Szám: 18/E/ 2017.

Tárgy: Fellebbezés a Szatmári Református Egyházmegyében újra elosztott kongruák ügyében

Előadótanácsos felolvassa a Szatmári Református Egyházmegye közgyűlési határozatát megfellebbező iratot, melyet a kongruák újra elosztása ellen fogalmaztak és kéri, hogy az Igazgatótanács tárgyalja azt és határozzon az ügyben.

Forró László főjegyző különvéleményt fogalmaz meg, tekintettel arra, hogy a világi kongruák elosztása ügyében az Egyházmegyei Elnökség illetékes. Annak határozatát az Egyházmegyei Tanács elsőfokon megerősítheti, vagy felülbíráhatja, majd az Egyházmegyei Közgyűlés másodfokon hozhat döntést. Viszont tovább nincs illetékességi fórum. Amennyiben az Igazgatótanács nem utasítja vissza a fellebbezés tárgyalását, úgy precedenst teremthet arra, hogy gyakorlatilag az egyházmegyékben ne lehessen végleges döntést hozni a kongruák ügyében.

Fenesi Tibor jogtanácsos szerint sincs kompetenciája az Igazgatótanácsnak. Az iratokat átnézve, megállapítást nyer, hogy a Szatmári Református Egyházmegye Elnöksége nem követett el jogtalanságot.

Csúry István püspök utasítja az Esperesek Kollégiumát, hogy foglalkozzon az esettel. Ugyanis az egyházmegyei Elnökségek nem bújhatnak az Egyházmegyei Tanácsok mögé, fel kell vállalniuk a döntést, hiszen egyszerű adminisztrációs ügyek fájhatnak el hasonlóképpen.

Módi József, az Esperesek Kollégiumának elnöke egyetért a püspök szavaival és ígéri, hogy a szatmári eset következményeit kielemezi.

Igazgatótanács megvizsgálta és tudomásul vette a szatmári világi kongruák újra elosztását. Igazgatótanács nem állapít meg jogsértést.

Szám: 19/ 2017.

Tárgy: Költségvetés előkészítése – Salánki Lóránt előadótanácsos

Előadótanácsos három szempontot ajánl az Igazgatótanács figyelmébe:

2018. január 1-től ismét átalakulnak a fizetések számításai. A várható szabályozást ismerteti és szempontként a kialakítandó költségvetésnél számításba vételre ajánlja.

A teológiai beiskolázás rendjén megnövekedett a létszám. Tekintettel arra, hogy önmagában is nagyobb lesz a teológiai szubvenció, számításba kell venni azt, hogy lesz infláció. Ezért 0,5 lejjel emelni kell a központi járulékat ezen tételét.

A közelmúlt viharok mutatják, hogy a már elfogadott, de nem működtetett Kármentő alapot szükséges visszavezetni. Ennek részleteit is számításba kell venni.

– Tudomásul szolgál –

Több tárgy nem lévén, Csúry István imádsággal és áldásmondással berekeszti az ülést.

K. m. f.

CSÚRY ISTVÁN püspök

BARA LAJOS ISTVÁN főgondnok

FORRÓ LÁSZLÓ főjegyző

GÁLL ZOLTÁN hitelesítő

VÉGH JÓZSEF hitelesítő

Címünk: RO-410202 ORADEA
str. Sulyok István nr. 9, jud. Bihor
Telefon/Fax: 0259/435-386
E-mail: press@krek.ro

Szerkesztőbizottsági elnök: CSÚRY ISTVÁN
Felelős szerkesztő: WAGNER ERIK
Tördelőszerkesztő: PETRIKÓ ILDIKÓ
Honlap: www.krek.ro

Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenczi Kertész Ábrahám Nyomdájában
Felelős vezető: WAGNER ERIK